

dům
a bydlení

Jaroslava
Procházková
nemění to,
co funguje

Červen patří
pivoňkám
Přivoňte k nim
v Průhonicích

Bitcoinový premiéra nepoloží

Petr Svorník

I když kvůli kauze bitcoinů přichází nová ministryně spravedlnosti Eva Decroix a končí Pavel Blažek (oba ODS), podle politologů události poškozují nejen občanské demokraty, ale i celou koalici Spolu, která může v preferencích padat.

**U vlažnějších
voličů koalice
může kvůli kauze
přijít určitý odliv**

Michal Drašar, politolog

Takový výsledek by znamenal konec Petra Fialy v čele ODS a rozpad koalice Spolu po volbách. Navzdory možné hrozbě je ale podle nich na výměnu lídra ještě před volbami už příliš pozdě a bitcoinový premiéra nepoloží.

„V současné době je ODS v hluboké personální krizi,“ uvedl politolog Michal Malý z Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy. „Navíc máme

Nová ministryně spravedlnosti, místopředsdkyně ODS Eva Decroix.

Foto: ČTK – Vladimír Pryček

pár týdnů před prázdninami, kdy politika nebude lidí vůbec zajímat,“ dodal. Volby se přitom konají už na začátku října, podle Malého tak není čas

vyměnit volebního lídra. V tak krátké době by ho ani nestihli pořádně představit voličům.

Preference koalice Spolu podle něj budou klesat podle

toho, jak se bude dařit opozici poměrně složitý problém darovaných bitcoinů zjednodušovat. Jde totiž o dar virtuální měny v hodnotě téměř mili-

ardů korun, kterou z rozhodnutí ministra Blažka přijal resort spravedlnosti. Ukázalo se však, že dar pochází od člověka odsouzeného kromě jiného za obchod s drogami a může pocházet z trestné činnosti.

Pád až po volbách?

„Ve chvíli, kdy preference Spolu spadnou z dvaceti procent na 18, nebo dokonce 15, si dovedu představit, že po volbách nastane konec Petra Fialy v čele ODS, zanikne i koalice Spolu a vůbec bych se nedivil, kdyby po prohraných volbách Fiala opustil politiku definitivně,“ popsal Malý.

Pokles preferencí Spolu se dá čekat. „U vlažnějších voličů koalice může kvůli darovaným bitcoinům nastat určitý odliv,“ souhlasí Michael Drašar z Fakulty sociálních věd UK. Přejít podle něj mohou ke Starostům a nezávislým, ti liberálnější k Pirátům. ☹ 2

VAŠE SNY JSOU JEN 6 ČÍSEL DALEKO

DNES HRAJEME O
132 000 000 Kč

spartka

HRAJ S ROZUMEM. Ministerstvo financí varuje: Účastí na hazardní hře může vzniknout závislost! 18+

Politici o výměně v čele ministerstva spravedlnosti

Alena Schillerová
místo-
předsedkyně
ANO

Nominace místopředsedkyně ODS do čela resortu, který byl prominenty strany zneužit k praní špi-
navých peněz a vyvedení 12 miliard korun zadrže-
ných z trestné činnosti ne-
známo kam, je výsměchem
právnímu státu.

Vít Rakušan
ministr vnitra
a předseda
STAN

Výběr je plně v kompetenci
premiéra. Pokud jde o ob-
jasnění kauzy, budeme žá-
dat, aby náš náměstek Karel
Dvořák měl přístup ke všem
informacím, které s bitcoi-
novým darem souvisí.

Tomio Okamura
předseda SPD

Nominaci místo-
předsedkyně ODS Decroix
do vlády pokládám za ab-
solutní výsměch občanům,
jelikož bude mít podle mého
názoru za úkol jen zametat
stopy, mlžít a bránit vyšetřo-
vání kauzy prodeje bitcoinů.

Marian Jurečka
ministr práce
a sociálních
věcí, KDU-ČSL

S Decroix se mi v posled-
ních letech spolupracova-
lo skvěle v agendách, které
jsme spolu řešili. Považuji ji
za velmi dobrou, vhodnou
kandidátku.

Markéta Pekarová Adamová
předsedkyně
Sněmovny
a TOP 09

Jsem přesvědčena, že Eva
Decroix je tou pravou oso-
bou do této doby. Zbývá jí
opravdu velmi málo času
a zákony už nebudou tím
hlavním, čím se stihne za-
bývat, protože končí volební
období. — **mma, ČTK**

Bitcoinový premiéra nepoloží

10 Ani politolog Drašar si ne-
myslí, že by nyní Spolu začala
hledat nového volebního lídra,
také on poukázal na nedosta-
tek osobností v ODS a politič-
kých stranách obecně.

Fiala je jedničkou na kan-
didátce Spolu na jižní Moravě,
kde byl na čtvrtém místě také
Blažek. Ten však včera ozná-
mil, že se kandidatury vzdává.
Podle Malého není pravděpo-
dobné, že by Fiala v případě
volebního neúspěchu pokračo-
val ve Sněmovně jako řado-
vý poslanec, zmínil také, že si
stále drží úvazek na brněnské
Masarykově univerzitě.

Neúspěch ve volbách by při-
tom mohl ukončit i samotnou
existenci koalice Spolu. Kvůli
bitcoinové kauze totiž mohou
být kandidáti ODS „přeskáka-

ni“ nominanty ostatních stran
koalice, tedy TOP 09 a zejmé-
na lidovců. Voliči je mohou
vytáhnout nahoru pomocí pre-
ferenčních hlasů.

**Můžeme být
svědky, že lidovci
se třemi procenty
budou mít víc
poslanců než ODS**

Michal Malý, politolog

„Můžeme být svědky toho,
že lidovci se třemi procenty
preferencí budou mít po vol-
bách více poslanců než ODS;“
popsal Malý. Nabízí se otázka,
kdo by v případě volebního

neúspěchu měl Fialu nahra-
dit. „Kromě ministra dopravy
Martina Kupky mě nenapadá
nikdo, kdo by byl tak mediál-
ně známý nebo pro většinou
základnu ODS přijatelný,“ od-
pověděl politolog Malý.

„Hodně se mluví o jihoče-
ském hejtmánovi Martinu Ku-
bovi v souvislosti s jeho loň-
ským velmi dobrým výsledkem
v krajských volbách. Je nic-
méně otázka, zda by měl zá-
jem přejít na celostátní úroveň
a upozadit se v krajské politi-
ce,“ doplnil Drašar. Sám vidí
jako možné nástupce spíše
osobnosti ze současné vlády,
vedle zmíněného Kupky na-
příklad i ministryni obrany
Janu Černochovou.

Na námitku, že i to jsou lidé
současného kabinetu, a tedy

také strůjci volebního výsle-
du, ať už bude jakýkoliv, od-
pověděl Drašar: „To je oprá-
vněná námitka, ale je otázka,
jestli má ODS nějakou výraz-
nou osobnost, která by chtěla
převzít stranu v ne úplně leh-
ké situaci a zároveň byla láka-
dlem pro voliče.“

Komunikace vlády o bitcoi-
nové kauze nepůsobí příliš
důvěryhodně. Může se to pro-
jevit nejen v preferenčních koa-
licích Spolu, tedy ODS, KDU-Č-
SL a TOP 09, ale i v důvěře
veřejnosti v politiku, uvedl
včera politolog Milan Školník
z Provozně ekonomické fakul-
ty České zemědělské univer-
zity. Také podle Josefa Mlej-
nka z Univerzity Karlovy je
otazníků stále plno.

Premiér opakovaně čelí do-
tazům, kdy a co mu řekl Bla-
žek o záměru převzít dar. Zá-
roveň se zkoumá, jaké
informace měl ministr finan-
cí Zbyněk Stanjura, rovněž
z ODS. Blažek měl Stanjuru
informovat v dopise z konce
ledna. Stanjura pro Právo uve-
dl, že dopis obsahoval pouze
žádost o schůzku a tři přílohy.

„Detaily jsem ale neznal
a popravdě, ani jsem je znát
nemusel, protože to není mi-
nistr financí, kdo by měl pra-
vomoc jakkoliv vstoupit do
záměru ministra jiného resor-
tu, nebo mu ho dokonce za-
kázat,“ sdělil Stanjura. Před
přijetím bitcoinů prý Blažka
varoval, stalo se tak ale až po
podepsání darovací smlouvy.

Fiala se vymezil proti „spe-
kulacím, že za bitcoinovou
kauzou je snaha vlády nebo
ODS pomáhat kriminálnímu
prostředí výměnou za finanč-
ní plnění“.

Potenciálními nástupci premiéra by mohli být podle politologů ministr dopravy Martin Kupka, případně ministryně obrany Jana Černochová.

Foto: PRÁVO – Petr Hloušek

I darované kryptoměny se daní

Jakub Svoboda

V Česku od února platí nová
pravidla pro zdanění příjmů
lidí, kteří prodávají krypto-
měny, jako je bitcoin. Od daně
jsou osvobozeni, pokud je spl-
něno, že celkový hrubý příjem
z převodů kryptoaktiv za ka-
lendářní rok nepřesáhne sto
tisíc korun. Stejně jako u pro-
deje akcií se hodnotí hrubý
příjem, nikoliv zisk.

Jakmile součet všech příjmů

z prodeje kryptoměn za rok
přesáhne stotisícovou část-
ku, osvobození se uplatní na
ta kryptoaktiva, která poplat-
ník drží déle než tři roky, a zá-
roveň příjmy z takových pro-
dejů spolu s příjmy z cenných
papírů a podílů nepřesáhnou
40 milionů korun ročně. Jestli-
že je příjem vyšší, zdaní se jen
ta část, která limit přesahuje.

Pokud příjem z prodeje kryp-
toměn není osvobozen, zdaňu-
je se jako jakýkoliv standardní

příjem. Sazba daně je 15 pro-
cent, popřípadě 23 procent
u částky nad 1 676 052 Kč.

**U daru záleží na výši
a poskytovateli**

Daňové osvobození se nevztá-
huje na elektronické peněžní
tokeny ani na kryptoaktiva,
která jsou součástí obchod-
ního majetku.

U bitcoinů obdržených for-
mou daru záleží, od koho po-
cházejí, na jejich hodnotě a zda

jde o příležitostné plnění. Po-
kud dar poskytne osoba blízká,
rodič, partner nebo příbuzný,
je osvobozen od daně z příjmů,
bez ohledu na jeho hodnotu.

„U darů od ostatních osob
lze osvobození uplatnit pouze
tehdy, pokud jde o příležitostný
dar a jeho hodnota od jedno-
ho dárce za kalendářní rok ne-
přesáhne 50 tisíc korun. Jinak
se příjem stává zdanitelným,“
uvedla produktová manažerka
NeoTax Nikola Žitková.

Ministry of Justice will be Decroix

Radim Vaculík

Premiér Petr Fiala (ODS) už má jasno, kdo nově povede ministerstvo spravedlnosti. Uvolněnou pozici po Pavlu Blažkovi zaujme poslankyně a místopředsedkyně ODS Eva Decroix. Fiala (ODS) to oznámil včera na tiskové konferenci.

„Tak, jak jsem ji poznal, přistupuje k řešení problémů konceptně, energicky a já věřím, že bude v příštích měsících pro vládu velkou posilou. Věřím, že její jmenování je nejlepší možnou volbou, a to jak ve vztahu k samotnému ministerstvu a jeho úkolům, tak vzhledem k objasnění všech souvislostí, které souvisejí s darováním bitcoinů státu,“ řekl na adresu budoucí ministryně Fiala

Decroix povede ministerstvo spravedlnosti po dobu čtyř měsíců, jež zbývají do říjnových sněmovních voleb. Dosavadní ministr Blažek na své křeslo rezignoval kvůli miliardové bitcojnové kauze.

Fiala k tomu doplnil, že o nominaci nové ministryně už hovořil s prezidentem Petrem Pavlem a ten premiérovu návrhu

vyhoví s tím, že k samotnému aktu jmenování dojde v úterý 10. června.

Třiačtyřicetiletá vystudovaná právnička Decroix v minulosti působila jako advokátka a mediátorka. V rámci své praxe se věnovala řešení konfliktů, především v rámci rozvodových řízení.

**Přistupuje k řešení
problémů koncepčně,
energicky, věřím, že bude
pro vládu velkou posilou**

Petr Fiala, premier

Včera budoucí ministryně na síti X poděkovala premiérovi za důvěru. Další kroky podle svých slov oznámí po nástupu do funkce.

Ostravská rodačka Decroix vystudovala právo na francouzských univerzitách v Bretani a v Lille, doktorát následně získala na Právnické fakultě Univerzity Karlovy v Praze, kde navíc loni v červnu obdržela i titul Ph.D.

Vede advokátní kancelář v Jihlavě, kde žije s manže-

Petr Fiala a Eva Decroix včera ve Sněmovně. Foto: ČTK – Michal Kamaryt

lem - francouzským kuchařem a cukrářem Rémin Decroix. Mají spolu dvě dcery a společně provozují od roku 2012 francouzskou restauraci Bistrot de Papa.

Decroix působí jako poslankyně v ústavně-právním výboru Sněmovny a podílela se na nejrůznějších změnách v čes-

kém právním řádu, včetně nedávno schválené novely trestního zákoníku či rozvodové legislativy.

V letech 2020 až 2022 byla zastupitelkou Jihlavy. Mezi lety 2020 až 2024 byla také členkou zastupitelstva Kraje Vysočina, kde dodnes vede tamní organizaci ODS. V roce

2021 uspěla ve volbách do Poslanecké sněmovny, záhy se pak stala i místopředsedkyní poslaneckého klubu. Loni ji pak delegáti zvolili místopředsedkyní ODS.

Sporný náměstek skončí

Premiér Fiala zároveň „uložil“ budoucí ministryni první úkol, když prohlásil, že se musí vypořádat s náměstkem Radomírem Daňhelem.

Ten jí ovšem tohoto úkolu zbavil, neboť sám ohlásil konec v úřadě. „Náměstek Radomír Daňhel se již v pondělí dohodl s ministrem spravedlnosti Pavlem Blažkem, že odejde současně s ním,“ napsalo Ministerstvo spravedlnosti na síti X.

Právě Daňhel měl podle informací médií být u podpisu darovací smlouvy o bitcoino-vém daru s bývalým provozovatelem darknetového tržiště Tomášem Jiříkovským a navíc také u otevření peněženky s touto virtuální měnou, za jejíž prodej následně ministerstvo spravedlnosti získalo takřka miliardu korun. Konec Daňhela požadovala i organizace Transparency International.

inzerce

NABÍDKA PLATÍ OD 4. 6. DO 10. 6. 2025

**NEJLEPŠÍ
CENA
PRO ČESKO**

SUPER KAUF!

MÍŠA
Tvarohový mls
různé druhy
130 g
(=100 g 12,24)

 CHLAZENÉ POTRAVINY
-36%

~~24,90~~
15,90

FLORA
Margarín
různé druhy
400 g
(=100 g 9.48)

**CHLAZENÉ
POTRAVINY**

-52%

~~79,90~~
37,90

KUŘECÍ PRSA
RINATOVÁNÍ

SENZAČNĚ STAVNATÁ!

Sous Vide

JEN LEHCE NITRIVATE VODOU!

ZA 5 MINUT HOTOVÉ

Lesňák Chutlovka

VODŇANSKÉ KUŘE
Kuřecí prsa
k natrhání
 sous-vide
360 g
 (=1 kg 221,95)

**CHLAZENÉ
POTRAVINY**

-25%

~~106,90~~
79,90

Běžná otevírací doba: pondělí – neděle: 7.00 – 22.00 hodin
Mladá Boleslav, Písek: 6.00 – 22.00 hodin, Pardubice: 6.00 – 21.00 hodin

AKCE = zboží nabízené v našem letáku za výhodnou cenu opakovaně nebo mimořádně do vyprodání zásob. Prodej jen v množství obvyklém pro domácnost. Všechna foto jsou pouze ilustrací. Nabídka zboží se může lišit dle velikosti prodeje. Za tiskové chyby neručíme. Kompletní nabídka také na www.kauffland.cz

* KC - měrná cena platná s Kaufland Card, A - měrná cena platná pro akci.

Akceptujeme tyto platební prostředky:

 KauflandCeskaRepublika
 kauflandcesko
 kauflandcesko

Moje první volba

Koalice čelila od svého nástupu řadě demonstrací, třeba zemědělců před Úřadem vlády v březnu 2024.

Foto: PRÁVO – Milan Malíček

Ve hře je vláda v demisi i rozpuštění Sněmovny

Martina Machová

Opozice v čele s hnutím ANO tlačí na vládu Petra Fialy (ODS), aby skončila. Pokud tak neučiní, ANO podle předsedy Andreje Babiše určitě vyvolá hlasování o nedůvěře.

Řádné volby se přitom konají 3. a 4. října, a kabinet by tak mohl dovládnout jen v demisi. Podle ústavních právníků ale nejde o jediný scénář, který by po konci vlády přicházel v úvahu. Ve hře je i pokus o získání důvěry vlády nové. Někteří tuto cestu považují dokonce za ústavně „čistší“.

„Předpokládala bych, že dojde k pokusu jmenovat novou vládu, která pak předstoupí před Poslaneckou sněmovnu a požádá o důvěru,“ uvedla pro Právo ústavní právnička Marie Zámečnicková z Masarykovy univerzity v Brně.

Nechat vládu na stejném půdorysu dovládnout do voleb je podle ní na hraně ústavnosti. „Východní situace je, že máme

mít vládu, která má důvěru Poslanecké sněmovny. A priori říci, že máme chvilku do voleb, tak to tak nějak necháme, není transparentní,“ dodala.

Co se týče termínu voleb, zde změny nečeká. „To by mohlo nastat jedině v případě, že by se Sněmovna usnesla, že se rozpustí, ale to neočekávám,“ uvedla Zámečnicková.

Pokud by se tak stalo, prezident by musel nové volby vyhlásit do 60 dní po rozpuštění, což by bylo někdy v průběhu srpna. Ústava zároveň říká, že Poslaneckou sněmovnu nelze rozpustit tři měsíce před skončením jejího volebního období, což ale ještě nenastalo. Tato lhůta vyprší začátkem července.

Pokus o novou vládu jako následek pádu současného kabinetu zmiňuje v prvé řadě i další odborník na ústavní právo Robert Zbíral, rovněž z Masarykovy univerzity.

„Pokud koalice bude nadále disponovat většinou, nedává

mi scénář „podat demisi a vládnout dále v demisi do voleb“ politický smysl,“ říká.

Prostor k politické obměně?

Vedle toho připomíná, že dobrovolná demise by mohla současně koalici otevřít prostor k politické obměně. „To je ale primárně otázka politické strategie, nikoliv ústavního rámce,“ dodal.

Co se stalo, je potřeba vyřešit a jasně se k tomu postavit

Petr Pavel

Podle poradce prezidenta Petra Pavla, ústavního právníka Jana Kysely by pak nemuselo nutně vadit, že vláda dovládne v demisi, pokud nejsou vážné obavy, že bude pokračovat v něčem nekalém.

„Období je tak krátké, že je otázka, zda má valný smysl vést jednání o plnohodnotné politické vládě či nějaké úřednické,“ řekl Právu. Připomněl, že vláda vládne zákony, a jak ta současná, tak případná nová ve Sněmovně do konce období už mnoho neprosadí.

I podle prezidenta Petra Pavla by demise vlády v současné situaci státu neprospěla a krátce před volbami by nic neřešila.

„Já nevím, jestli čtyři měsíce před volbami má smysl dělat takovéto razantní opatření, které by destabilizovalo celou vnitropolitickou scénu. To, co se stalo, je samozřejmě potřeba vyřešit a je potřeba se k tomu jasně postavit, ale že by kvůli tomu zrovna před volbami za situace, ve které se nacházíme, měla končit celá vláda, to si myslím, že by zemi neprospělo,“ uvedl Pavel na summitu členských států severního a východního křídla NATO, který se konal ve Vilniusu.

Babiš řekl, že Fiala je hlavou hydry

Hnutí ANO podle předsedy Andreje Babiše určitě vyvolá hlasování o nedůvěře kabinetu premiéra Petra Fialy (ODS). Jeho vláda je podle ANO zločinecká stejně jako ODS.

Babiš to uvedl v souvislosti s miliardovou bitcoinovou kauzou, kvůli které už rezignoval na svou funkci ministr spravedlnosti Pavel Blažek (ODS), přičemž z ministerstva odejde i jeho náměstek Radošír Daňhel. Blažek zároveň oznámil, že nebude kandidovat v podzimních volbách do Poslanecké sněmovny.

Mimořádná schůze Sněmovny kvůli kontroverznímu daru bitcoinů se bude konat ve čtvrtek a opoziční ANO i SPD na ní budou žádat demisi vlády. Pokud kabinet k tomuto kroku nepřistoupí, vyvolají zástupci opozice hlasování o nedůvěře Fialovu kabinetu. To už v neděli oznámili místopředsedové obou hnutí Karel Havlíček (ANO) a Radim Fiala (SPD).

„Tohle je zločinecká vláda, která musí skončit,“ řekl Babiš v rozhovoru pro server Deník.cz. „Tohle, co se tady děje, jsme tady skutečně ještě neměli,“ tvrdí předseda ANO. „Uvidíme,“ podotkl Babiš na dotaz, zda má opozice dostatek hlasů k sesazení vlády.

Premiér Fiala, ministr financí Zbyněk Stanjura a Pavel Blažek (všichni ODS) jsou podle Babiše „organizovaná skupina tří mafiánů z Moravy“. „Fiala je hlava hydry, hlava mafie,“ miní šéf ANO. Připustil, že neví, zda jeho výroky nemohou být pokládány za pomluvu. Babiš byl v minulosti za některé své výroky odsouzen k omluvě. Včera večer se ve Sněmovně omluvil manželce ministra financí Stanjury za svá slova z listopadu 2023 ohledně údajného tunelování rozpočtu Opavy.

Fialova vláda už během svého funkčního období čelila hlasování o nedůvěře celkem třikrát a vždy ho ustála. Naposledy tomu bylo předloni v říjnu. — rav, ČTK

Změna formátu byl šok i pro nás.

Ale nebojte. Má víc stran a pořád stejně poctivý obsah.

Redaktoři deníku Právo

Koalice čelila od svého nástupu řadě demonstrací, třeba zemědělců před Úřadem vlády v březnu 2024.

Foto: PRÁVO – Milan Malíček

Ve hře je vláda v demisi i rozpuštění Sněmovny

Martina Machová

Opozice v čele s hnutím ANO tlačí na vládu Petra Fialy (ODS), aby skončila. Pokud tak neučiní, ANO podle předsedy Andreje Babiše určitě vyvolá hlasování o nedůvěře.

Řádné volby se přitom konají 3. a 4. října, a kabinet by tak mohl dovládnout jen v demisi. Podle ústavních právníků ale nejde o jediný scénář, který by po konci vlády přicházel v úvahu. Ve hře je i pokus o získání důvěry vlády nové. Někteří tuto cestu považují dokonce za ústavně „čistší“.

„Předpokládala bych, že dojde k pokusu jmenovat novou vládu, která pak předstoupí před Poslaneckou sněmovnu a požádá o důvěru,“ uvedla pro Právo ústavní právnička Marie Zámečnicková z Masarykovy univerzity v Brně.

Nechat vládu na stejném půdorysu dovládnout do voleb je podle ní na hraně ústavnosti. „Východí situace je, že máme

mít vládu, která má důvěru Poslanecké sněmovny. A priori říci, že máme chvilku do voleb, tak to tak nějak necháme, není transparentní,“ dodala.

Co se týče termínu voleb, zde změny nečeká. „To by mohlo nastat jedině v případě, že by se Sněmovna usnesla, že se rozpustí, ale to neočekávám,“ uvedla Zámečnicková.

Pokud by se tak stalo, prezident by musel nové volby vyhlásit do 60 dní po rozpuštění, což by bylo někdy v průběhu srpna. Ústava zároveň říká, že Poslaneckou sněmovnu nelze rozpustit tři měsíce před skončením jejího volebního období, což ale ještě nenastalo. Tato lhůta vyprší začátkem července.

Pokus o novou vládu jako následek pádu současného kabinetu zmiňuje v prvé řadě i další odborník na ústavní právo Robert Zbíral, rovněž z Masarykovy univerzity.

„Pokud koalice bude nadále disponovat většinou, nedává

mi scénář „podat demisi a vládnout dále v demisi do voleb“ politický smysl,“ říká.

Prostor k politické obměně?

Vedle toho připomíná, že dobrovolná demise by mohla současně koalici otevřít prostor k politické obměně. „To je ale primárně otázka politické strategie, nikoliv ústavního rámce,“ dodal.

Co se stalo, je potřeba vyřešit a jasně se k tomu postavit

Petr Pavel, prezident

Podle poradce prezidenta Petra Pavla, ústavního právníka Jana Kysely by pak nemuselo nutně vadit, že vláda dovládne v demisi, pokud nejsou vážné obavy, že bude pokračovat v něčem nekalém.

„Období je tak krátké, že je otázka, zda má valný smysl vést jednání o plnohodnotné politické vládě či nějaké úřednické,“ řekl Právu. Připomněl, že vláda vládne zákony, a jak ta současná, tak případná nová ve Sněmovně do konce období už mnoho neprosadí.

I podle prezidenta Petra Pavla by demise vlády v současné situaci státu neprospěla a krátce před volbami by nic neřešila.

„Já nevím, jestli čtyři měsíce před volbami má smysl dělat takovéto razantní opatření, které by destabilizovalo celou vnitropolitickou scénu. To, co se stalo, je samozřejmě potřeba vyřešit a je potřeba se k tomu jasně postavit, ale že by kvůli tomu zrovna před volbami za situace, ve které se nacházíme, měla končit celá vláda, to si myslím, že by zemi neprospělo,“ uvedl Pavel na dotaz novinářů na summitu členských států severního a východního křídla NATO, který se konal ve Vilniusu.

Babiš řekl, že Fiala je hlavou hydry

Hnutí ANO podle předsedy Andreje Babiše určitě vyvolá hlasování o nedůvěře kabinetu premiéra Petra Fialy (ODS). Jeho vláda je podle ANO zločinecká stejně jako ODS.

Babiš to uvedl v souvislosti s miliardovou bitcoinovou kauzou, kvůli které už rezignoval na svou funkci ministr spravedlnosti Pavel Blažek (ODS), přičemž z ministerstva odejde i jeho náměstek Radošír Daňhel. Blažek zároveň oznámil, že nebude kandidovat v podzimních volbách do Poslanecké sněmovny.

Mimořádná schůze Sněmovny kvůli kontroverznímu daru bitcoinů se bude konat ve čtvrtek a opoziční ANO i SPD na ní budou žádat demisi vlády. Pokud kabinet k tomuto kroku nepřistoupí, vyvolají zástupci opozice hlasování o nedůvěře Fialovu kabinetu. To už v neděli oznámili místopředsedové obou hnutí Karel Havlíček (ANO) a Radim Fiala (SPD).

„Tohle je zločinecká vláda, která musí skončit,“ řekl Babiš v rozhovoru pro server Deník.cz. „Určitě ano, protože tohle, co se tady děje, jsme tady skutečně ještě neměli,“ tvrdí předseda ANO k tomu, zda budou poslanci jeho hnutí iniciovat kromě mimořádné schůze Sněmovny také jednání o nedůvěře vládě. „Uvidíme,“ podotkl Babiš na dotaz, zda má opozice dostatek hlasů k sesazení vlády.

Premiér Fiala, ministr financí Zbyněk Stanjura a Pavel Blažek (všichni ODS) jsou podle Babiše „organizovaná skupina tří mafiánů z Moravy“. „Fiala je hlava hydry, hlava mafie,“ míní někdejší premiér a předseda nejsilnější opoziční strany v zemi. Připustil, že neví, zda jeho výroky nemohou být pokládány za pomluvu. Babiš byl v minulosti za některé své výroky odsouzen k omluvě.

Fialova vláda už během svého funkčního období čelila hlasování o nedůvěře celkem třikrát a vždy ho ustála. Naposledy tomu bylo předloni v říjnu. — rav, ČTK

Změna formátu byl šok i pro nás.

Ale nebojte. Má víc stran a pořád stejně poctivý obsah.

Redaktoři deníku Právo

Piráti volají po konci ministra Stanjura

Karolina Brodníčková,
Martina Machová

Ministr financí Zbyněk Stanjura věděl o bitcoinové kauze ministra spravedlnosti Pavla Blažka (oba ODS), a přesto den před vypuknutím skandálu navrhl pozměňovací návrh, který by osvobodil od daně bitcoinové miliardáře, upozornili v úterý piráti s tím, že i Stanjura by měl ve vládě skončit. Ministerstvo spravedlnosti i financí by podle nich měli obsadit nezávislí odborníci. Ozvala se i SPD, která vyzvala, ať si ODS vymění resort spravedlnosti s hnutím STAN.

„Ta šílená bitcoinová kauza pana Blažka, kauza jako Brno, je kauza dalších členů vlády. Ministr financí Zbyněk Stanjura věděl o tom daru, věděl o miliardě z fentanylu, heroinu a zbraní a přitom pouhý den před vypuknutím kauzy navrhl nulovou daň pro bitcoinové miliardáře,“ prohlásila místopředsdkyně pirátů a Sněmovny Olga Richterová.

Narážela na to, že u darovaných bitcoinů je podezření, že mohly pocházet z trestné čin-

nosti. Kryptoměnu, kterou pak Blažkův resort v aukcích prodal za skoro miliardu korun, daroval ministerstvu člověk v minulosti odsouzený za obchod s drogami.

Ta šílená bitcoinová kauza je kauzou dalších členů vlády

Olga Richterová

Pozměňovací návrh měl Stanjura přiložit jako poslanec k vládnímu návrhu zákona o jednotném měsíčním hlášení zaměstnavatele. Limit částky, od které se prodej firmy nebo akciového podílu daní, by měl podle návrhu zmizet a vrátilo by se osvobození od daně z příjmů v plném rozsahu s platností už od ledna příštího roku. Zastropování sumy, do které není nutné platit daň, na 40 milionech korun, platilo přitom jen pár měsíců.

„Pikantní je, že Stanjura svůj návrh načetl den předtím, než vypukla tato kauza. Musel vědět, že se to týká tohoto případu. Určitě si dobře uvědomo-

Místopředsdkyně pirátů Olga Richterová. Foto: PRÁVO – Petr Hloušek

val souvislosti,“ doplnila pro Právo Richterová.

Stanjura svůj návrh už dříve vysvětlil tím, že zastropování sumy, do které není nutné platit daň, na 40 milionech, je administrativní překážka pro investování a investoři by se ho stejně naučili obcházet. Návrh čeká finální hlasování

ve Sněmovně, to by se mohlo konat už na probíhající schůzi Sněmovny.

„A to je ten důvod, proč má odstoupit také Zbyněk Stanjura,“ prohlásila na tiskové konferenci Richterová.

Připomněla, že podle informací médií Stanjura věděl o chystaném daru od odsou-

zeného Tomáše Jiříkovského, který provozoval darknetové tržiště pro prodej zbraní a drog, od konce ledna. Vážnost celé situace dokresluje, že případ vyšetřuje Národní centrála proti organizovanému zločinu i FBI.

„Bagatelizuje to“ Premiér Petr Fiala (ODS) podle pirátů celou situaci nemístně bagatelizuje. Piráti navíc nesouhlasí s nominací místopředsdkyně ODS Evy Decroix na post nové šéfky resortu spravedlnosti.

Ministerstvo by podle nich měl stejně jako ministerstvo financí spravovat nezávislý odborník, který zajistí nezávislé vyšetření celého případu.

Podle SPD celá kauza okolo Pavla Blažka (ODS) „pěkně smrdí“ a bude chtít pečlivé vyšetření. Místopředseda Radim Fiala uvedl, není možné, aby místo Pavla Blažka na ministerstvu spravedlnosti usedl další politik či politička z ODS. „Vláda by se měla dohodnout a toto místo vyměnit s někým z kóalice, třeba s hnutím STAN,“ řekl novinářům.

inzerce

SPORTKA ROZDÁVÁ
MILIONY

LETOS VYTVOŘILA
UŽ VÍCE NEŽ 170 MILIONÁŘŮ

sportka

18+
HRAJ S ROZUMEM

Ministerstvo financí varuje:
Účastí na hazardní hře může vzniknout závislost!

Součást
allwyn

Prezident Pavel ve Sněmovně: Blažkova kauza je velký průšvih

Radim Vaculík,
Karolina Brodničková

Prezident Petr Pavel v úterý odpoledne přednesl projev k poslancům na řádné červnové schůzi Sněmovny, a to u příležitosti konce současného volebního období. Sněmovní volby prezident naplánoval na 3. a 4. října. Strany vyzval ke slušné kampani a koalici Spolu k sebereflexi v souvislosti s bitcoinovou kauzou.

Tato kauza má potenciál poškodit nás také v zahraničí

Petr Pavel, prezident

„Tato kauza má mimořádně škodlivý potenciál. Kdybych to měl nazvat hlasem lidu, tak je to velký průšvih,“ řekl poslancům k bitcoinové kauze ministry spravedlnosti Pavla Blažka (ODS) prezident Petr Pavel.

„Má potenciál poškodit nás také v zahraničí. A i z toho důvodu jsem přesvědčen, že musíme udělat vše pro to, aby vše, co s kauzou souvisí, bylo transparentné a důsledně prošetřeno,“ dodal. „V případech, že se ukáže, že v této věci někteří lidé pochybili, tak musí nést odpovědnost,“ zdůraznil.

Premiér Petr Fiala včera v souvislosti s kauzou miliardového daru uvedl, že „český

Prezident Petr Pavel při úterním projevu v Poslanecké sněmovně.

Foto: ČTK – Michal Kamaryt

stát mohl být prostřednictvím ministerstva spravedlnosti zneužit i v souvislosti se závažnou mezinárodní kriminalitou“.

„Rozhodl jsem se v nejbližších dnech svolat Bezpečnostní radu státu, aby okolnosti této kauzy probrala,“ dodal předseda vlády a uvedl, že ho zajímá, co o této záležitosti vědí tajné služby a jak je stát připraven na nové hrozby kyberkriminality.

„Nemůžeme si dovolit tento typ pochybností, protože to potenciálně ohrožuje důvěru lidí ve stát, ale také práci českých úředníků a jejich chuť řešit nové výzvy,“ pokračoval premiér.

Bezpečnostní radu státu (BSR) přitom tvoří většina členů kabinetu, chybí v ní pouze pětice ministrů, například šefové resortu školství, životní

ho prostředí či kultury. Členy BRS není BIS ani další zpravodajské služby, ale mají k ní zásadní pracovní a informační vztah. Jejich ředitelé mohou být přizváni k jednání. Právo účastnit se schůzí BRS má také prezident republiky

Prezidentova návštěva ve Sněmovně byla dlouhodobě plánovaná v souvislosti s koncem funkčního období. Kromě

bitcoinové kauzy se proto Petr Pavel ve svém projevu věnoval i celému čtyřletému období. Za práci všem zákonodárcům poděkoval, zkritizoval však častá vyhrocená noční jednání. Navrhl proto upravit pravidla parlamentní diskuse.

„Aby byl prostor pro názory opozice, ale i pro efektivní vládnutí a naplňování programu. Abychom umožnili střet názorů, ale vyvarovali se obstrukcí,“ řekl prezident.

Vedte kampaň bez neřetů, vyzval politiky

Politické strany vyzval, aby stávající volební kampaň pro příští sněmovní volby vedly „korektně, důstojně a bez neřetů“. „Občané od vás očekávají pravdivost a vízi při řešení problémů, které je pálí,“ uvedl.

„Pokud jde o opozici, tak očekávám realistické alternativy. Nejen kritiku vlády, ale konkrétní a věcné návrhy, jak se vypořádat s výzvami, kterým čelíme,“ dodal s tím, že Česká republika nutně potřebuje reformy.

„Pevně doufám, že zůstane jednotní v obhajobě právního státu, nezávislých institucí a respektu k pravidlům. Budu aktivně vystupovat k formování stabilní a pevné vlády. Budu ale aktivně bránit jakémkoliv pokusu o oslabování demokracie a právního státu,“ dodal Pavel.

Bitcoin. Známá a nejdražší kryptoměna

Martin Procházka,
Jakub Svoboda

Bitcoin se kvůli kauze kontroverzního daru trestaného člověka ministerstvu spravedlnosti, která vyústila v pád ministra spravedlnosti Pavla Blažka (ODS), stal hlavním tématem uplynulých dní. V Česku se ale obchoduje už přes deset let a stal se nejoblíbenější kryptoměnou, jichž jsou jinak na světě tisíce.

Co je bitcoin

Virtuální digitální měna, která umožňuje posílat a přijímat peníze přes internet bez potřeby banky. Bitcoin byl představen v roce 2009 osobou pod pseudonymem Satoshi Nakamoto jako reakce na finanční krizi. Jeho snahou bylo vytvořit

alternativní platební systém nezávislý na tradičních finančních institucích.

Jak funguje

Bitcoin využívá systém blockchain. Tedy jakousi digitální účetní knihu, která zaznamenává informace do bloků spojených v řetězec (anglicky blockchain).

Každý blok obsahuje sadu transakcí, časové razítko a odkaz na předchozí blok. Tím vzniká řetězec, který nelze zpětně změnit a zároveň má kdokoli přístup k celé historii transakcí.

Jak ho koupit

Nakoupit se dá na internetu v počítači, mobilu nebo i ve speciálním bankomatu. Nejčastěji si ho lidé pořizují na

webové burze nebo ve směnárnách, kde k nákupu stačí doklad totožnosti. Některé směnárné a aplikace jako Revolut umožňují nákup do úschovy, kdy nepotřebujete takzvanou bitcoinovou peněženku.

Cena bitcoinu se v současnosti pohybuje kolem 2,3 milionu Kč.

Kde se uchovává

Buď v úschově u obchodníka, nebo v peněžence, která slouží k bezpečnému uchování kryptoměn. Jsou v ní privátní klíče majitele, které dokazují vlastnictví kryptoměny. Každá peněženka má vlastní adresu, přes kterou lze kryptoměny přijímat a odesílat. Může jít o mobilní aplikaci, program

v počítači či fyzické zařízení podobné USB disku.

Kde jím lze platit

Mezi nejznámější české e-shopy akceptující bitcoin patří Alza.cz. Přijímají ho například i Muziker nebo Pilulka.cz a už několik let jím lze platit také účty u Pražské plynárenské.

Ve větších městech bitcoin přijímá řada kaváren, restaurací a dalších podniků. Přehled míst nabízejí mapy jako BTCMap.org nebo mapa.berubitcoin.cz.

Kolik stojí

Od roku 2014, kdy se bitcoin začal v Česku obchodovat, vzrostla jeho hodnota asi 474krát. V době spuštění první plně funkční české burzy Coinmate stál bitcoin 4866 korun, v sou-

časnosti se jeho cena pohybuje kolem 2,3 milionu Kč.

Kdo hlídá obchody

Pro bitcoin platí pravidla proti praní špinavých peněz a financování terorismu. Regulované burzy a finanční instituce jsou povinny prověřovat totožnosti klientů. Existují však i možnosti, jak směňovat bitcoin anonymně, například přes službu Vexl.

Transakce by měly být prověřované jako u klasických peněžních transakcí v bankách v hodnotě nad 15 tisíc eur (375 tisíc Kč). Například burza Coinmate ale ověřuje původ prostředků v transakci už nad 250 tisíc Kč.

Podezřelé transakce musí banky nebo směnárné hlásit Finančnímu analytickému úřadu.

Primátor Chomutova podlehl tlaku. Odstupuje

Karel Otcovský, ČTK

K rezignaci nemáme důvod. Nic špatného jsme neudělali, chceme dokončit práci pro město. Těmto slovy dlouho hájili chomutovští radní za ANO v čele s primátorem Milanem Petrilákem své rozhodnutí nepustit funkce. Včerejšek ale vše změnil. Petrilák z pozice chomutovského primátora a radního odstoupil. Poslal rezignační dopis, sdělil ČTK navečer krajský předseda ANO Jan Richter.

Krajské vedení hnutí požadovalo od minulého týdne rezignaci primátora a radních zvolených za ANO kvůli kauze, ve které hraje primátor hlavní roli. Politici za ANO odmítli rezignovat na pondělním zasedání městského zastupitel-

stva. Richter tehdy Právu v SMS zprávě napsal, že věc bude kromě Krajského předsednictva Ústeckého kraje řešit společně i oblastní předsednictvo a všichni členové místní organizace. Předseda ANO Andrej Babiš na žádost redakce o vyjádření nereagoval. V reakci pro ČTK připomněl své vyjádření z minulého týdne, kdy předpokládal, že vedení Chomutova za ANO rezignuje.

Radní ANO na posledním jednání zastupitelů mimo jiné uvedli, že dělají vše pro město, jak nejlépe umí. Náměstek primátora Pavel Tůma řekl, že by ze strany vedení ANO byla na místě jistá shovívavost. Radní Jiří Weber dodal, že jestli se zruší chomutovská buňka ANO, bude rád, protože v takovýchto podmínkách se

nedá pracovat. Někteří radní se také zastávali primátora poté, co potvrdil, že se nevzdá svého postu.

Žádné finanční prostředky jsem nezatajil, vše je řádně zdaněno

Milan Petrilák

Petrilák během zasedání přčetl své prohlášení, ve kterém připomněl, že na radnici musel učinit nepopulární kroky, jako je prosazení vyrovnaného rozpočtu na letošní rok nebo audity tří městských organizací.

Důsledkem je podle něj hon na jeho osobu a hnutí ANO před říjnovými sněmovními volba-

mi. Uvedl, že zprávy v médiích považuje za účelově překroucené.

Server Seznam Zprávy nedávno popsal obchod primátora s čínskými stroji na výrobu respirátorů z doby pandemie covidu-19. Petrilák je v roce 2020 nakoupil za zhruba 13 milionů korun, později je jeho měsic stará firma bez zaměstnanců prodala asi za trojnásobek soukromé společnosti.

Rozpory v koalici

Petrilák zastupitelům sdělil, že před vstupem do politiky vydělal několik desítek milionů, stroje nakoupil za své peníze, nikoliv za dotace. Pro stroje dovezené z Číny získal certifikaci, přihlásil se do veřejné soutěže jako jediný a zakázku vyhrál. Vše podle něj proběhlo

transparentně. „Žádné finanční prostředky jsem nezatajil. Vše je v účetnictví, řádně zdaněno,“ tvrdil. Dodal, že spolupracuje s policií, která věc vyšetřuje.

Radu tvoří ve statutárním městě sedm členů ANO a čtyři radní má Nový Sever. V zastupitelstvu o 35 členech vlastní 13 mandátů ANO, pět Nový Sever, které tvoří koalici, šest PRO Chomutov, pět SPD s podporou PRO a po dvou STAN, KSČM a Chomutovská koalice. Náměstek primátora Milan Márc (Nový Sever) pak řekl, že v koalici jsou rozpory.

Petrilák byl ve funkci od loňského léta, kdy vystřídal bývalého primátora zvoleného za ANO Marka Hrabáče, kterého policie loni v létě obvinila v souvislosti s možným ovlivňováním veřejných zakázek.

Merkelová Praze ukázala knihu

Stovky lidí včera oblehly Palác knih Luxor v centru Prahy, kde bývalá německá kancléřka Angela Merkelová podepisovala svoje memoáry s názvem Svoboda.

Akci provázela velká bezpečnostní opatření. Všichni přítomní se museli podrobit osobním prohlídkám, dovnitř pouštěli pouze návštěvníky autogramiády s knihou.

200 tisíc výtisků knihy Svoboda se v Německu prodalo jen za první týden

Merkelová dorazila s početnou ochrankou za doprovodu Martina Vopěnky, předseda Svazu českých knihkupců a nakladatelů a vlastníka nakladatelství Práh, které publikaci vydalo.

„Dobrý den,“ pozdravila český Merkelová, která byla v minulosti v Praze na studijních pobytech. V krátkém projevu pak poděkovala za možnost prezentovat a podepisovat svoji knihu. Praha patří mezi čtyři destinace, které si pro prezentaci knihy zvolila.

Knihu Svoboda s podtitulem

O autogramiádu memoárů Angely Merkelové byl v Praze mimořádný zájem. Foto: ČTK – Vít Šimánek

Paměti 1954-2021 vyšla v českém překladu na konci loňského roku. V Německu se stala bestsellerem. Za první týden od vydání se jí prodalo více než 200 000 výtisků.

„Počítám, že tohle je kniha, kterou si budou lidé dokupovat ještě delší dobu. Ti, kteří ji potřebují třeba ke svému studiu nebo ke svému světovému

názoru,“ uvedl tehdy Vopěnka. Dosud se českého vydání knihy prodalo 7000 výtisků.

Merkelová mnoho let určovala ráz evropské politiky. Německou vládu řídila 16 let, v letech 2005 až 2021, ve kterých se vyrovnávala s finanční a dluhovou krizí, migrační krizí, pandemií covidu-19 nebo s konfliktem na Ukrajině.

Knihu Svoboda, Paměti 1954-2021 exkancléřka sepsala s dlouholetou spolupracovnicí Beate Baumannovou. Na více než 700 stranách líčí své dětství, dospívání v totalitní Německé demokratické republice a politickou kariéru ve Spolkové republice Německo. Zmiňuje se také o Československu a Česku. – ČTK

Zákaz tlumičů neprošel

Rekreační a sportovní střelci si zřejmě nadále budou moci legálně pořízovat tlumiče pro pistole a revolvéry pro běžné užití. Sněmovna včera odmítla požadavek Senátu, aby bylo pořízování tlumičů pro krátké palné zbraně od příštího roku zakázáno.

Poslanci přehlasovali Senát i ministra vnitra Víta Rakušana

Zákaz kromě Senátu prosazoval ministr vnitra Vít Rakušan (STAN) v souboru novel navazujících na nový zbraňový zákon, který poslanci schválili. Předlohu, jež má mimo jiné uložit lékařům do budoucna povinnost ověřovat to, zda jejich pacienti mají zbrojní průkaz, nyní dostane k podpisu prezident.

Legislativní změna souvisí s předloňskou tragédií na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy. Lékařům uložil prověřovat vlastnictví zbrojního průkazu u pacientů, kteří trpí takovou nemocí, vadou nebo stavem, které by způsobilost nakládat se zbraněmi nebo municí vylučovaly. – ČTK

Primátor Chomutova podlehl tlaku. Odstupuje

Karel Otcovský, ČTK

K rezignaci nemáme důvod. Nic špatného jsme neudělali, chceme dokončit práci pro město. Těmto slovy dlouho hájili chomutovští radní za ANO v čele s primátorem Milanem Petrilákem své rozhodnutí nepustit funkce. Včerejšek ale vše změnil. Petrilák z pozice chomutovského primátora a radního odstoupil. Poslal rezignační dopis, sdělil ČTK navečer krajský předseda ANO Jan Richter.

Krajské vedení hnutí požadovalo od minulého týdne rezignaci primátora a radních zvolených za ANO kvůli kauze, ve které hraje primátor hlavní roli. Politici za ANO odmítli rezignovat na pondělním zasedání městského zastupitel-

stva. Richter tehdy Právu v SMS zprávě napsal, že věc bude kromě Krajského předsednictva Ústeckého kraje řešit společně i oblastní předsednictvo a všichni členové místní organizace. Předseda ANO Andrej Babiš na žádost redakce o vyjádření nereagoval. V reakci pro ČTK připomněl své vyjádření z minulého týdne, kdy předpokládal, že vedení Chomutova za ANO rezignuje.

Radní ANO na posledním jednání zastupitelů mimo jiné uvedli, že dělají vše pro město, jak nejlépe umí. Náměstek primátora Pavel Tůma řekl, že by ze strany vedení ANO byla na místě jistá shovívavost. Radní Jiří Weber dodal, že jestli se zruší chomutovská buňka ANO, bude rád, protože v takovýchto podmínkách se

nedá pracovat. Někteří radní se také zastávali primátora poté, co potvrdil, že se nevzdá svého postu.

Žádné finanční prostředky jsem nezatajil, vše je řádně zdaněno

Milan Petrilák

Petrilák během zasedání přečetl své prohlášení, ve kterém připomněl, že na radnici musel učinit nepopulární kroky, jako je prosazení vyrovnaného rozpočtu na letošní rok nebo audity tří městských organizací.

Důsledkem je podle něj hon na jeho osobu a hnutí ANO před říjnovými sněmovními volba-

mi. Uvedl, že zprávy v médiích považuje za účelově překroucené.

Server Seznam Zprávy nedávno popsal obchod primátora s čínskými stroji na výrobu respirátorů z doby pandemie covidu-19. Petrilák je v roce 2020 nakoupil za zhruba 13 milionů korun, později je jeho měsic stará firma bez zaměstnanců prodala asi za trojnásobek soukromé společnosti.

Rozpory v koalici

Petrilák zastupitelům sdělil, že před vstupem do politiky vydělal několik desítek milionů, stroje nakoupil za své peníze, nikoliv za dotace. Pro stroje dovezené z Číny získal certifikaci, přihlásil se do veřejné soutěže jako jediný a zakázku vyhrál. Vše podle něj proběhlo

transparentně. „Žádné finanční prostředky jsem nezatajil. Vše je v účetnictví, řádně zdaněno,“ tvrdil. Dodal, že spolupracuje s policií, která věc vyšetřuje.

Radu tvoří ve statutárním městě sedm členů ANO a čtyři radní má Nový Sever. V zastupitelstvu o 35 členech vlastní 13 mandátů ANO, pět Nový Sever, které tvoří koalici, šest PRO Chomutov, pět SPD s podporou PRO a po dvou STAN, KSČM a Chomutovská koalice. Náměstek primátora Milan Márc (Nový Sever) pak řekl, že v koalici jsou rozpory.

Petrilák byl ve funkci od loňského léta, kdy vystřídal bývalého primátora zvoleného za ANO Marka Hrabáče, kterého policie loni v létě obvinila v souvislosti s možným ovlivňováním veřejných zakázek.

Merkelová Praze ukázala knihu

Stovky lidí včera oblehly Palác knih Luxor v centru Prahy, kde bývalá německá kancléřka Angela Merkelová podepisovala svoje memoáry s názvem Svoboda.

Akci provázela velká bezpečnostní opatření. Všichni přítomní se museli podrobit osobním prohlídkám, dovnitř pouštěli pouze návštěvníky autogramiády s knihou.

200

tisíc výtisků

knihy Svoboda se v Německu prodalo jen za první týden

O autogramiádu memoárů Angely Merkelové byl včera v Praze mimořádný zájem. Foto: ČTK – Vít Šimánek

Paměti 1954-2021 vyšla v českém překladu na konci loňského roku. V Německu se stala bestsellerem. Za první týden od vydání se jí prodalo více než 200 000 výtisků.

„Počítám, že tohle je kniha, kterou si budou lidé dokupovat ještě delší dobu. Ti, kteří ji potřebují třeba ke svému studiu nebo ke svému světovému

názoru,“ uvedl tehdy Vopěnka. Dosud se českého vydání knihy prodalo 7000 výtisků.

Merkelová mnoho let určovala ráz evropské politiky. Německou vládu řídila 16 let, v letech 2005 až 2021, ve kterých se vyrovnávala s finanční a dluhovou krizí, migrační krizí, pandemií covidu-19 nebo s konfliktem na Ukrajině.

Knihu Svoboda, Paměti 1954-2021 exkancléřka sepsala s dlouholetou spolupracovnicí Beate Baumannovou. Na více než 700 stranách líčí své dětství, dospívání v totalitní Německé demokratické republice a politickou kariéru ve Spolkové republice Německo. Zmiňuje se také o Československu a Česku. – ČTK

Desítky zraněných při havárii

Zranění celkem 21 dětí a jedné dospělé osoby si vyžádala dopravní nehoda autobusu, která se stala včera ráno v Ondřejovicích, místní části Zlatých Hor na Jesenicku. Všichni zranění byli převezeni do nemocnice.

V autobuse cestovalo více než 50 lidí. Na místě zasahovaly všechny složky záchranného systému. Příčiny havárie šetří policie.

Autobus podle policie při sjíždění na parkoviště vyjel mimo komunikaci a narazil do stromu

Autobus podle policie při sjíždění na parkoviště vyjel mimo komunikaci a narazil do stromu. Řidič nebyl pod vlivem alkoholu.

„Třináct dětí a učitelku jsme s lehčími zraněními vesměs v podobě oděrek převezli na preventivní vyšetření do nemocnice v Jeseníku. Dalších osm dětí transportovali kolegové z Moravskoslezského kraje do nemocnice v Krnově,“ řekla Právu mluvčí krajské zdravotnické záchranné služby Lucie Mikisková. – pem

Trapas v kauze Stoka. Jeden soud zkritizoval jiný

Petr Kozelka

Kauza Stoka, tedy ovlivňování veřejných zakázek za stovky milionů korun, znamenala dlouholeté tresty pro někdejšího vlivného politika ANO Jiřího Švachulu a další brněnské podnikatele. Navíc rozmetala brněnskou buňku hnutí ANO. Jenže práci justice rozmetala i olomoucký Vrchní soud, který loni v listopadu rozsudky zrušil. Nyní vypracoval odůvodnění svého rozhodnutí. V něm má například za to, že někteří aktéři byli obžalováni z činů, z nichž předtím nebyli vůbec obviněni.

Právo se s rozhodnutím Vrchního soudu seznámilo. Plyne z něj, že celý proces trpěl závažnými vadami, kvůli nimž nemůže obstát. Podle olomouckých soudců chybovali jak žalobci z Vrchního státního zastupitelství v Olomouci, tak i brněnský krajský soud.

Opět na startu

„Ten při utváření některých skutkových závěrů nepostupoval transparentně a v odůvodnění se nezabýval některými skutečnostmi významnými pro rozhodnutí ve věci. Rozsudek je v některých částech zmatečný či nejasný, soud se správným způsobem nevyřadil se všemi okolnostmi

Jiří Švachula, klíčová postava brněnské kauzy ovlivňování veřejných zakázek.

Foto: Profimedia

významnými pro rozhodnutí a v určitých částech došlo k porušení trestního zákona,“ stojí v rozhodnutí Vrchního soudu. Podle verdiktu neobstojí konstrukce brněnského soudu, podle níž obžalováni Švachula, podnikatelé Saman El-Talabani či Pavel Ovčarčín působili jako členové zločinecké skupiny. V jiné části obžaloby totiž byli

zproštěni viny s tím, že nebyli členy zločinecké skupiny. Brněnský soud tak musí případ znovu otevřít a opětovně posoudit. „Je zjevné, že bude nutná zásadní úprava náhledu na celou strukturu projednávané trestné činnosti oproti podané obžalobě,“ vzkázali do Brna olomoučtí soudci.

Po šesti letech od vypuknutí

kauzy je tak věc zpět na startovní čáře a je otázkou, kdy zazní nový verdikt a kdy případ pravomocně skončí. Brněnský krajský soud se jím totiž zabýval dva roky, soudkyně pak několik měsíců sepsávala obsáhlý rozsudek.

Vše se začalo odvíjet v březnu 2019, když policejní komanda provedla rozsáhlý zásah na několika místech v Brně, přičemž epicentrem celé akce se stala radnice Brno-střed. Právě její někdejší místostarosta Švachula měl stát podle přesvědčení policistů a žalobců v čele korupční chobotnice tyjící z úplatků za ovlivňované veřejné zakázky.

ly zásah na několika místech v Brně, přičemž epicentrem celé akce se stala radnice Brno-střed. Právě její někdejší místostarosta Švachula měl stát podle přesvědčení policistů a žalobců v čele korupční chobotnice tyjící z úplatků za ovlivňované veřejné zakázky.

Zmanipulovaná řízení

Verdikt v případě vynesl senát brněnského krajského soudu v čele s Jaroslavou Bartošovou v květnu 2022. Švachulu odsoudil na 9,5 roku do vězení, El-Talabani a Ovčarčín dostali po šesti letech. Další tresty si vyslechli podnikatelé ve stavebnictví Lubomír Smolka a Luboš Krejčí.

Odsouzení byli i někdejší vedoucí Správy nemovitostí v Brně-střed Petr Kosmák, šéf investičního odboru v Brně-střed Petr Liškutin, který byl zároveň místostarostou za hnutí ANO v Brně-Ivanovicích, a rovněž bývalý politik ODS Jiří Hos. Odsouzeni byly i dvě firmy.

Podle verdiktu řádili odsouzení v Brně jako zločinecká organizovaná skupina, která soustavně ovlivňovala celou řadu zejména stavebních zakázek. Firmy podle soudu odevzdávaly několik procent z ceny zakázky, přičemž výběrová řízení byla zmanipulovaná.

Drahé nájem dopadají na lidi i stát

Pavel Cechl

Ani zlevňování energií, k němuž s výkyvy dochází už dva roky, nesnížilo počet domácností, které od státu pobírají příspěvek na bydlení. Naopak. Na konci dubna jich bylo už 296 tisíc. Za rok jich skoro 17 tisíc přibýlo. Vzrůstají tudíž i výdaje, které na tuto dávku vynakládá stát. Vyplývá to z aktuálních dat Úřadu práce.

„Důvodů je několik. Dávku například stále nepobírají všichni, kdo na ni mají nárok. Některým o ní nevědí, u některých by byla příliš nízká, takže o ni nežádají, další se stydí,“ řekl Daniel Hůle z Člověka v tísni. Postupně se nicméně o této možnosti dozvídá více lidí, kteří si žádost podají.

Druhý důvod je podle Hůle-

ho to, že ačkoliv klesají platby za plyn a elektřinu, pro spoustu lidí i tak zůstávají vysoké. „Ten, kdo si cenu zafixoval třeba v roce 2023 v obavách z vývoje, má energie stále drahé a je to pro něj problém. Pokles cen navíc stále ještě nekoresponduje s vývojem mezd v ekonomice,“ dodal. Růst výdělku podle něj za cenami stále kulhá.

Počet příjemců roste

Podle Hynka Kalvody z Asociace občanských poraden se mnoho lidí v posledním roce potýká se zdražováním nájmů. „Už loni v únoru jsme zaznamenali, že nájemné zvýšili nejen soukromí majitelé, ale ve svém bytovém fondu i řada měst. Někde v tomto případě stouplo až o devadesát pro-

Kdo má nárok

Na příspěvek na bydlení mají nárok lidé, kteří vydávají na bydlení včetně energií, vodného a stočného a poplatků za služby **více než třicet procent svých čistých příjmů**. Platí to s určitým omezením – dávka je totiž zastropována takzvanými normativy, aby se nepřispívalo na luxusní a předražené byty.

cent, přičemž ne vždy to vykryl růst příspěvku na bydlení,“ prohlásil.

Pro řadu lidí je podle něj zdražování obrovský problém, protože jim ho sociální dávky

nepomáhají dorovnat. Počet příjemců dávky roste už čtvrtým rokem, v dubnu 2021 jich bylo sotva 159 tisíc. K nejvýraznějšímu nárůstu došlo vlivem energetické krize a vysoké inflace mezi roky 2022 a 2023.

Roste i celková částka, kterou stát na tuto dávku vynakládá. V dubnu to bylo téměř 1,94 miliardy korun, což je téměř o patnáct procent více než před rokem. Letos tak už stát vyplatil více než 7,57 miliardy; zde je nárůst dvanáctiprocentní.

Od Nového roku se totiž zvýšily normativy, které určují maximální vyplácenou dávku. Mnoha rodinám vzrostla až o stovky korun měsíčně. A navíc přibýlo příjemců.

Příspěvek na bydlení není jediná dávka státní sociální

podpory. Patří mezi ně třeba i porodné, pohřebné, přídavek na dítě a rodičovský příspěvek. U tohoto typu sociálních dávek počet příjemců v souhrnu naopak meziročně klesl z 882 na 848 tisíc. To značí úbytek o téměř čtyři procenta.

Rodí se méně dětí

„Ale zde jsou důvody jednoznačně demografické. Rodí se totiž méně dětí, takže se vyplácí méně rodičovských příspěvků a přídavků na děti. Tato kategorie klesá dlouhodobě,“ upozornil Hůle.

Přídavků na děti se v dubnu vyplácelo takřka 326 tisíc, o 6,4 procenta méně než loni. Rodičovských příspěvků pak bylo 226 tisíc a meziroční pokles činil téměř jedenáct procent.

Volala o pomoc, vyslyšeli ji dva školáci

Blanka Freiwilligová

V dramatické okamžiky se proměnila cesta do hudební školy spolužáků Nikoly Bohatové a Eliáše Salanského z třetí třídy liberecké Základní školy Husova. Tak jako jindy společně procházeli městem, když je cestou překvapila neobvyklá situace. Žena křičící o pomoc, kterou na ulici napadali dva muži. Zatímco dospělí kolemjdoucí dělali, že nic nevidí, děti to jen tak nenechaly.

„Připadalo nám to zvláštní. Dívali jsme se, co se děje, a bylo to divné, protože ti paní honili paní po ulici,“ vzpomíná na zářijové odpoledne loňského roku Eliáš. Jenže tím to nekončilo, než děti prošly uličkou, ženu oba útočníci srazili na zem. Ta se později zvedla a utíkala dál.

„Paní tam ležela a oni tam stáli a povídali si. Hledali jsme někoho, kdo by nám mohl pomoci. Jenže všichni kolem chodili obloukem,“ vypráví školačka Nikola a pokračuje: „Pak jsme došli k přechodu, a když jsme tam čekali, ta paní tam běžela a snažila se protlačit mezi lidmi, ale on ji ten muž

Spolužáci Nikola Bohatová a Eliáš Salanský.

Foto: PRÁVO - Blanka Freiwilligová

srazil k zemi. Chytl ji za hrud' a škrtl ji deštníkem.“ Nikdo z kolemjdoucích lidí nezakročil, nesnažil se pomoci, koukali anebo si dění nevšímali. Děti ale duchapřítomnost neztratily. „Nebáli jsme se, i když možná trochu jo. Ale ta paní křičela: „Pomoc, pomoc.“ A pak jsme uviděli policajta a utíkali k němu. Řekli jsme mu to všechno,“ líčí svůj zážitek chlapec s tím, že ještě v životě nic takového neviděl.

Hledali jsme někoho, kdo by nám pomohl, ale dospělí kolem chodili obloukem

Nikola, statečná školačka

Policista, kterého oslovili, pak na místě zajistil oba agresory i ženu. Díky pohotové reakci obou školáků se podařilo situaci vyřešit bez dalších následků. Na jejich adresu vyjádřil

své uznání: „Děti prokázaly velkou statečnost. Je důležité, že nebyly lhotejné a zasáhly.“

Hrdost neskrývají ani rodiče Nikoly a Eliáše. „Byla jsem ráda, že takhle zareagovali. Jsem na ně hrdá. Zatímco dospělí šli obloukem pryč, oni se nebáli,“ řekla Sabina Bohatová, máma Nikoly. Pyšní jsou na obě děti také rodiče Eliáše.

„Dozvěděli jsme se od nich, co se stalo, krátce potom, protože jsme se potkali v základní

umělecké škole. Byli z toho oba dost vystrašení, že se něco takového děje. Byly i nějaké slzy. V první moment jsme se lekli, jestli se něco nestalo jim, ale pak to z nich postupně padalo. Zjistili jsme, že jsou v pořádku a co se odehrálo,“ popsala Anna Salanská.

Reakce obou dětí dospěle příjemně překvapila. „Skvělé, že takhle dokázaly zareagovat. Málokdo by se z dospělých takto zachoval. Bylo to jejich spontánní rozhodnutí. Asi si spojily věci, které znají od nás nebo ze základní školy. A to, že tam vidí pana policistu, tak to bylo zásadní,“ prohlásila Salanská.

Za mimořádný čin nyní, několik měsíců po události, liberecké dětské hrdiny ocenili i zástupci města a udělili jim medaile za mimořádně záslužný čin.

Malou medaili žákům letos resort školství libereckého magistrátu uděloval vůbec poprvé v historii. Za jejich statečnost, kterou prokázali 24. září 2024, Nikolu a Eliáše nominovali na ocenění jejich spolužáci a učitelé ze školy.

inzerce

FOTOVOLTAIKA
S ÚSPOROU
AŽ 220 000 Kč

BATERIOVÉ
ÚLOŽIŠTĚ
zdaruma

PRAŽSKÁ
PLYNÁRENSKÁ

www.ppas.cz/fotovoltaika

Sloupek

Josef Koukal

Bud' odvaha, anebo...

Budme odvážní! S tímto nápisem na kšiltovce předstoupila Eva Decroix na loňském kongresu ODS před spolustraníky, aby ji pak ti zvolili místopředsedkyní. Odvaha je podle ní „alfou a omegou úplně všeho“. V čele ministerstva spravedlnosti se jí bude hodit.

Čistit Augiášův chlív vskutku vyžaduje kuráž. Resort, který je citlivý v každé době, tíží kompromitace Pavlem Blažkem a eskapádou se špinavými bitcoiny. Za čtyři měsíce zbývající do voleb lze těžko napravit pokaženou reputaci úřadu. Bez problému se dá naopak zmarnit vlastní dobrá pověst. Nebojácná místopředsedkyně, ale i její domovská strana tak docela riskují.

Decroix patří v ODS k perspektivnímu proudu, jenž by mohl přijít ke slovu v případě, že bude třeba po volbách poslat současné vedení na střídačku. Ať už kvůli neúspěchu, nebo aby uvolnilo cestu širšímu koaličnímu potenciálu. Schopnost komunikovat napříč politickým spektrem je jedna z jejích ceněných předností.

Vedle popularity, kterou si vydobyla na Vysočině, kde v minulých volbách získala druhý nejvyšší počet preferenčních hlasů. Do celostátních průzkumů její jméno zatím nezařazují, budování kariéry ve vysoké politice ji teprve čeká. K dobrým předpokladům patří i pevné hodnotové ukotvení bez ideologických frází. Především prozápadní a lidskoprávní orientace v oblastech, jimž se Decroix věnuje, tedy hlavně právu a mezinárodní politice. Dokáže ji prosazovat věčně a nekonfliktně.

Kolik takových političek má strana v zásobě? Bude jich jistě méně než juristů, kteří by byli s to na pár měsíců zajistit chod ministerstva spravedlnosti bez dalších průšvihů. Víc se od Blažkovy nástupce nečeká.

Vsadit do de facto ztracené hry tak vysokou kartu je buď odvážné, nebo nedomyšlené.

Já nic, já muzikant, tváří se Stanjura

Lukáš Jelínek

Autor je politolog

Až do dneška nepadlo na vládně o záhadné bitcoinové kauze jediné slovo. Ani když se chystala smlouva s mužem s pozadím vedoucím až k darknetovému trhu s drogami či zbraněmi, ani když kšeft vyplaval na povrch.

Co už může být absurdnějšího, než že kabinet netrápí, od koho a proč plynou státu peníze, které by žádná banka bez znalosti jejich původu nepřijala. Je to snad na denním pořádku, že si takhle resorty pomáhají bez vědomí premiéra a ministra financí?

Připusťme, že Petr Fiala je vytižen zahraničním děním. I kdybychom ale prominuli mix bezradnosti a lehkomyšlnosti jemu, sotva tak lze přistupovat

ke Zbyňku Stanjurovi, který má rozpočtovou politiku pod palcem. Toho přece pohyby miliard musí zajímat z popisu práce.

Jenže ani on kolegy nezalarmoval. Od šéfa spravedlnosti Pavla Blažka byl o plánu převzít bitcoinový dar informován dopisem na sklonku ledna, setkali se k tomu ale neformálně až na přelomu března a dubna, kdy už bylo vše upečeno. Tehdy teprve Stanjura vyjádřil své pochybnosti (měl uvést, že „realizace tohoto záměru je vysoce politicky i reputačně problematická“) – a potom upadl zpět do letargie.

U zkušeného politika, který je prvním místopředsedou strany a má na starosti volby, je takové počínání nepochopitelné.

Tím ale ještě role ministerstva financí nekončí. Média již zjistila, že se jeho úředníci podíleli na přípravě darovací smlouvy. Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových

zase zapůjčil svoji virtuální hardwareovou peněženku. Celá operace zkrátka vyžadovala součinnost vícero institucí a je s podivem, že v žádné z nich nezablikala červená kontrolka.

Pokud se ODS tváří, že příběh završila Blažkova rezignace, jde o hodně ukvapené zametání špíny

Korunu všemu nasazuje Stanjurův čerstvý poslanec-ký návrh, jež piráti, kteří na něj upozornili první, interpretují jako zavedení nulového zdanění bitcoinových miliardářů. Při té příležitosti se opět vnučuje otázka, kam se poděl zbytek toxické sumy. Nemáme indicie, že by si jimi polepšil

nějaký politik, úředník či parťák. Pokud se však ODS tváří, že příběh završila Blažkova rezignace a dál je na čase probírat aféry hnutí ANO, jde o hodně ukvapené zametání špíny a utíkáni před odpovědností.

Příští vláda a příští Sněmovna by si pak měly posvítit i na pravidla hospodaření se státním majetkem. „Details jsem neznal a ani jsem je znát nemusel a neměl, protože to není ministr financí nebo jím řízené ministerstvo, kdo by měl pravomoc jakkoliv vstoupit do záměru ministra jiného resortu, nebo mu ho dokonce zakázat,“ říká k Blažkovu jednání Stanjura.

Takže zatímco se členové kabinetu přetahují o stamiliony a rozpočtům ministerstev se věnují sněmovní výbory, miliardové ad hoc dary nikoho nevzrušují. Stanjura by o své křeslo měl přijít už jen proto, že základnost transakce tušil, leč na vládě mlčel a nevaroval ji, kam se řítí.

Istanbulská jednání se vedou i s ohledem na Trumpa

Miloš Balabán

Autor je bezpečnostní analytik

Po překvapivém ukrajinském dronovém útoku na základny ruského strategického letectva v hlubokém ruském týlu se zdálo, že se nemůže uskutečnit další kolo ruskou-ukrajinských jednání v tureckém Istanbulu. Nicméně Kreml delegaci vyslal a její šéf Vladimir Medinskij se v průběhu jednání o útoku vůbec nezmiňoval.

Jednání trvala jen hodinu a strany si pouze předaly memoranda o svých pozicích k mírovým rozhovorům. Jsou diametrálně odlišná, Ukrajina nehodlá přijmout ruské podmínky, které považuje za faktickou kapitulaci. Přesto se v textu ukrajinského návrhu objevil souhlas se zastave-

ním palby na frontové linii, což může znamenat – podle interpretace vlivného analytického portálu strana.ua –, že Kyjev fakticky přijímá ruskou kontrolu nad téměř dvaceti procenty ukrajinského území...

Není ale jasné, zda se to může stát východiskem k budoucímu kompromisu, se kterým počítají i USA.

Bez ohledu na zmíněnou ukrajinskou akci, jak Kyjev, tak i Moskva ukazují „úsilí o mír“, což je podmínka nutná k zachování komunikace s americkým prezidentem Donaldem Trumpem.

Ukrajina se spoléhá na pokračování americké vojenské pomoci a Rusko na to, že se podaří pokračovat v obnovování rusko-amerických vztahů, což pomůže odvracet i některé hrozby.

Týká se to například návrhu republikánského senátora Lindseyho Grahama na uvalení cel ve výši 500 procent na dovoz ze států, které nakupu-

jí ruskou ropu a plyn. Trump to zatím odmítá – podle něj by pak Rusové určitě přestali vyjednávat.

Republikánský senátor Lindsey Graham navrhuje uvalit cla ve výši 500 procent na dovoz ze států, které nakupují ruskou ropu a plyn. Trump to zatím odmítá – podle něj by pak Rusové přestali vyjednávat

Pozice Moskvy k rozhovorům je dána i tím, že stále existují vyhlídky na dosažení kompromisů ohledně ukončení války na Ukrajině v rámci některých významných dohod mezi Spojenými státy a Ruskem. Na stole je celá řada bodů k jednání – mohou se týkat problematiky jaderných zbraní, Íránu, Blízkého východu i Korejského poloostrova.

Je třeba vidět, že stále existuje jen velmi tenká hranice mezi cestou, i když v mnoha ohledech komplikovanou, k ukončení války a její další eskalací. Ukrajina chtěla útoky na letiště ukázat Spojeným státům, že se nevzdává a že je schopna Rusům způsobit těžké ztráty. Tudíž ji není nutné tlačit k nějakým ústupkům. V Rusku naopak teď mohou zesilovat hlasy požadující vůči Ukrajině vojensky přitvrdit. Ukáže to ruská reakce, ze kterou se počítá?

Zároveň začala hra o konání třetího kola jednání v Istanbulu, které se má konat do konce června. Rusové si dali podmínku, že se ho zúčastní pouze v případě, že se nebudou opakovat ukrajinské útoky na letiště a železnice v ruském týlu. Kyjev si nepochybně může dát i své podmínky.

Konec války je zatím zamížen. Dobrou zprávou je, že diplomatické kanály zatím fungují.

Pavučina nedonutí Kreml jednat o míru

Ondřej Soukup

Autor je
redaktor
Českého
rozhlasu

Tato operace vejde do dějin vojenství, prohlásil ukrajinský prezident Volodymyr Zelenskij o akci s kódovým označením Pavučina. Během ní ukrajinské drony zaútočily na základny ruského strategického letectva a zjevně zničily řadu ruských těžkých bombardérů. Na sociálních sítích se rozléty záběry, na kterých ze střechy kamionu vylétají drony a míří k letišťům.

Komentátoři na celém světě hovoří o těžkém úderu, který podle některých oslabil ruskou

jadernou triádu. Operace bezesporu byla obrovským úspěchem a její autoři si zaslouží ocenění. Ovšem její následky budou spíše nepřímé.

První zprávy hovořily o útku na čtyři letiště, kde bylo zničeno či poškozeno až 41 letadel. Nezávisle se k dnešnímu dni podařilo ověřit útok na základny Oleňa v Murmanské oblasti a Bělaja u sibiřského Irkutsku. Na základě satelitních snímků můžeme s určitostí mluvit o zničení zhruba jedenácti až dvanácti letadel. Z toho je pět až šest strategických turboprtulových bombardérů Tu-95MS, pět proudových dálkových bombardérů Tu-22M3 a jedno známé dopravní letadlo An-12.

Další stroje mohou být poško-

zeny, možná nenávratně. Podle uznávaného serveru Military Balance Rusko má 57 strojů Tu-22 a osmapadesát Tu-95. Určitá

Útok odhalil zranitelnost ruských letišť. Na záběrech z dronů je vidět, že letadla stojí na otevřeném prostranství a jedinou jejich ochranou jsou staré pneumatiky, položené na křídlech. Proti dronům nezafungovaly

část z nich se používá na náhradní díly, obě tato letadla již Rusko nevyrábí, a proto musí starší stroje „kanibalizovat“.

Jakkoliv je ztráta letadel pro ruské letectvo citelná, rozhodně není kritická. Pro úder na Ukrajině Kreml používal zhruba desítku strojů, vybavených raketami Ch-20. Ovšem ani ty se již nevyrábějí a není jasné, kolik jich ještě Rusko má.

Pro potřeby jaderného odstrašení má Moskva strojů ještě dostatek. Ruské ministerstvo obrany se snaží vyřešit problém stárnoucích strojů tím, že obnovilo výrobu těžkých proudových bombardérů Tu-160. Ještě v roce 2018 bylo z rozpočtu vyčleněno 180 miliard rublů na dodávku deseti strojů. Zatím byly dodány dva.

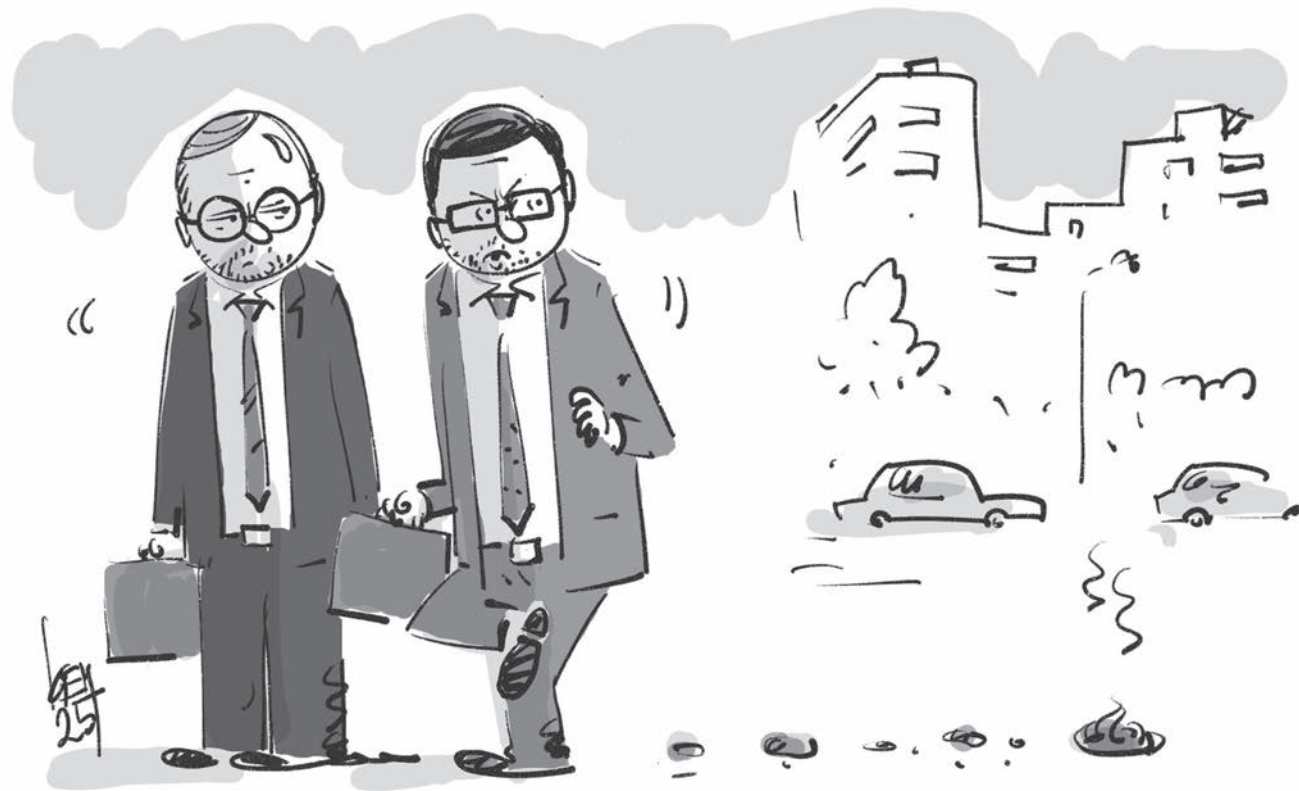
Úspěšný ukrajinský útok bude mít dva nepřímé dopady. Odhalil zranitelnost ruských letišť. Na záběrech z dronů je

vidět, že letadla stojí na otevřeném prostranství a jedinou jejich ochranou jsou staré pneumatiky položené na křídlech. Proti dronům nezafungovaly.

Mnozí prováleční blogéři už minimálně dva roky upozorňují, že stroje mají být v hangárech. Je pravděpodobné, že nyní se s jejich výstavbou začne. To si ovšem vyžádá obrovské finanční prostředky, které budou Rusku ve válce v každém případě chybět.

Další dopad již pociťují řidiči kamionů. Po celém Rusku probíhají totální kontroly a výsledkem jsou obří zácpy. Pro logistiku vzhledem k přetíženosti ruské železnice je to obtížně řešitelný problém. Který ale nedonutí Kreml jednat o míru.

Glosář Miroslava Kemela

Z dálky to vypadalo jako bitcoinová peněženka...

právo

Šéfredaktor Petr Šabata, **zástupci šéfredaktora** Vladimír Dušanek, Štěpán Etrych, Tomáš Reiner, Karel Škrabal. **Zakládající šéfredaktor** Zdeněk Porybný. **Redakce Práva a administrativa** Borgis, a. s., 121 50 Praha 2, Slezská 2127/13, telefon 221 001 111. **Předplatné** v zastoupení vydavatele provádí První novinová společnost a. s. Objednávky předplatného na www.pravo.cz, prostřednictvím bezplatné linky 800 444 477 nebo na e-mailové adrese pravo@pns.cz. Informace o předplatném, změny a reklamace na bezplatné lince 800 444 477. Distribuci předplatného zajišťuje PNS a. s., Paceřická 1/2773, 193 00 Praha 9 – Horní Počernice. **Inzerce přijímají inzertní oddělení:** 150 00 Praha 5, Radlická 3294/10, tel. 725 307 481, e-mail: inzerce@pravo.cz. Místní inzerce na regionálních stranách. **Odbyt:** 121 50 Praha 2, Slezská 2127/13, tel. 221 001 476. Právo (1991 – roč. 1 Rudé právo). Vydává Borgis, a. s., Slezská 2127/13, 121 50 Praha 2, IČO 00564893, MK ČR E 5701. Vychází 6x týdně, místo vydávání Praha. Tiskne: MafraPrint – Praha a Olomouc. Rozšiřují distribuční společnosti. Nevyžádané rukopisy nevracíme. Publikování nebo další šíření obsahu deníku Právo je bez písemného souhlasu společnosti Borgis, a. s., zapovězeno. Počet výtisků prodaného nákladu ověřuje ABC ČR, řádný člen Mezinárodní federace ABC ČR, Pobežní 370/4, 186 00 Praha 8. ISSN 1211-2119. e-mail: redakce@pravo.cz

PPF prodala
čínskou větev
Home Creditu

Cena 298 milionů eur, tedy zhruba 7,4 miliardy korun. Za tolik prodala skupina PPF čínskou větev své úvěrové společnosti Home Credit čínskému konsorciu sdruženému kolem skupiny JD.com. Vyplývá to z finančních výsledků skupiny zveřejněných na internetu. Na transakci upozornily Seznam Zprávy. Podle nich je ovšem částka, kterou PPF za čínský Home Credit získala, zklamáním.

Gates daruje
většinu svého
majetku Africe

Minulý měsíc zakladatel Microsoftu Bill Gates oznámil, že do roku 2045 vloží 99 procent svého zbývajcího majetku do Nadace Gatesových. Nyní prozradil, že většina prostředků půjde na pomoc Africe, konkrétně na zlepšení tamního zdravotnictví a vzdělávání. Gates odhadl, že bohatství, které v následujících 20 letech postupně rozdá, dosáhne hodnoty kolem 200 miliard dolarů (bezmála 4,4 bilionu Kč).

V eurozóně
klesla inflace

Meziroční růst spotřebitelských cen v eurozóně v květnu zpomalil na 1,9 procenta z dubnového tempa 2,2 procenta. Míra inflace se tak dostala na nejnižší úroveň od loňského září a vrátila se pod dvouprocentní cíl Evropské centrální banky. Vyplývá to z rychlého odhadu, který zveřejnil statistický úřad Eurostat. Pokles inflace byl o něco výraznější, než očekávali analytici. Ti v anketě agentury Reuters odhadovali dvě procenta. — ČTK

Kurzovní lístek

země	množství	kód	kurz
Austrálie	1	AUD	14,114
Bulharsko	1	BGN	12,728
Čína	1	CNY	3,043
Eurozóna	1	EUR	24,895
Indie	100	INR	25,544
Kanada	1	CAD	15,917
Maďarsko	100	HUF	6,168
Polsko	1	PLN	5,817
Rumunsko	1	RON	4,921
Švédsko	1	SEK	2,278
USA	1	USD	21,872
V. Británie	1	GBP	29,513

Souhlasné stanovisko EIA se týká 63 kilometrů dlouhého úseku mezi Prosenicemi a Ostravou.

Vizualizace: Správa železnic

Česko schválilo první
vysokorychlostní trať

Tomáš Volf

Zatímco v zemích západní Evropy jezdí rychlovlaky desítky let a Poláci rychlodráhy už staví, Česko v přípravách zaostává. Nyní se konečně přiblížila stavba první vysokorychlostní trati na Moravě. Úsek nazvaný Moravská brána by se měl začít budovat do tří let.

Ministerstvo životního prostředí vydalo souhlas k chystané stavbě prvního úseku vysokorychlostní železnice mezi Prosenicemi u Přerova a Ostravou-Svinovem na Moravě. Informoval o tom ministr životního prostředí Petr Hladík (KDU-ČSL).

Vysokorychlostní trať je určena pouze pro osobní vlaky. Jezdit po ní budou moci rychlostí až 320 kilometrů za hodinu, nyní je to o polovinu méně. „Náročný proces hodnocení prokázal, že provoz na plánovaných úsecích trati nezpůsobí překračování platných hlukových limitů,“ uvedl Hladík. Mezi podmínkami ministerstva

je například prodloužení některých plánovaných estakád kvůli ochraně mokřadů.

Stanovisko pro posuzování vlivu stavby na životní prostředí EIA je důležitým podkladem pro rozhodování v územním a stavebním řízení, úřady se jím musí řídit.

Zahájení výkupu

Dvoukolejná vysokorychlostní trať mezi Brodkem u Přerova a Ostravou-Svinovem bude měřit 74 kilometrů, souhlasné stanovisko EIA se týká 63 kilometrů dlouhého úseku mezi Prosenicemi a Ostravou. Stavba celé trati si vyžádá investici 60 až 80 miliard korun.

Kladné stanovisko ministerstva životního prostředí znamená, že Správa železnic může zahájit výkup pozemků. Její zástupci chtějí s majiteli jednat co nejdříve, některé kontaktovali už s předstihem. „Schválení EIA nás posouvá do další fáze projektu vysokorychlostní trati, která výrazně zvýší kapacitu železniční infra-

struktury na Moravě. Zároveň s přípravou řešíme financování schváleného úseku, který jako vůbec první projekt na železnici chceme stavět formou partnerství veřejného a soukromého sektoru,“ řekl ministr dopravy Martin Kupka (ODS).

Projekt výrazně
zvýší kapacitu
železniční
infrastruktury
na Moravě

Martin Kupka,
ministr dopravy

Zahájení stavby je v původním harmonogramu plánováno na rok 2026 a zabrat má asi šest let. Už nyní je ale jasné, že se do země kopne později. Loni vládou schválený materiál počítá s rokem 2028.

První úsek vysokorychlostní trati má být později součástí páteřního spojení mezi Pra-

hou, Brnem a Ostravou. Naváže na něj také přeshraniční část, která propojí Česko s Polskem směrem na Katowice a Varšavu.

O stavbě rychlé železnice se v Česku mluví desítky let, první konkrétní plán schválila v roce 2017 vláda premiéra Bohuslava Sobotky (ČSSD). S výstavbou se tehdy počítalo už v letošním roce.

Až 767 kilometrů

Podle plánu by na české železnici do roku 2050 mělo vzniknout až 767 kilometrů vysokorychlostních tratí. Zda se tak stane, je otázkou.

Už minulý týden byla zahájena také stavba rychlostní železnice mezi Brnem a Přerovem. Na této trati budou vlaky jezdit rychlostí 200 kilometrů v hodině, což je na hranici konvenční a vysokorychlostní trati. Nepůjde tak o plnohodnotnou vysokorychlostní trať, stane se ale součástí tuzemské sítě rychlých spojení. Na obou koncích má být na vysokorychlostní tratě napojena.

O slevu na pojistném zažádalo 136 tisíc seniorů, polepší si o tisíce měsíčně

Pavel Cechl

Nárok na slevu ve výši 6,5 procenta hrubé mzdy mají pracující senioři od ledna letošního roku. Souvisí s penzijní reformou, v jejímž rámci bylo zrušeno navýšení důchodů o 0,54 procenta vyměrovacího základu po odpracování 365 dnů.

Koncem dubna novou slevu čerpalo 136 297 lidí. V průmě-

ru jim díky ní vzrostly příjmy o 2638 korun měsíčně. Další desetitisíce z řad podnikatelů a živnostníků ji navíc zřejmě ještě uplatní při podání daňového přiznání za letošní rok.

„Z řad osob samostatně výdělečně činných předpokládáme, že by jich mohlo být mezi třiceti a čtyřiceti tisíci,“ doplnil ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka (KDU-ČSL). Přibýt ale mohou ještě i další

O navýšení mzdy se přihlásilo více lidí než dříve o zvýšení důchodů

Marian Jurečka, ministr práce

žadatelé z řad zaměstnanců. O slevu si totiž lze požádat zpětně, takže je možné, že k tomu zatím někteří nesáhli.

Podle Jurečky se o navýšení mzdy přes slevu na pojistném

přihlásilo více lidí než dříve o zvýšení důchodů za odpracovaný rok. „Ročně jsme zpracovávali mezi 80 a 90 tisíci žádostmi o přepočítání důchodu,“ potvrdil ústřední ředitel České správy sociálního zabezpečení František Boháček. V průměru se seniorům zvyšoval důchod o 90 korun měsíčně, tedy 1080 korun ročně.

Pracující senioři přitom nejsou jediní, kdo má nárok na

slevu na pojistném. Týká se i rodičů dětí do deseti let, lidí starších 55 let, mladých lidí do 21 let a handicapovaných. A to tehdy, pokud pracují na částečný úvazek. V tomto případě ji ale uplatňují zaměstnavatelé, ne zaměstnanci. Mohou si odečíst z pojistného pět procent vyměrovacího základu. V tomto případě ji uplatnilo 27 tisíc firem na téměř 130 tisíc zaměstnanců.

Disney propouští stovky lidí

Americký mediální a zábavní gigant Walt Disney se rozhodl propustit další stovky zaměstnanců po celém světě, opatření se dotkne pracovníků ve filmových, televizních a finančních divizích. Informoval o tom server BBC. Disney zaměstnává kolem 233 tisíc lidí, z toho více než 60 tisíc mimo Spojené státy.

Firma je v poslední době pod tlakem v důsledku odlivu diváků od kabelové televize ke streamovacím platformám. „Protože se naše odvětví rychle mění, nadále zkoumáme způsoby, jak efektivně řídit své aktivity a zároveň podporovat kreativitu a inovace,“ sdělil BBC tiskový zástupce podniku.

Nejnovější rušení pracovních míst ve společnosti přichází po rozsáhlém propouštění ohlášeném v roce 2023. Tehdy se firma ve snaze o snížení nákladů rozhodla zbavit zhruba sedmi tisíc zaměstnanců. — ČTK

Těžba dřeva mírně klesla, vzrostla přirozená obnova lesů

Lesníci v loňském roce v Česku vytěžili 17,8 milionu metrů krychlových dřeva, meziročně o 3,7 procenta méně. Z nahodilé těžby, která vzniká v důsledku působení škůdců, sněhu, větru či jiných chorob, loni pocházelo 45 procent dřeva, méně než předloni, kdy to bylo 59 procent. U přirozené obnovy lesa naopak evidují statistici nárůst o čtvrtinu na 12 tisíc hektarů. — ČTK

Foto: ČTK — Patrik Uhlíř

Česká ekonomika poroste pomaleji

Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) snížila odhad růstu české ekonomiky na letošní rok na 1,9 procenta, zatímco dosud předpovídala růst o 2,1 procenta. Výhled na příští rok pak zhoršila z dosavadních 2,5 procenta na 2,2 procenta. OECD to uvedla ve svém aktualizovaném výhledu. Rizika pro růst české ekonomiky představují nejistota v obchodní politice a cla, ze-

jména v automobilovém sektoru. Loni česká ekonomika vzrostla o jedno procento.

Ekonomický růst v letošním roce bude pohánět především soukromá spotřeba podpořená růstem reálných příjmů domácností. Investice bude letos i příští rok brzdit obchodní nejistota. Rizika pro českou ekonomiku představuje potenciální eskalace obchodního a geopolitického

Rizika pro růst české ekonomiky představují nejistota v obchodní politice a cla

napětí, která by mohla narušit dodavatelské řetězce.

OECD hovoří o tomto napětí pouze v obecné rovině. Nejistota je ale v posledních měsících spojována hlavně s poli-

tikou amerického prezidenta Donalda Trumpa, který uvalil vysoká cla na dovoz řady produktů z mnoha zemí.

Geopolitické napětí

Evropská unie vede se Spojenými státy jednání ve snaze vyhnout se vysoké plošné celní sazbě, kterou Washington označuje za reciproční. Geopolitické napětí ve střední Evropě zvýšila válka na Ukra-

jině po plnohodnotné invazi ruských vojsk z února 2022.

Míra inflace by v Česku podle OECD letos měla klesnout ke dvouprocentnímu cíli. Trh práce zůstává napjatý, zaměstnanost roste ve službách.

Zpráva také doporučuje dokončit reformy důchodového systému zaměřené na zlepšení udržitelnosti. Podle organizace to podpoří investice a dynamiku podnikání. — ČTK

právo

Nejdřív jsem šokem rozlila kafe.

Změnu formátu jsme mohli jen vychválit.
V deníku Právo ale píšeme, jak to doopravdy je.

Všechno nové je i k něčemu dobré:

- ✓ Nové písmo zlepší čitelnost
- ✓ Přehlednější řazení stran
- ✓ Více místa pro křížovky, sudoku a TV program

Více informací
na www.pravo.cz/nove

Karolína Brodníčková
politická reportérka

region

Středa | 4. června 2025

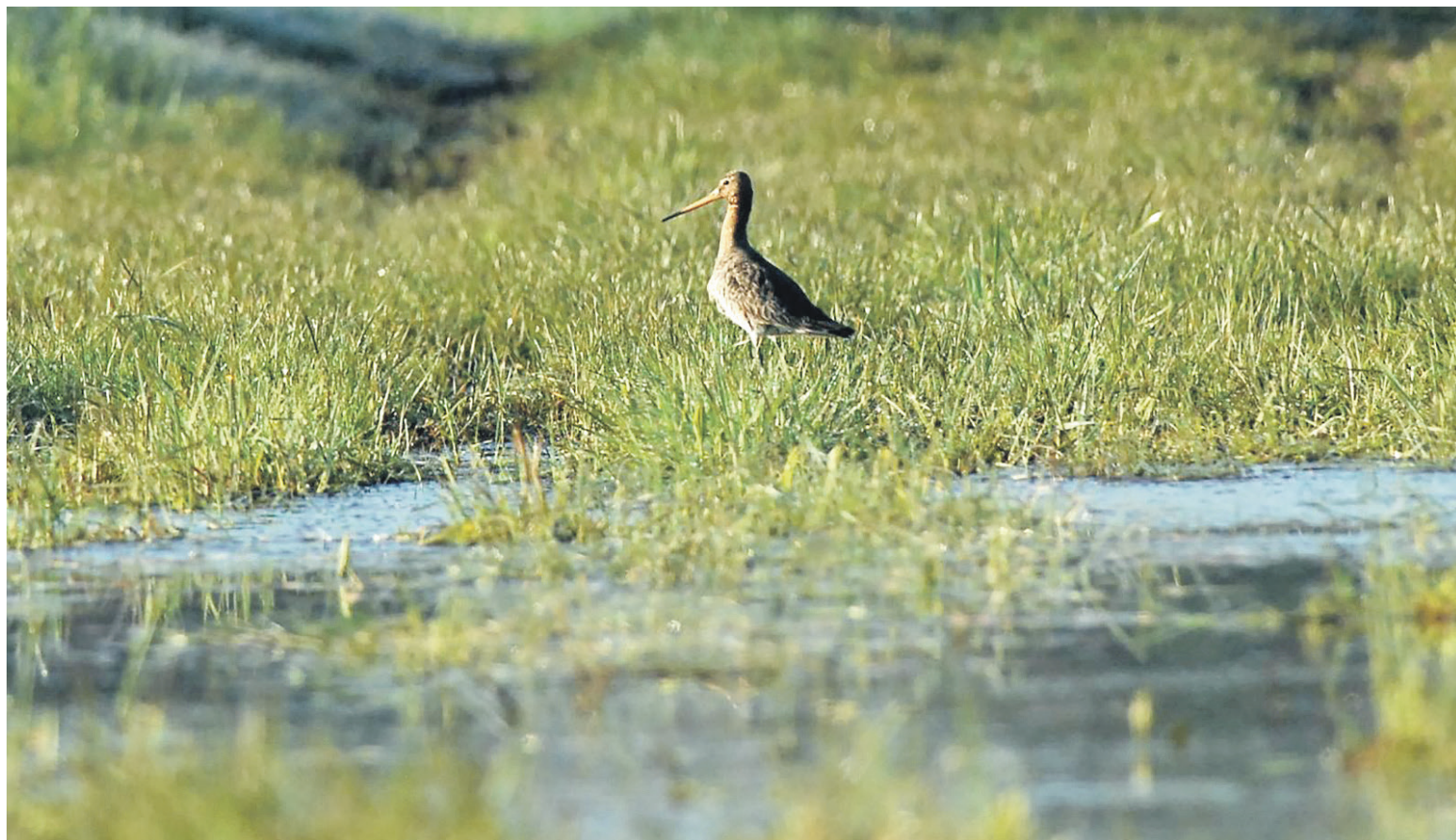
Klatovsko

Studenti zachraňují hrad 16

Ostrov

Oskara, nový domov pro autisty, mají postavit za 65 milionů 17

Na blatech možná budou hnízdit bahňák či břehouš

Na Zbudovských blatech se v minulosti hojně vyskytoval například břehouš černoocasý.

Foto: Břeněk Michálek

Lucie Kándlová

Obnoví meandry a díky tomu se do oblasti Zbudovská vrata na Českobudějovicku vrátí ohrožení ptáci. To je cíl memoranda, které podepsala Česká společnost ornitologická s Jihočeským krajem.

Ten se bude snažit v oblasti vykoupovat pozemky, aby zde mohly vzniknout ty nejvhodnější podmínky pro život těchto ohrožených druhů. Zbudovská blata jsou z velké části na Českobudějovicku, zasahují ale i do prachatického okresu. „Hlavním cílem dohody je vytvořit na blatech podmínky pro návrat ohrožených druhů lučních bahňáků, včetně kolihy velké a břehouše černoocasého, kteří zde v minulosti hnízdili. Tyto druhy představují

takzvanou deštníkovou skupinu. Jsou to zvířata, jejichž ochrana prospívá celé řadě dalších živočichů a rostlin,“ řekl Kryštof Chmel z České společnosti ornitologické.

Dodal, že s Jihočeským krajem se ornitologové dohodli také na společné péči o další ptačí druhy a jejich biotopy v ptačí oblasti Českobudějovické rybníky.

Zemědělství se tady nedařilo

Zbudovská blata patří k nejrozsáhlejšímu lučním komplexům v České republice. V minulosti tu hnízdila řada vzácných lučních i mokřadních ptáků. „Ve druhé polovině 20. století došlo k necitlivému odvodnění pomocí meliorací a následnému vysušení mokřin. A tím

i k úbytku hnízdících populací. Zemědělci se tu pokoušeli po melioraci krajiny pěstovat plodiny. Ale půda na blatech je velmi jílovitá a pro zemědělství

V oblasti došlo k necitlivému odvodnění

Kryštof Chmel, ornitolog

nepříliš vhodná. Ornitologická společnost tu před dvěma lety založila ptačí park a nyní cíleně pracuje na postupné obnově,“ uvedl Chmel.

Ochránci přírody se postupně snaží oblastem navrátit původní ráz. Půjde i o úpravy na Bezdravském potoce, jehož trasu minulý režim umě-

le narovnal a zničil původní meandry. „Je nutné vrátit vodu do krajiny, vykoupovat pozemky. Memorandum nám velmi usnadní komunikaci s úřady,“ dodal Chmel.

Dohodu o spolupráci podepsaly obě strany na padesát let. Podle hejtmana Jihočeského kraje Martina Kuby (ODS) má memorandum zásadní význam pro region a budoucnost krajiny. „Zbudovská blata i Českobudějovické rybníky jsou místa, která si zaslouží naši pozornost. Dohodu vnímám jako praktický nástroj, který pomůže sladit postupy a zjednotit komunikaci s úřady. Vznikl tým, kde si předáváme informace, připravujeme projekty. Spolupráce bude trvat padesát let. To je jasný signál, že to myslíme vážně a chceme,

aby se krajina měnila k lepšímu,“ řekl Kuba. Význam mokřadů podle odborníků dalece přesahuje samotnou ochranu ptactva. Plní totiž zásadní funkce v krajině. Zadržují vodu, podporují biologickou rozmanitost, ochlazují okolí.

„Biotopy plní zásadní hydrologické funkce a patří k nejohroženějším stanovištím v rámci celé evropské soustavy Natura 2000, kterou kraje spravují. Zkušenost jasně ukazuje, že neúčinnější ochranou přírody bývá vlastnictví a zapojení těch, kdo o ni mají skutečný zájem. Spolupráce s Českou společností ornitologickou považujeme za smysluplnou cestu k revitalizaci a dlouhodobé ochraně ohrožených lokalit,“ zdůraznil hejtman Jihočeského kraje.

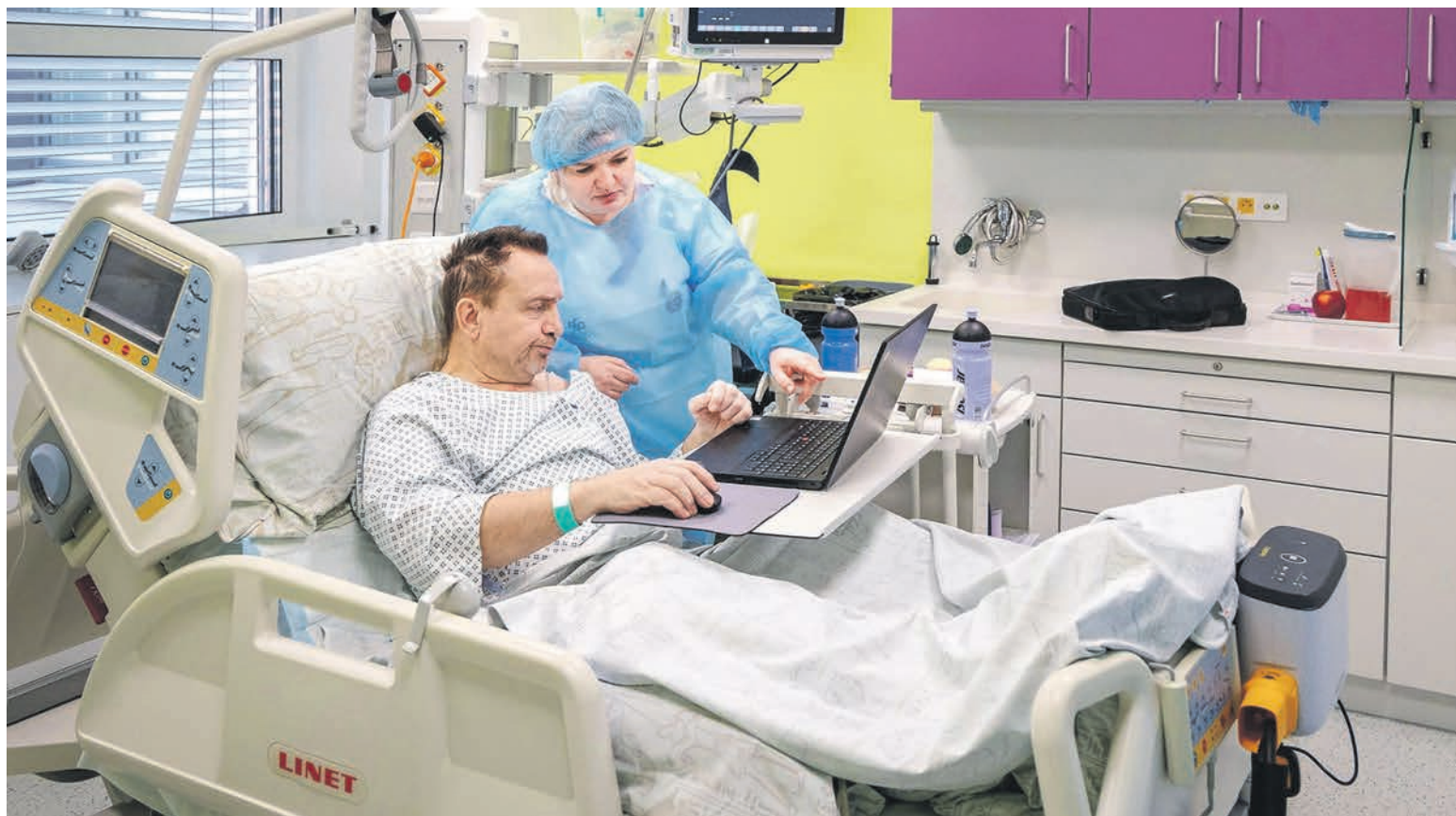
Vsetín

Jiří Čunek zakázal školní akci 17

Jeseník

Lidé si v aplikaci najdou data o hrobech ve městě 18

Středa | 4. června 2025

Zdravotní sestra Svatava Dvořáková z Fakultní nemocnice Ostrava při práci s aplikací u pacienta.

Foto: FNO

Poškozenou paměť pacientů pomáhá v Ostravě léčit Eddie

Pavel Karban

Unikátní aplikaci, která pomáhá léčit pacienty s akutním poškozením mozku, vyvinul společný tým Centra pro kognitivní poruchy Neurologické kliniky Fakultní nemocnice Ostrava a vědců Přírodovědecké fakulty Ostravské univerzity.

Aplikace jménem Eddie pomáhá v časných stádiích léčby zejména při poškození paměti, pozornosti nebo zrakově-prostorových dovedností, pomoc umí každému pacientovi tzv. ušít na míru.

Na vývoji pomůcky pracovali odborníci z oblasti psychologie a další vědci čtyři roky. „My jsme dali vědcům z Katedry informatiky a počítačů Přírodovědecké fakulty určité zadání a jejich programátoři

přenesli naše požadavky do aplikace,“ vysvětlila psycholožka Centra pro kognitivní poruchy Neurologické kliniky Vladěna Jaremová.

Zjistí poškození

Univerzitní odborníci požadavky psychologů sjednotili a vyvinuli chytrý neurorehabilitační systém, založený na metodách umělé inteligence, které integrovali do souboru devíti neurorehabilitačních cvičení.

Dříve, než ale začne pacient rehabilitovat, podstoupí jednoduchý screeningový test. S jeho pomocí lékaři zjistí, která kognitivní doména je poškozená. Jestli je to například více v paměti, pozornosti, nebo snížené schopnosti vnímání odpovědi. „Smyslem celého informač-

ního systému je, aby každý pacient po zadání výsledku toho screeningového testu dostal unikátní cestu rehabilitace, aby ji měl namodelovanou přímo pro sebe,“ nastínil hlavní garant projektu Martin Kotyrba, vedoucí Katedry informatiky a počítačů Přírodovědecké fakulty Ostravské univerzity.

Léčba je dlouhá cesta a proces i na několik měsíců

Vladěna Jaremová, lékařka

Poukázal, že na vývoji aplikace spolupracovali také vědci z Fakulty elektrotechniky a informatiky VŠB – Technické univerzity Ostrava a Ambu-

lance klinické psychologie. Podle lékařky Jaremové mohou díky neurorehabilitačnímu chytrému systému Eddie poskytnout pacientům přesně mířenou pomoc už v časných fázích léčby.

„Terapeuti mají nyní k rukám pomůcku, která dokáže velmi přesně pomoci při rehabilitaci,“ připojila.

Až deset minut denně

Speciálně proškolené sestry z Centra pro kognitivní poruchy využívají neurorehabilitační systém, který je ve speciálním tabletu, u pacientů už na jednotce intenzivní péče. „Začínáme rehabilitovat pět až deset minut denně a dobu postupně individuálně prodlužujeme po celou dobu hospitalizace,“ pospala psycholožka Jaremová.

Jedním z pacientů, který Eddieho už využil, byl Jaromír Liška. S aplikací začal pracovat už pár dní po náročné a život ohrožující operaci. Po měsíci intenzivního cvičení už ale zvládl i výrazně složitější úkoly než v počátcích rehabilitace na jednotce intenzivní péče.

Psycholožka Jaremová poukázala, že po zlepšení stavu pokračují pacienti v rehabilitaci v ambulantní péči přímo v Centru pro kognitivní poruchy. „Léčba je dlouhá cesta a proces třeba i na několik měsíců,“ upozornila lékařka.

Ambulance je zaměřena na diagnostiku a léčbu Parkinsonovy choroby a různých sekundárních parkinsonských syndromů či onemocnění, jako je například Huntingtonova choroba.

region

Středa | 4. června 2025

Praha

Stánek Ferdinand zůstává 17

Kraj

Počty nehod mírně klesají, ale mají vážnější následky 18

O smrti otce rodina netušila

Radek Plavecký

Rodina z Anglie přijela do míst, kde zahynul jejich otec. Do příbramských uranových dolů. O jeho tragickém osudu vůbec neměli tušení, teprve tady skládali střípky. Až tady se mohli v jednu chvíli s dosud neznámým předkem seznámit a současně i rozloučit.

Teď se všechno může uzavřít a člověk se s tím může v sobě smířit

Richard, syn

Syn letce RAF Silvestra Müllera Richard přijel z Anglie, aby poznal osud otce. Foto: PRAVO – Radek Plavecký

Zacelila se důležitá chybějící část života. „Je to pro mě strašně moc těžké a silné, poznal jsem, kde otec žil, ale zemřel tak mladý,“ svěřil se osmdesátiletý Richard z Anglie a z očí se mu draly slzy.

Příběh začal během 2. světové války. Mladíček československý voják Silvestr Müller se dostal jako mechanik na leteckou základnu RAF Dorset v Anglii. Tam se seznámil s ošetřovatelkou Josephine. V roce 1943 se vzali a za rok se jim narodil syn Richard. Jenomže byla válka a Silvestr se musel s armádou vrátit do Československa. Rodinu nechal v Dorsetu.

„Těžko mohl odejít z armády, musel poslouchat rozkazy. Pak ale přišel únor 1948 a pro komunisty se stal jako ostatní letci RAF terčem perzekucí,“ popisoval historik a ředitel Hornického muzea Příbram Josef Velfl.

Müller byl z armády propuštěn a patrně plánoval útek na západ. Byl členem tajné pro-

tikomunistické skupiny, která lidi převáděla. To ale komunisté odhalili a všechny členy pozatýkali. Müller byl za velezradu odsouzen na doživotí.

„Vystřídali několik věznic, až skončil jako další političtí vězni v uranovém lágru Vojna u Příbrami,“ řekl Velfl. Z lágru je jedna z částí muzea. A právě sem se rodina včera přijela po-

dívat na podmínky, v jakých tu komunisté vězně drželi.

Na stopu svého předka přišli náhodou. Josephine o svém manželovi mlčela a v roce 1994 zemřela, aniž by tajemství o věznění manžela někomu svěřila. „Máme jen fotografii ze svatby a otce v uniformě, kde má na rukávu nápis Československa, jinak nic,“ podo-

tkl Silvestrův syn Richard. Do pátrání se až před pár měsíci pustila Silvestrova vnučka, Richardova dcera Louise. „Na půdě jsem našla nějaké dokumenty. Zadala jsem do vyhledávače dědečkovu jméno a našla jsem stránky muzea o výstavě, kde Silvestr figuroval,“ popsala Právu Louise.

Přijela s otcem Richardem. Vstoupili do lágru, dokonce do vybetonované kobky, kde byli vězni drženi za prohršky. „Máme prokázáno, že tady Silvestr byl také,“ zmínil Velfl, když rodina zapalovala svíčky.

Silvestrovi se podařilo patrně přes civilní zaměstnance dolů propašovat dopis manželce. V roce 1953 mu byl trest snižen na dvacet let. V dopisu plánoval, že se vydá za rodinou. Na to už nedošlo. Zahynul při důlním neštěstí v roce 1954, bylo mu necelých 37 let. O tom se už nikdo nedozvěděl. V lágru je teď zřízeno pietní místo se Silvestrovou fotografií. Richard s Louise tady se slzami položili květiny.

„Určitě mě kdysi otec choval na klíně, ale nic si nepamatuju, byl jsem malý. Všechno je pro mě smutné, ale současně se dozvídám o otci spoustu věcí a jsem rád. Dokonce i to, že mám v Německu sestru. Viděl jsem místo, kde otec žil, nikdy jsem nevěděl, co se mu stalo. Teď se všechno může uzavřít a člověk se s tím může v sobě smířit,“ dodával dojatý Richard.

V Chuchli už nebudou čekat u závor

Lucie Fialová

Nový nadjezd překlene frekventovanou železniční trať v pražské Velké Chuchli. Nahradí dosavadní čtyřkolejný přejezd, výrazně zvýší bezpečnost a plynulost železničního i silničního provozu. Pěším bude sloužit nový podchod. Práce, které právě začaly, zabere dva a půl roku.

Nynější přejezd kříží ve Starochuchelské ulici trať z Prahy do Berouna, po které den-

ně projede přes dvě stě vlaků. Silniční nadjezd dlouhý 170 metrů, který vznikne místo něj, spojí Starochuchelskou a Mezichuchelskou. Po jedné jeho straně povede chodník.

„Nejen obyvatelům Velké Chuchle odpadne časté čekání před staženými závorami. Díky novému nadjezdu se dostanou pohodlně a rychle přes vytiženou trať, kterou využívají nejen příměstské vlaky, ale také dálkové spoje na západ republiky,“ uvedl ministr

Plánovaný nadjezd.

dopravy Martin Kupka (ODS). Příprava stavby byla podle něj náročná s ohledem na blízkou rezidenční zástavbu. „Ale je opravdu nezbytné třeba. Vlaků na trati bude spíše přibývat,“ řekl.

Po dokončení nadjezdu se přejezd sloužící řadu let stane definitivně minulostí. Pro pěší se vybuduje bezbariérový podchod.

„Vznikne v místě dosavadního přejezdu a vyústí hned do tří směrů,“ popsal gene-

rální ředitel Správy železnic Jiří Svoboda.

Chodci se z něj dostanou do Starochuchelské, Dostihové a také Radotínské ulice. „Podchod navíc umožní přímé napojení na přesunutou železniční zastávku Praha-Velká Chuchle,“ dodal.

Celkové náklady dosahují 549 milionů korun. Financování zajistí Státní fond dopravní infrastruktury. Hotovo bude v závěru roku 2027, slibuje státní firma.

Jablonec nad Nisou
Přehrada bez záchranářů 16

Jičín
Město řeší, jak prodat pozemky
na vily 16

Z Pardubic se od včerejška létá na Mallorku

Stanislava Králová

Lidé už si opět mohou plánovat odlet na své dovolené z pardubického letiště. Po opravě ranveje navíc společnost East Bohemian Airport (EBA) nově ve spolupráci s irským nízkonákladovým dopravcem, společností Ryanair, spustila pravidelnou linku do španělského Palma de Mallorca.

Smlouvu na další linku máme podepsanou, ale cíl odtajníme později

Mária Luticová,
ředitelka letiště

Plnou vytiženost mělo první letadlo, které včera dopoledne zamířilo do španělského letoviska Palma De Mallorca. Civilní letiště tak naplno spustilo hlavní letovou sezonu. Na Mallorku se zřejmě bude létat celoročně, pro letošek to bude dvakrát týdně.

„Chtěli jsme do tepla k moři a ještě jsem tam nebyla. Pardubice jsou pro nás fajn, že jsou hodinu od nás, je pro nás dostupné. Do Prahy by to byly dvě hodiny a riziko, že budou zácpy. Vybrali jsme malé letiště také

Nové patro letiště se dokončuje. Lidé včera poprvé odletěli na Mallorku.

Foto: PRÁVO – Stanislava Králová

proto, že jedeme s malou neteří,“ řekla Lenka Ištoková z Police nad Metují na Náchodsku, která dnes letěla na Mallorku. Z Pardubic se létá třikrát týdně do španělského letoviska Alicante a také do Barcelony-Girony. Kromě zmiňované Mallorky přibude v říjnu

ještě jedna linka do Španělska. O jakou destinaci se bude konkrétně jednat, ředitelka civilního letiště Mária Luticová neupřesnila. „Smlouvu máme podepsanou, ale letovisko odtajníme později, v říjnu bychom rádi začali,“ řekla Luticová.

Od podzimu by měli být cestující odbaveni na třetím gatu, který teď letiště staví v prvním patře budovy. Náklady na něj přesáhnou 80 milionů korun bez DPH a letiště na něj použije peníze, které získalo prodejem nepotřebných budov. „Doufám, že i letošek bude

rekordní a letiště odbaví přes 200 tisíc cestujících. Oproti loňsku máme víc rotací dovolenkových destinací, ztráta z jara, kdy se opravovala ranveje, by se měla vyrovnat a měli bychom být na podobných číslech jako loni,“ řekl předseda představenstva společnosti EBA Jindřich Tauber.

Letos se lidi mířící na dovolenou dostanou do 12 destinací. „Jsou to Turecko, řecké ostrovy, Španělsko a Bulharsko. Naší strategií je rozšířit letní sezonu i do podzimních a zimních měsíců, aby se na jarní prázdniny dalo od nás letět třeba do Egypta,“ řekla Luticová. Hlavními partnery EBA jsou Exim Tours a Fischer. Červnové lety jsou obsazené z pětadevadesáti procent, červencové z osmaosmdesáti.

Minimálně ještě letos lidé za dlouhodobé stání svého auta nezaplatí. Zpevněná plocha parkoviště není hotová. A sazba sto korun za den stání se odkládá.

„Bezplatné parkování v těsné blízkosti terminálu je jednou z cest, jak dále posilovat pozitivní zkušenost s cestováním z Pardubic a podporovat dostupnost letecké dopravy v celém regionu,“ řekla Luticová.

inzerce

CENTURY 21.

ROZBÍJÍME MÝTY

REALITNIMYTY.CZ

O REALITNÍCH MAKLÉŘÍCH

Pelhřimov

S rapidem objel celý svět 16

Brno

Umělá inteligence na webu ukáže, co je zrovna k obědu 19

Drony z Brna slibují ochranu hranic za zlomek peněz

Petr Kozelka

Malý vesmírný satelit a baterie různých dronů. K tomu data svedená do jednoho softwarového prostředí. Tak si české technologické společnosti v čele s brněnskou firmou TRL Space představují moderní ochranu hranic a vzdušného prostoru.

Ochrana hranic by měla být právem všech

Petr Kapoun,
TRL Space

Jejich řešení je přitom k dispozici za zlomek ceny v porovnání s tradičními systémy.

V projektu se spojily brněnské firmy TRL Space, TRL Drones a Zaitra spolu s pražskou společností Corac Engineering. Celý systém je výsledkem čistě českého vývoje a reaguje na současný vývoj ve válce na Ukrajině a připomíná i nedostatky evropských států v oblasti protivzdušné obrany.

První částí systému je kompaktní satelit TRAP o rozměrech 80 na 40 centimetrů, který

Brněnské řešení slibuje integraci dat z více zdrojů v reálném čase.

Foto: TRL Space

je cenově srovnatelný s běžnými komerčními družicemi. Satelit dokáže generovat snímky s vysokým rozlišením, které pak mohou využívat drony s autonomním naváděním a software, jenž data automaticky vyhodnocuje.

Počítačový program pak podle požadavků umožňuje uživa-

teli nejen sledovat dění v reálném čase, ale také porovnávat vývoj v čase, nastavit vlastní zóny zájmu nebo automatická upozornění na jakýkoliv podezřelý pohyb.

Systém dokáže samozřejmě rozpoznávat objekty, jako jsou letadla, vozidla nebo lodě, a díky vizualizaci změn pomá-

há rychleji identifikovat rizikové situace.

„Řada států dnes spoléhá na komerční satelitní data, která ale nemusí být vždy dostupná nebo cenově přijatelná. My ale věříme, že ochrana hranic by měla být právem všech, a právě proto na trh uvádíme TRAP. Ve výsledku si za cenu

jednoho běžného vojenského satelitu může zákazník pořídit celou malou konstelaci TRAPů a zajistit si tak kompletní satelitní pokrytí,“ vysvětlil šéf firmy TRL Space Petr Kapoun.

K tomu firma TRL Drones ukázala nový proudový dron určený k protivzdušné obraně.

Vysoká rychlost a přesnost

„Jde o autonomní prostředek s vysokou rychlostí a přesností zásahu, který je schopen eliminovat vzdušné cíle – od jiných dronů až po velké vrtulníky. Dron funguje bez nutnosti přímého pilotního řízení. Náš systém dokáže efektivně fungovat například i v prostředí s rušením signálu,“ přidal Jiří Janoušek z firmy TRL Drones.

„Máte satelit, který poskytne přehled o celé zájmové oblasti, k tomu flexibilní dron, který ověří konkrétní místo v detailu, a v případě potřeby reakce můžete hned nasadit autonomní zásahový prostředek. Taková kombinace poskytuje ozbrojeným složkám nejen operační flexibilitu a informační výhodu,“ okomentoval systém poradce pro kosmický průzkum a bezpečnost v centrále NATO Ladislav Stahl.

inzerce

CENTURY 21.

ROZBÍJÍME MÝTY

REALITNIMYTY.CZ

O REALITNÍCH MAKLÉŘÍCH

Studenti pomáhají zachránit hrad Opálku

Čtyři studentky se zaměřily u hradu Opálka na Klatovsku na renovaci střechy seníku nad pivovarskými sklepy z 19. století.

Foto: ZČU

Ivan Blažek

Zchátralý hrad Opálka na Klatovsku dostává druhou šanci. A to díky partě studentů z fakulty aplikovaných věd plzeňské Západočeské univerzity. Jejich školní práce se proměnila v konkrétní projekty na záchranu rozsáhlého areálu.

„Nechtěli jsme, aby studenti odevzdávali semestrální práce splňující jen školní zadání,“ vysvětluje pedagog zmíněné

fakulty Jan Kubát, který svým studentům stavitelství zadal úkol navrhnout rekonstrukci vybraných budov poplužního dvora v komplexu památkově chráněného hradu.

Čtyři studentky se zaměřily na renovaci střechy seníku nad pivovarskými sklepy, které pocházejí z devatenáctého století, další skupina navrhla zastřešení obytné budovy. Poslední ze studentů provedl stavebně-historický průzkum

klíčový pro plánování oprav. Studenti se do reálné praxe zapojují poměrně běžně, projekt „Opálka“ se nicméně vymyká, a to jak rozsahem, tak i náročností a dlouhodobým výhledem.

„Vidět na vlastní oči zničenou budovu, procházet ji a následně připravit plnohodnotný projekt byl pro mě úžasný zážitek,“ konstatuje Hana Houzarová, jedna ze zainteresovaných studentek. „Těším se, až začneme dohlížet na realizaci střechy. Půjde o moji první památkově chráněnou stavbu,“ dodává Houzarová.

Výstupy od studentů využije majitelka hradu Marcela Radlingerová. „Na každou opravu krovu, fasády či výměnu oken potřebujeme projekt, který posléze musí památkový ústav schválit,“ upozorňuje „hradní paní“ a dodává: „V nekvalitním projektu je možné utopit obrovské částky, které na Opálce zoufale chybí. Plzeňští studenti nám ušetřili peníze a díky nim máme profesionálně zpracované podklady pro jednání s úřady.“

Cílem je obnovit areál tak, aby co nejvěrněji ukazoval život v minulosti – tedy bez elektřiny, tekoucí vody a soudobého komfortu.

„Na každou opravu krovu, fasády potřebujeme projekt“

Marcela Radlingerová, majitelka hradu

Na výběru konkrétního objektu se podílel přímo Národní památkový ústav. Opálka zvládla mimo jiné díky tomu, že nabízí pestrý soubor zachovalých historických staveb – a to od obytných budov přes kovárnu a renesanční pivovar až po sady, rybníky a mlýny.

„Studenti nejsou při práci tolik tlačeni časem a jinými projekty, jako je v praxi běžné,“ říká Michal Konáš z plzeňské-

ho pracoviště NPÚ. „Opálka je pro ně prioritou, věnují se jí naplno a výsledky jejich práce jsou odvedené ve velmi dobré kvalitě. Budu rád, když se zapojí i do dalších projektů,“ doufá Konáš.

Pomoc od dobrovolníků

Spolupráce fakulty s majitelkou památky má trvat minimálně další dva roky a zapojí se do ní ještě další studentky a studenti z oboru stavitelství. „Přesný rozpočet na opravy zatím známý není, studující ale v první fázi zpracovali projekty na opravy za řádově sto tisíc korun,“ uvádí mluvčí univerzity Andrea Čandová.

Na opravy, které snad začnou už na podzim, chce majitelka získat peníze formou sbírek, grantů a pomoci by měla i dobrovolnická práce.

Hrad vybudoval před rokem 1392 Bušek ze Strážova a z Opálky. Prošel barokní přestavbou a obývaný byl ještě v devatenáctém století. Zachovala se mimo jiné gotická věž, renesanční křídlo i zbytky hradební zdi.

inzerce

PŘESTĚHUJEME I VÁS!

+420 775 335 530

RYCHLE, LEVNĚ, OPATRNĚ...

Stěhování v Plzni a okolí, ale také po celé ČR

STĚHOVÁCI

PLZEŇ

Přes deset let práce. Cyklisti i bruslaři dostali kilometry pro svoji jízdu

V Bohumíně se včera otevřel nejdelší in-line a cyklistický okruh v Moravskoslezském kraji, který vede kolem Vrbického jezera. Jeho vybudování trvalo více než deset let a stálo téměř 23 milionů korun.

Vrbický okruh o délce 5,7 kilometru se stavěl postupně v pěti etapách. „Myšlenka vznikla už v roce 2014, kdy Bohumín postavil první úsek cyklostezky na protipovod-

nové hrázi. Odtud se během let klikatila dál k Odře, k visutému dálničnímu mostu i ke šterkovně v Pudlově,“ uvedla mluvčí radnice Lucie Špačková. Poslední, pátou část spojující areál šterkovny s bývalou myslivnou se podařilo dokončit koncem loňského roku.

Město ale muselo ještě nechat opravit úsek, který poničila zářijová povodeň. Velká voda totiž strhla část již ho-

Máme kolem jezera trasu, která rozšíří možnosti rekreace

Lumír Macura,
starosta

tové trasy. Povodí Odry proto letos protřelý břeh mezi Vrbickým jezerem a Orlovskou stružkou opravilo a město na to navázalo vyasfaltováním

zhruba šedesátimetrového úseku. Práce za přibližně 250 tisíc korun skončily v minulých dnech a díky tomu se celý okruh znovu uzavřel.

„Byl to běh na dlouhou trať, nebo spíš jízda dlouhou stezkou, kterou přerušily pandemie koronaviru, válka na Ukrajině a s ní spojená energetická krize, kdy přednost dostaly jiné projekty. Přesto jsme věděli, že Vrbický okruh jednou do-

končíme. A teď máme kolem jezera trasu, která rozšíří Bohumíňákům i turistům možnosti rekreace. Propojením všech etap vznikl ve Vrbici ještě delší okruh, než je například kolem přehrady Olešná,“ uvedl starosta města Lumír Macura (SOCDEM).

Stežku doplňují informační tabule, mapy i speciální směrovky, které návštěvníkům usnadní orientaci. — ČTK

Hasiči se pochlubili svými prapory

Stovky hasičů a praporů hasičských sborů zaplnily nedávno Horní náměstí v Opavě. Důvodem byly oslavy osmdesátého výročí založení profesionálních hasičů, jejichž součástí se mimo jiné stalo udílení medailí Za věrnost a Za statečnost nebo ukázky historické i soudobé hasičské techniky. Zúčastnili se i delegace ze Slovenska a Polska.

Foto: HZS Moravskoslezského kraje

Předstírala nemoc, obrala stát

Státní zástupce podal koncem minulého týdne k Okresnímu soudu v Prostějově obžalobu na čtyřicetiletou ženu z Prostějovska. Podle něj 24 let neoprávněně pobírala invalidní důchod, protože předstírala vážnou duševní poruchu. Potvrdil to předseda soudu František Jurtík.

Žena, která podle kriminalistů připravila stát o více než 4,5 milionu korun, je obžalovaná z podvodu. Společně s ní je stíhána i její matka v seniorském věku, která v případě figurovala jako její opatrovnice. Hrozí jim trest vězení od dvou do osmi let. Žena prý pobírala neoprávněně peníze od roku 2000 do března 2024. Kriminalisté obvinili dvojici žen letos v lednu, činu se podle nich dopustily ve spolupachatelství. Koncem dubna pak předali vyšetřovací spis na státní zastupitelství s návrhem na podání obžaloby. — mhr

Netradiční mapa ukazuje hydranty

Miloslav Hradil

Nejen projektantům, hasičům, ale i obyvatelům může posloužit mapová aplikace, kterou spustila Olomouc. Zobrazuje rozmístění požárních hydrantů na jejím území. Jedná se o vybrané zařízení z vodovodní sítě města, které slouží jako zdroj vody pro hašení požárů.

V praxi to znamená, že ne každý hydrant je automatic-

ky určeným zdrojem požární vody, i když tuto funkci může technicky plnit. „Důležitým parametrem je především kapacita vodovodního potrubí, na které je hydrant napojen,“ uvedl vedoucí magistrátního odboru ochrany Jan Langr.

V současnosti je na území Olomouce více než 2300 hydrantů. V rámci požárního řádu města bylo vytipoováno přibližně 280 hydrantů, které

Je možné vyhledávat hydranty podle adresy a měnit mapové podklady

Marek Černý, tajemník

mají zajistit dostatečné pokrytí a u kterých se provádí pravidelné roční revize, aby se garantovala jejich funkčnost.

Podle Langra ale není účelné a ani v možnostech města

zajistit revizi všech hydrantů, zejména když nemusí být dostatečně kapacitní a slouží především vodohospodářům k proplachování, plnění a odkalování vodovodní sítě.

„Snahou města je digitalizovat a zjednodušovat vyhledávání potřebných administrativních informací. Z tohoto důvodu vytvořili kolegové interaktivní mapu, kde je možné vyhledávat požární hydranty

podle adresy, měnit mapové podklady a zobrazovat podrobné informace o konkrétním hydrantu,“ konstatoval tajemník olomouckého magistrátu Marek Černý.

Podle platné legislativy musí město zajišťovat zdroje vody pro hašení požárů. Právníké a podnikající fyzické osoby jsou však povinny zajišťovat a udržovat vlastní systém zásobování požární vodou.

Praha 6 se stále nevzdala naděje na pořízení zámku

Lucie Fialová

Veleslavínský zámek šesté pražské části má za sebou první rok svého nového života a podle radnice, která má areál v krátkodobé výpůjčce od státu, je co slavit.

Za dvanáct měsíců se podařilo zpřístupnit téměř polovinu veřejnosti a přeměnit ho v živé centrum kultury, vzdělávání a setkávání.

Pokračování akcí se bude odvíjet od výsledků prodeje areálu, který už několik měsíců neúspěšně stát nabízí ve veřejné aukci.

„Po letech chátrání se nám ho podařilo znovu otevřít a naplnit životem. Teď přichází další důležitý krok, hledáme strategického partnera, který by zámek odkoupil a společně s námi ho zachoval veřejnosti,“ řekl starosta Jakub

Zámek má všechny předpoklady stát se srdcem čtvrti

Jakub Stárek, starosta

Stárek (ODS) s tím, že městská část usiluje o to, aby byl zámek centrem dění. Veleslavínu totiž podle něj chybí přirozené místo pro setkávání, komunitní život i kulturu.

„A právě zámek má všechny předpoklady stát se srdcem čtvrti,“ podotkl. Podle místostarosty Petra Prokopa (STAN) obec jedná o budoucím využití areálu s potenciálními partnery ze soukromé i veřejné sféry.

Zámek aktuálně láká na program komunitního centra, které pořádá nejružnější akce, od dílen a přednášek až po kulturní a společenské

události. K nejoblíbenějším patří komentované prohlídky. Uvnitř se za rok vystříдалo devět výstav, teď probíhají tři, které přinášejí jiný pohled na historii, umění nebo současná společenská témata. Kulturní program láká stále více lidí.

„Do organizování akcí jsem šel s cílem nabídnout co nejrozmanitější program, který by přitáhl veřejnost,“ dodal dobrovolník Pavel Charvát.

Děti prodávaly zboží, které samy vyrobily

Lucie Fialová

Stojánky na svíčky nebo prstýnky a dřevěné roboty prodával o víkendu osmiletý Tomáš Macháček z Uherského Hradiště u svého stánku na kolonádě Prof. Libenského v Poděbradech.

O tom, co udělá s utrženými penězi, prý zatím nepřemýšlel

Účastnil se třetího ročníku dětských trhů Srdce pro lepší svět, který pořádalo poděbradské lektorské centrum Calm2be. „Akce cílí na rozvoj finanční gramotnosti, obchodních dovedností. Učí děti nestydět se, aktivně je zapojuje do života,“ přiblížila Právu za pořadatele Veronika Miláčková.

V lázeňském městě vyrostlo třicet prodejních stánků, které nabídl domácí pečivo, nápoje, laskominy, vlastnoručně vyráběné šperky, hračky a další. „Děti si připravily všechno

samy, vymyslely záměr, reklamu, zpracování nákladů,“ řekla Miláčková.

„Všechno jsem to vyráběl sám,“ hlásil Tomáš, který hraje závodně šachy, tenis a tvořil třeba i vánoční ozdoby z korálků, mýdla, svíčky. „Jak dlouho mi to trvalo, nevím. Ale nebylo to náročné,“ vyprávěl akční druhák. Na otázku, jak ho napadlo se do projektu zapojit, řekl, že o něm asi četla mamka.

„Velmi nás to zaujalo, protože to rozvíjí kreativitu dětí, finanční gramotnost. Tomáš vymyslel výrobky, s roboty mu pomáhal tatínek. Já mu pak navrhl, že by mohl vyrobit i něco pro ženy,“ líčila Právu maminka Renáta Macháčková Dostálková.

Syna chválila, krátce po poledni prodal asi 70 procent výrobků. O tom, co udělá s utrženými penězi, prý zatím nepřemýšlel.

„Pět set korun musel zaplatit pořadatelům, 1500 nám za nákup hmoty, ze které vyráběl, a se zbytkem může naložit, jak uzná za vhodné,“ dodala.

Na poděbradské kolonádě si vyzkoušel prodávání výrobků i osmiletý Tomáš.

Foto: PRÁVO – Lucie Fialová

Město podpoří pomoc lidem v nouzi

Lucie Fialová

Spolupráce Prahy s neziskovými organizacemi, které pomáhají lidem bez domova, po výkonu trestu, s duševním onemocněním nebo mladým, kteří opouštějí ústavní péči, pokračuje. Radní schválili pokračování memorand s pěti organizacemi, které svým klientům pomáhají s bydlením i s návratem do běžného života.

V prvním kole, které metropole uzavřela v roce 2022, se podařilo zabydlet padesát lidí z různých ohrožených skupin. Nově schválená memoranda umožní organizacím získat dalších 26 městských bytů, a tím pomoci dalším osobám na cestě k samostatnosti.

„Město samo nemůže vyřešit všechny složité příběhy lidí, kteří se ocitli bez domova nebo v jiné těžké životní situaci. Ale

Praha sama nemůže vyřešit všechny složité příběhy lidí

Alexandra Udženija, náměstkyně

děláme maximum pro to, aby tu pomoc našli, ve spolupráci s těmi, kdo tomu rozumějí. Právě díky práci zodpovědných organizací a zapojení města to

možné je,“ uvedla náměstkyně Alexandra Udženija (ODS).

S každou z organizací Praha podle ní úzce spolupracuje, řeší konkrétní potřeby a pravidelně vyhodnocuje průběh projektů. Ne každý příběh končí dobře – někteří klienti pobyt v městském bytě nezládnou a o bydlení přijdou.

„Právě proto je důležité, že neziskové organizace poskytují vedle bytu i sociální podporu.

To, že je spolupráce postavená na důvěře, se dlouhodobě osvědčuje,“ míní.

Díky novým memorandům získají organizace Rubikon Centrum čtyři byty pro lidi opouštějící vězení, Naděje pět bytů pro klienty bez domova, Bona šest bytů pro duševně nemocné, Baobab šest bytů pro mladé bez domova a Letní dům pět bytů pro mladé dospělé odcházející z ústavní péče.

Jablonecká přehrada bude tuto sezonu bez záchranářů. Nedohodli se s městem

Blanka Freiwilligová

Vodní záchranáři nebudou letošní letní sezonu dohlížet na bezpečí lidí na jablonecké přehradě Mšeno. Podle prohlášení, které Vodní záchranná služba Českého červeného kříže Jablonec nad Nisou zveřejnila, se nepodařilo s vedením města včas vyřešit dlouhodobý problém se zázemím pro výkon jejich služby.

„Osmnáct let probíhají jednání mezi námi a městem. Teď už je pro tuto sezonu na všechno pozdě. Mělo se to řešit v březnu, a ne v červnu,“ shrnul předseda záchranářů Jakub Mottl.

Důvodem pro rozhodnutí nezajišťovat letos v létě dozor na nádrži je nejen nevyhovující dočasné zázemí. Záchra-

nářům také vadí, že není nijak dořešena finální podoba jejich trvalé stanice.

„Sezona začíná za necelý měsíc a stále jsme drženi v nejistotě, ačkoli se již přes tři roky o řešení se stávajícím zastupitelstvem snažíme,“ stojí v prohlášení záchranářů s tím, že se budou jejich zástupci snažit s vedením města jednat i nadále, aby se na jabloneckou přehradu mohli zase vrátit.

Statutární město Jablonec se proti nařčení záchranářů ohrazuje s tím, že všechny podmínky pro letošní provoz připravilo.

V těchto dnech se dle vyjádření města na poloostrově Tajvan bude instalovat mobilní zázemí pro vodní záchranáře, rada města odsouhlasila navýšený finanční příspěvek

a schválila smlouvu pro letošní sezonu, která byla připravena k podpisu.

Sezona začíná za necelý měsíc a stále jsme drženi v nejistotě

prohlášení záchranářů

„Město provoz vodní záchrany každoročně financuje a loni částku výrazně navýšilo. Také pro letošní rok je připravená smlouva o zajištění dozoru na vodním díle Mšeno a v jeho bezprostřední blízkosti včetně dalších služeb. Podle této smlouvy by v termínu od 26. června do 31. srpna od 8 do 20 hodin měli u přehrady sloužit vždy tři záchranáři. Rada města smlouvu schválila

la 12. května, záchranáři ji dosud nepodepsali,“ uvedli k nastalé situaci náměstci Jakub Chuchlík (piráti) a Petr Roubíček (ODS).

Město se podle nich ve smlouvě zavazuje k bezplatné zápůjčce materiálního zabezpečení a k vytvoření zázemí na Tajvanu. Maximální cena za poskytnuté služby je stanovena na 480 tisíc korun. Jednání o novém zázemí prý probíhala opakovaně.

„Kancelář architektury města do návrhu postupně zapracovala připomínky vodní záchranné služby, které s každým jednáním přibývaly. Objednané buňky pro zázemí by se měly na Tajvanu instalovat ve středu 4. června, pokud to dovolí počasí. V tuto chvíli je tam půda velmi podmáčená

a nevhodná pro vjezd těžké techniky,“ uvedli náměstci.

Vodní záchranná služba dohlížela až do loňska o letních prázdninách na bezpečnost návštěvníků přehrady 15 let. Jejich základna byla na Tajvanu, ale provizorní. Fungovaly vždy tři posádky připravené zasáhnout a na lodi prováděly pravidelně obhlídku celé nádrže.

„Město nemá zákonnou povinnost poskytovat službu vodních záchranářů u přehrady, přesto tento nadstandard pro návštěvníky zajišťuje a zajišťovat chce i nadále. Zachování služby doporučila i Bezpečnostní rada města, v níž jsou zastoupené i složky IZS, avšak v rozsahu dvanáctihodinových směn, režim 24/7 vyhodnotila jako zbytečný,“ dodali ve vyjádření Chuchlík s Roubíčkem.

Jičín řeší, jak prodat pozemky na vily

Ludmila Žlábková

Dražba, nebo obálková metoda? Město Jičín se připravuje na dokončení revitalizace lokality Kasárna, kde má vyrůst víc než padesát rodinných a dalších dvanáct bytových domů.

Zastupitelé už na jednání 25. června musí rozhodnout, jakým způsobem se budou pozemky zájemcům o stavbu prodávat.

Pro rodinné domy či dvojdomy bude k dispozici dvaapadesát parcel

Jan Malý, starosta

Pokud by měla rozhodnout pouze městská rada, zvolila by variantu veřejné dražby.

„Zastupitelé nás však zavázali, abychom představili i další varianty. Těmi mohou být například čistý prodej pozemku podle zákona o obcích, tedy obálkovou metodou. Město vypíše zakázku o prodeji a budeme čekat, kdo pošle nejvyšší nabídku. V tomto případě to je bez licitace,“ uvedl starosta Jan Malý (ANO).

A další možností je podle něj ještě adresný prodej. Občan zašle městu svůj návrh na konkrétní požadavek, představí svůj záměr, který podléhá schválení. Samozřejmě při zveřejnění záměru může

Místo bývalého kasárenského areálu v Jičíně vyroste nová vilová čtvrť.

Foto: PRÁVO — Ludmila Žlábková

někdo nabízenou cenu navýšit, potom je nutné celý proces opakovat znovu.

Proměna Kasáren

Stavební dělníci pracují v lokalitě Kasárna, tedy mezi Valdštejnovou lipovou alejí a čtvrtí Čerovka, už od března 2022.

Výstavba infrastruktury a podzemních inženýrských sítí měla být dokončena letos

koncem srpna, některé změny a komplikace dokončení posunuly až na listopad. Jde například o rekonstrukci ulice Argonská, kde byl zjištěn nevyhovující stav vodovodu, proto tu bude umístěn nový.

Práce na výstavbě kanalizace Sedličky zase pozdrželo chladné jaro. Tyto a další více práce schválili na konci května městští radní spolu s po-

sunutím termínu dokončení a navýšením celkové částky o zhruba 1,2 milionu korun.

Původně býval prostor Kasáren, jak již jméno napovídá, vojenskou oblastí. Kasárna se tu začala stavět roku 1887. Od devadesátých let 20. století ale areál chátral. Po odchodu armády pro něj město využití nenašlo, proto zajistilo demolici většiny areálu.

Plocha ale dál postupně zarůstala, až se stala neprostupným brownfieldem. Nyní se má proměnit v moderní obytnou zónu, což město přijde na 274,5 milionu korun. Část prostředků se ale vrátí za výše zmíněný prodej pozemků.

„Pro rodinné domy či dvojdomy bude k dispozici dvaapadesát parcel. Kromě toho je tu plánováno dvanáct obytných domů, v nichž vznikne více než sto bytových jednotek. Počítá se i s občanskou vybaveností, včetně míst pro parkování či garáže,“ uvedl starosta Malý. V budoucnu by tu měla vyrůst i nová mateřská škola.

Zemina míří na skládku

Plochu nové zástavby zatím stále z velké části zabírají kupy zeminy. „Ta se postupně odváží směrem na Libec, kde bude využita k rekultivaci skládky,“ prozradil Jan Malý s tím, že to je další z investičních akcí města. Město na ni vydá sumu téměř dvacet milionů korun.

„Bude provedena rekultivace tak, aby se uzavřelo těleso skládky a její vrch se navýšil o tři metry. Obnoví se také svahy skládky, to vše tak, abychom navýšili volnou kapacitu na skládce asi o dvacet čtyři tisíc metrů krychlových,“ vysvětlila místostarostka Alena Stillerová (ANO) s tím, že tak získají volnou kapacitu na skládce minimálně do roku 2030.

S rapidem objel celý svět

Jiří Bárta

Přesně 122 140 kilometrů ve Škodě Rapid 136 z roku 1989 najel při své cestě kolem světa Ivan Monev z Panenských Břežan u Prahy. Na cestách strávil 3971 dní a minulý týden si za svůj výkon převzal ve městě rekordů Pelhřimově ocenění za nejdelší cestu samotného jezdce bez navigace kolem světa.

„Projel jsem padesát zemí na šesti kontinentech,“ připomněl Ivan Monev téměř jedenáct let trvající výpravu, kterou zkomplikovaly proticovidové zákazy a další potíže.

Celý svět jsem řešil následky cesty po roletě v Mongolsku

Ivan Monev

„V Peru se mi rozbil motor, kvůli tomu jsem proměškal termín tranzitu přes tuhle zemi,“ vysvětlil, proč na rok a půl o svůj rapid přišel. Nakonec auto získal, ale cestu musel znovu přerušit kvůli problémům s úřady v Mexiku. Než stihl vše doložit, měsíce plynuly, a úřady dokonce stály prodávající škodovku v aukci.

„Získal ho nějaký sběratel, asi narkobaron, který měl snad pět set historických aut. Podal se mi ho na dálku najít. Řekl mi, že to chápe a vrátí mi ho, ale musím mu zaplatit tu částku, co za ni dal v aukci,“ líčí Monev. S pomocí svého amerického kamaráda z Floridy nakonec vše vyřešil.

Ivan Monev se svým rapidem z roku 1989 navštívil padesát zemí.

Foto: PRÁVO – Jiří Bárta

Jak Právu prozradil, za auto, které kdysi pořídil v Moravských Budějovicích za zhruba 30 tisíc a pak ho nákladně půl roku dával dohromady, zaplatil v Mexiku asi čtyři tisíce amerických dolarů.

Půjde do muzea

„Teď už je neprodejné, vystavíme ho v Avia muzeu, které s kamarádem provozujeme,“ říká s úsměvem.

Ivan Monev smůlu na americkém kontinentu vyložené přitahoval. Při cestě po argentinské silnici RN 40, což je obdoba slavné Route 66, chtěl

vystoupat až na její nejvyšší bod, tedy horský průsmyk Abra del Acay do nadmořské výšky 4895 m.

„Tam mě lidé z projížďáčího džípu upozornili, že mi uchází zadní kolo. Kvůli silnému větru jsem sjel trochu do závětrí do výšky zhruba 4800 metrů. Jenže když jsem při výměně kola povolil jednu matku, musel jsem se deset minut vydýchat,“ popisuje, jak se na něm podepisovala nadmořská výška.

Nejvíce zabrat dostal rapid v Mongolsku. „Na cestách, které v zimě zmrznou a jízda po

nich připomíná roletu, ujedete třeba osm set kilometrů. Vibrovalo to tak, že mi ze střechy spadl stan. Zničil jsem tam ložiska a další součástky, celý svět jsem pak řešil následky jízdy po Mongolsku,“ popisuje. Jinak si rapid nemůže vynachválit.

Noci ve stanu na střeše

I přes roky strávené na cestách se nepovažuje za čistokrevného cestovatele. „Jsem pořád spíš Pražák, který nesnáší jít spát nevyspuštěný,“ překvapuje všechny.

Nejčastěji nocoval ve střeš-

ním stanu umístěném přímo na rapidu. „Nejhorší byl nocleh na hranicích Argentiny a Chile, kdy bylo v horách asi minus 12 a já musel několik dní opravovat auto. V noci jsem měl na sobě úplně všechno, co šlo. To už nechci zažít.“

Na cestách ale zjistil jednu zásadní věc, že toho člověk s sebou zase tolik nepotřebuje, pokud se trochu uskomrní.

Škodovce je věrný i doma, při běžných cestách řídí octavii. Jeho dobrodružná натура se ale projevila i v tom, že podnikl dvě velké cesty do Turecka a do Ruska v avii.

Jeskyně rozezní Čarovné tóny Macochy

V Jindřichově koncertním sále v jeskyni Výpustek u Křtin na Blanensku začne zítra cyklus večerních koncertů nazvaný Čarovné tóny Macochy. Potrvá do neděle a nabídne čtyři koncerty. Všechny začínají v 18 h.

Ve Výpustku zazní Orchestru Grande Moravia Ladislava Pavluše s programem pojmenovaným po filmu Tenkrát na západě. „Dokonale vybraný program nabídne nejkrásnější filmové melodie skladatele Ennia Morriconeho. Celkový dojem z koncertu je navíc umocněn kouzelnými tóny cimbálu a videoprodukci se světelnou animací,“ přiblížil

Josef Matoušek z pořádající agentury FCT.

Organizátoři upozorňují držitele vstupenek, aby přijeli s předstihem. „U jeskyně Výpustek nelze zaparkovat. Pořadatel slíbil zajistit parkování v Křtinách a autobusovou přepravu ze Křtin k jeskyni,“ uvedla vedoucí jeskyně Výpustek Hana Horáková.

V pátek se program přesune k Zrcadlovému jezírku v Punkevních jeskyních v centru krasu, kde Lenka Nová uvede Nálady. Zazpívá skladby Petra Hapky a Michala Horáčka za doprovodu klavíristy a skladatele Petra Malásk.

Katta už v Punkevních jeskyních hrála.

Foto: Správa jeskyní ČR

Na stejném místě přiveze v sobotu Katta Čarokrásné bílé varhany. Závěr cyklu obstará v Eliščině síni Sloupsko-šošůvských jeskyní v neděli Ondřej Ruml s One Man Show Nahubu.

Zpěvák a herec využívá přístroj looper, tedy smýčkovač, takovým způsobem, aby veškeré písně mohly vzniknout živě pouze za pomoci jeho hlasu a bez dalších hudebních nástrojů.

Pořadatelé upozorňují na to, že v jeskyních je mezi šesti až osmi stupni Celsia a vysoká vlhkost, proto doporučují vzít si teplé oblečení. — hor

Oskara postaví za 65 milionů

Rudolf Voleman

Nový domov má najít ve čtyřech společných domácnostech dvanáct lidí s poruchou autistického spektra v Ostrově na Karlovarsku. Kraj tam totiž v Dukelské ulici začal s výstavbou speciálního objektu, jenž by měl nést název Oskar. Nabídnout má od začátku přespříštího roku každému klientovi svůj vlastní jednolůžkový pokoj.

„Na stěhování se už začínají připravovat,“ uvedl Pavel Novák, ředitel Domova pro osoby se zdravotním postižením v Mariánské u Jáchymova, pod který má Oskar spadat a odkud se mají autisté přestěhovat. „Samozřejmě jsme nevybrali jenom dvanáct klientů. Jsou tam i náhradníci, protože přece jenom je to nějaká doba, než stavba bude hotová. Nejdůležitější je připravit je, protože pro tyto osoby s poruchou autistického spektra, i když je to změna k lepšímu, tak se může stát, že to pro ně nebude ze začátku to nejlepší,“ dodal Novák.

Budoucí klienti nového centra byli vytvářeni na základě transformačního plánu. Podle Nováka je kapacita domova na Mariánské sto čtyřicet klientů se zdravotním postižením a třicet seniorů. Kapacita se tam má zvýšit po dostavbě domova v Ostrově o zmiňovaných dvanáct lůžek. Nové zařízení bude personálně zajišťovat právě domov na Mariánské, která je součástí města Jáchymova.

Stavbu za téměř 65 milionů korun bude kraj částečně financovat z evropské dotace na podporu sociálního začleňování znevýhodněných skupin obyvatelstva. „Dotace dosahuje 56,1 milionu korun,“ doplnila mluvčí kraje Veronika

Budoucí podoba domova pro klienty s poruchou autistického spektra v Ostrově.

Vizualizace: KK

Svobodová. Ve dvoupodlažním objektu bude dvanáct klientů rozděleno do čtyř domácností, z nichž každá bude vybavena společným obývacím pokojem, kuchyňským koutem, toaletou a koupelnou.

S ohledem na povahu provozu objektu bylo zapotřebí zohlednit nároky na užívání stavby osobami s omezenou schopností pohybu a orientace. Z těchto důvodů bude objekt plně bezbariérový. Na střeše bude fotovoltaická elektrárna. Dešťová voda se bude zachytávat do akumulací nádrže a poslouží k zalévání zahrady.

Všichni ubytovaní budou moci využívat zahradu s altánem u domu, představovalo studii záměru minulé vedení kraje. Výhodou umístění do-

mova v Ostrově má být také možnost zapojení klientů do dění ve městě, zajít si na nákupy, na procházku a mít kontakt s dalšími lidmi. To na Mariánské nemají, neboť objekt tam stojí na polosamotě, na místě

Zařízení podobného typu v kraji dlouhodobě chybělo

Ludmila Vocolková, radní

někdejšího kláštera. Nespornou výhodou umístění je také lepší dostupnost pro rodiny klientů, která umožní častější vzájemný kontakt.

Protože domov neměl žádný specifický název, oslovil kraj v minulých letech veřejnost.

Výhercem soutěže se stal Roman Svoboda s návrhem názvu Oskar. Název akcentuje polohu domova, tedy město Ostrov a Karlovarský kraj. Autor sám tehdy potvrdil, že název chtěl oprostít od označení, které by jednoznačně napovídalo tomu, že domov je určen právě osobám s poruchami autistického spektra. Proto se nabízelo propojení názvu města a kraje.

„Zařízení podobného typu v kraji dlouhodobě chybělo. Nejde jen o výstavbu nové budovy, ale o vytvoření skutečného domova, bezpečného, funkčního a přizpůsobeného pro lidi s poruchami autistického spektra,“ uvedla k záměru krajská radní pro oblast sociálních věcí Ludmila Vocolková (ANO).

Písecké děti už nacvičují u závor

V Písku se otevřelo nově zrekonstruované dopravní hřiště pro děti, a to na levém břehu řeky Otavy v lokalitě u sv. Václava. Město za něj zaplatilo přes deset milionů korun.

„Dopravní hřiště bylo mnoho let mimo provoz. Městu se ho po dlouhých letech podařilo před dvěma lety vykoupit a během krátké doby jsme ho

Dopravní hřiště bylo mnoho let mimo provoz. Městu se ho podařilo před dvěma lety vykoupit, a teď i zprovoznit

Michal Čapek, starosta

zprovoznili. Bohužel ale svými parametry neodpovídalo požadavkům na pořádání soutěží BESIP a děti z píseckých škol musely jezdit do jiných měst, to se díky rekonstrukci změnil,“ řekl Michal Čapek (ANO), starosta Písku, s tím, že jde o jedno z nejmodernějších hřišť na jihu Čech.

Děti se na dopravním hřišti učí všechny dopravní situace, které mohou skutečně potkat v reálném provozu. Nechybí tu proto železniční přejezd se závorami i výstražným světelným zařízením, kruhový objezd, přechody pro chodce ani semaforey. Město Písek také postupně opravuje přilehlou budovu.

„V prvním patře již vznikla učebna, kde bude probíhat dopravní výchova, v příštím roce se opraví plášť budovy,“ dodal starosta. — kal

Opilý bušil do zastávky a zničil strom

Dvakrát za sebou vyjžděli plzeňští strážníci ke stejnému muži, který se choval ve městě agresivně. Nejdřív si zlost vybil na zastávce MHD, do které mlátil, pak se pověsil na mladý strom a zlomil ho.

Události se staly během uplynulé soboty, městská policie o nich informovala až nyní. „Poprvé se s mužem naše hlídka setkala krátce po osmé ráno,“ uvedla mluvčí strážníků Jana Pužmanová. Nadával a několikrát udeřil do zastávky. „Na otázku, jestli má něco společ-

ného s převrácenou lavičkou, se tvářil, že o ničem neví,“ doplnila. Dechová zkouška ukázala 0,67 promile. Třiatřicetiletý muž si vyslechl důraznou domluvu a odešel.

Za tři hodiny se s ním strážníci znovu setkali. „Tentokrát se rozhodl zavěsit na mladý strom, který samozřejmě zlomil,“ popsala Pužmanová. Dechová zkouška ukázala více než 1,5 promile. „To znamenalo jasný směr cesty. Muž zamířil střelivět na záchytnou stanicí,“ řekla mluvčí. — mrak

Sirény na cestách

XXVIII. ročník

Špalíček a veršů pohádek

Tereza Mašková

Večer s MDO Dačice

A do pyžam!

Fleret

Honza Nedvěd & Příbuzní

Rodinná porada

Igor Orozovič

O křišťálovém srdci

Zatrestband

a Princ

Všechny báječné věci

Večernice

letní kulturní festival

DAČICKÁ KOSTKA

2025

3.-13. červenec

Čunek zakázal převlékání dívek za chlapce a naopak

Aleš Fuksa

Hned v zárodku zasáhla vsetínská radnice do akce místních školáků s názvem Kluk v sukni, holka v saku. Při ní si žáci a žákyňe měli vyměnit oblečení. Na tlak několika rodičů zareagovalo město v čele se starostou Jiřím Čunkem (KDU-ČSL) tak, že vedení školy vzkázalo, at projekt zruší. To u dalších rodičů, ale i na sociálních sítích vyvolalo odpor.

Ať vysvětlí rodičům, že nejde o nějaké trans ideologie

Jiří Čunek, starosta Vsetína

Akci si vymysleli samy děti ze Základní školy Ohrada. Dívky měly začátkem týdne nosit chlapecké oblečení a naopak chlapci dívčí. Po zrušení projektu protest na sebe nenechal dlouho čekat a zuřila se jej hned v pondělí dvacítka rodičů. Nelíbilo se jim, že akci škola nakonec nepodpořila. „Šlo o neškodnou dětskou akci bez transgenderového zaměření,“ řekl jeden z účastníků protestu Albert Ondruš.

A nesouhlas rezonoval i v online prostředí. „Ještě před dvaceti lety, kdy jsem chodila na základní školu, by se nad tím nikdo nepozastavil a takové srandovní akce byly normální,“ uvedla například na Facebooku jedna z diskutujících.

Ve škole byl v posledních

Jiří Čunek požádal školu, aby akci s převlékáním zrušila.

Foto: PRÁVO – Aleš Fuksa

vysvětlit rodičům, a komunikovat s nimi, že nemusí mít obavy. Požádal jsem proto paní ředitelku, aby pondělní akci zrušila, "podotkl starosta. „Ať to udělají klidně jindy, ale ať to vysvětlí rodičům, že nejde o nějaké trans ideologie, ale jde čistě o legraci dětí. Když to takto vysvětlí a všichni to pochopí, tak si myslím, že bude vše bez problémů," dodal.

Valašsko je normální

Vsetínský starosta také poznamenal, že „díky reakcím rodičů a veřejnosti je vidět, že Valašsko je normální, projevy záměny pohlaví a podobně nese velmi těžce a genderová ideologie, která rozvrací vztahy a bohužel i státy, se tady neujala.“

S tím nesohlasili lidé, kteří se v pondělí sešli před městským úřadem. „Nesohlasíme s výrokem, že Valašsko je normální právě tím, že nesohlasí se záměnou pohlaví a genderovou ideologií, která podle pana starosty rozvrací vztahy a státy,“ podotkla iniciátorka pondělního setkání ve Vsetíně Amálie Mikulová.

Na akci přišlo i několik dětí ze Základní školy Ohrada. „Jsme tady kvůli tomu, že chceme podpořit naši školu. Byla to zcela dobrovolná akce, zvolili si ji žáci. Za nás je to zbytečně vyhocené“ uvedla jedna z žákyň deváté třídy a členka školního parlamentu. Žáky podle ní nenapadlo, že by akce mohla mít nějaký podtext. Jeden z transparentů dívek pak hlásal heslo: „Sako ze mě muže nedělá.“

Podvodník lákal na zhodnocení úspor

Šestnáct lidí z různých míst Česka připravil podle policie triadvacetiletý muž z Olomouce o téměř 3,5 milionu korun. Podvodem získané peníze použil výhradně pro svoji osobní potřebu. Utratil je především za půjčování drahých vozidel z autopůjčovny, v online kasinech a dost jich také prosázel.

„Muž je ve vazbě a čeká na rozhodnutí soudu. Prostějovští kriminalisté ho obvinili z trestného činu podvod,“ informovala policejní mluvčí Miluše Zajícová.

Muž byl již dvakrát soudně trestaný. V tomto případě podle policie vystupoval jako zástupce investiční společnosti a nabízel lidem možnost zvýšení hodnoty jejich úspor.

Například koncem roku 2023 obměkčil seniorku k půjčce pět tisíc korun na dárky pro své děti a ženu z Ukrajiny. Později ji přiměl k zaslání 231 tisíc na výhodné investování, dalších sto tisíc mělo jít na diamant. Svou známost pak přemluvil ke spolupráci při získávání lidí k falešným investicím. – jr

vané strany i širokou veřejnost tímto konstatujeme, že touto akcí nešlo žákům ani pedagogům o ideologickou genderovou propagaci," uvedla na webu ředitelka školy Helena Slováková.

Tu prý požádal o zrušení přímo starosta Čunek. „Jsem pro každou legraci, a tato akce

je legraci, nicméně ve chvíli, kdy se na nás rodiče obracejí s tím, že mají obavy, že chce někdo jejich děti na základní škole učit o problematice transgender, je potřeba jejich obavy uklidnit. Do konce školního roku zbývá ještě měsíc, děti si mohou, pokud budou chtít, akci zopakovat. Jde o to,

izerce

PPF

GENERÁLNÍ
PARTNER
UVDÍ

LETNÍ SHAKESPEAROVSKÉ
SLAVNOSTI OSTRAVA 2025

10. 7. – 9. 8. 2025

shakespeareova.cz

Hlavní partneři

Moravskoslovenský
kraj

OSTRAVA!!!

Partneři

OSTRAVA AIRPORT
MULTIMODAL ENGIN

Hlavní mediální partneři

Zleva: Provozovatel se štamgasty Petrem (vlevo) a Domingem, stánek, šenkýř David Haluška, stavební práce v okolí. Foto: PRÁVO – Jan Šponar

Stánek odolal stavbě. Ferdinand stále čepuje

Jan Šponar

Léta tam stál, stát bude dál. Ikonický pivní stánek Ferdinand na holešovickém Výstavišti odolává rozsáhlým stavebním pracím v ulici U Výstaviště i modernizaci železnice a budování nové vlakové zastávky Praha-Výstaviště.

Děje se tak na základě jednání mezi majitelem stánku, benešovským pivovarem Ferdinand, a Správou železnic, která daný pozemek u trati vlastní.

Komunikace mezi Správou železnic a pivovarem o zachování stánku zachránila provozu před možným zánikem v prachu stavebních prací.

„Mohu potvrdit, že stánek Ferdinand leží na našich pozemcích a má platnou nájemní smlouvu. Zároveň jsme v kontaktu s majiteli a nyní hledáme možnosti, jak tento provoz efektivně začlenit do nově vznikajících veřejných prostor u Výstaviště,“ uvedla mluvčí organizace Nela Eberl Friebová. Současně je ve hře možnost,

že pozemek získá Praha 7. „Čekáme na budoucí vývoj, protože Správa železnic nám říká, že tomu pravděpodobně tak bude,“ potvrdil Petr Dařílek, jednatel pivovaru Ferdinand. „Pokud bude ochotna nám pozemek předat, budeme určité souhlasit. Jsem pro zachování stánku,“ reagoval starosta městské části Jan Čížinský (Praha sobě).

Prostory si šestým rokem od pivovaru pronajímá a úspěšně provozuje Marie Halušková za pomoci devětačtyřicetiletého syna Davida.

„Dokavád' tam je ta stavba, tak vše zastává on. Je mi 70 let. Ten hluk a prach je pro mě hrozný velký problém. Až ta stavba skončí, tak se zase vrátím,“ řekla Právu provozovatelka stánku, který se podle ní na svém místě nachází zhruba 100 let.

Nejpozději od první republiky přes druhou světovou válku i komunistický režim fungoval jako prodejna ovoce a zeleniny. Pivo zde začal prodávat až

zmíněný pivovar na počátku tohoto století. „Ještě před stavbou ke mně do stánku přišla paní s dvěma dětmi a dávali si párek v rohlíku a vyprávěla, že to ovoce a zeleninu soukromě vedla její prababička. Po pádu režimu získala stánek zpět její maminka, od které ho odkoupil pivovar,“ dodala Marie Halušková.

Mohu potvrdit, že stánek Ferdinand má platnou nájemní smlouvu

Nela Eberl Friebová, mluvčí

Podnik Ferdinand sídlící v Benešově u Prahy nabyt vlastnictví stánku až roku 2017.

„Stánek se bourat nebude a nikdo mi ani od samého začátku stavebních prací nenaznačoval, že by měl jít dolů. Teď od června by tu dokonce

měla být i zahrádka,“ vylíčil Právu David Haluška, který denně od 15 do 21 hodin až do října obsluhuje. „Na pivo sem k Davidovi chodíme od roku 2023. Teď v červnu by tu měla vzniknout krásná zahrádka, tak se moc těšíme,“ shodli se místní štamgasti – Domingo původem z Kuby a Petr.

Práce v ulici U Výstaviště začaly 27. ledna a potrvají po celý rok 2025. Cílem je v několika etapách zrekonstruovat vodovod a kanalizace, přeložky dalších inženýrských sítí, zrekonstruovat tramvajovou trať, přibudou nové zastávky, nové povrchy vozovek i chodníků, parkovací místa, osvětlení, stromy a mobiliář.

Přestavba železničního úseku mezi stanicemi Praha-Výstaviště a Praha-Bubny za 5,6 miliardy korun spojená s jeho kompletní přestavbou a zdvoukolejněním začala před více než dvěma lety, aby propojila ruzyňské Letiště Václava Havla s centrem města. Hoto-vo bude letos v srpnu.

Řidiči zaplatí za parkování i přes noc

Jan David

Když se lidé bez parkovací karty vrátí večer autem z práce, mohou ho nyní stále nechat v Praze 4 i na placené modré zóně zdarma – až do osmi hodin ráno.

V ulicích čtvrté městské části jsou totiž tyto zóny určené rezidentům zpoplatněny zatím jen ve všední dny, často do 18 hodin nebo do 20 hodin. To se má změnit po letních prázdninách.

Ve všední dny budou zóny platit i přes noc. Zvýšíme tím ochranu parkujících rezidentů

Jaroslav Míth, radní

„Zóny placeného stání v tuto chvíli neplánujeme rozšiřovat, nicméně jsme po šesti letech jejich provozu přistoupili k úpravám jejich fungování,“ informoval radní pro dopravu Prahy 4 Jaroslav Míth (ODS).

Nejvýznamnější je právě změna provozní doby. Zóny budou platit nonstop, a to od nedělních 17 hodin do pátečních 17 hodin.

Řidiči, kteří tu nemají trvalé bydliště, a tedy ani možnost zvýhodněné roční karty, tak přijdou o dosavadní možnost parkování zdarma.

„Ve všední dny budou zóny platit i přes noc. Zvýšíme tím ochranu parkujících rezidentů,“ podotkl radní s tím, že cílem je zavedení změn nejpozději letos na podzim.

Obec chce rovněž sjednotit časy pro vyhrazená stání u škol a zásobování, kde budou v pracovní dny platit od 7 do 17 hodin.

Mimo tuto dobu budou zadržena do zón placeného stání, dosud jsou zdarma. „Rádi bychom rovněž zrušili takzvané oranžové zóny a změnili je na modré.“

Zejména v rezidenčních oblastech a v okolí významných stanic městské hromadné dopravy tak rozšíříme počet míst pro naše obyvatele,“ dodal radní Míth.

V modrých zónách může nezaregistrovaný parkovat maximálně tři hodiny. Platí prostřednictvím aplikace, protože parkovací automaty se na nich nenacházejí.

Víkendy bývají v Praze 4 zdarma.

Vodící psi se svými pány změří síly v Liberci

Blanka Freiwilligová

Už popáté se v Liberci sejdou nevidomí se svými čtyřnohými partnery, aby poměřili své schopnosti v Mistrovství České republiky vodících psů – Memoriálu Simony Karlovcové. Na závodníky čekají v sobotu 7. června dvě náročné disciplíny, a to poslušnost a tzv. frekvence, což je práce v ulicích.

Do závodu letos nastoupí 16 zrakově postižených soutěžících spolu s věrnými čtyřnohými průvodci, nebudou chybět mistři a vicemistři z předchozích ročníků.

Vodící psi musí své zrakové postižené provést jasně danou trasou

Roman Vaněk, předseda

Soutěž prověří výjimečnou sešranost těchto dvojic a představí jejich každodenní schopnosti, které jsou pro život nevidomých naprosto zásadní. Letos se z náměstí Dr. E. Beneše přesouvá soutěž do libereckého Paláce Liebieg, kde najdou soutěžící zázemí i závodní plochu.

„Závod se skládá ze dvou částí. Poslušnost a zvládnutí základních povelů převedou vodící psi na nádvoří Paláce Liebieg a frekvence je čeká v ulicích města. Vodící psi musí své zrakově postižené partnery provést jasně danou

Tvůrcem letošní trofeje pro vítěze soutěže je sklář Ricardo Hoinéff.

Foto: Lucie Fürstová

trasou. Bezpečně zvládnout úkoly jako označení přechodu, vyhledání dveří, obejití překážek či označení začátku a konce chodníku, vše v reálném městském provozu,” popsal Roman Vaněk, předseda spolku Život jde dál, který je hlavním organizátorem klání.

Na závod budou dohlížet zkušení rozhodčí ze Školy pro výcvik vodících psů Brno a Elva Help Liberec, kteří zajišťují maximální regulérnost soutěže.

Skleněné trofeje pro úspěšné soutěžící už tradičně vytváří a věnují členové Křišťálového údolí. Letos je autorem origi-

nálního autorského díla pro nejlepšího účastníka závodu Ricardo Hoinéff, sklářský výtvarník ze Slunečné s brazilskými kořeny. Do svého díla vnesl symboliku silného pouta mezi člověkem a psem.

Veřejnost může přijít sledovat nejen výkony závodníků,

ale také poznat další aktivity spjaté se psy. V rámci doprovodného programu uvidí ukázky výcviku vodících psů, dogdancing, canisterapii a prezentaci různých psích sportů. Dozvědí se také třeba o fyzioterapii psů i klasickém výcviku.

Zájemci ale nahlédnou i do světa nevidomých. Mohou si vyzkoušet průchod labyrintem s klapkami na očích a bílou holí. Nebo navštívit stánky s kompenzačními pomůckami, simulačními brýlemi a informačními materiály od Tyflo-Centra a SONS Liberec.

O hudební vystoupení se postará kapela Rachotband z Jedličkova ústavu, nevidomý zpěvák Radek Žalud, muzikanti Vladislav Málek, Ivan Paisrt, František Nedvěd mladší a těšit se návštěvníci mohou i na koncert kapely The Beatles Revival – BrouciBand.

Pro malé i velké zájemce bude připravený i skleněný workshop a představení originálních trofejí z Křišťálového údolí. Na děti čeká i pohádka Jak šli indiáni za sluncem.

Začátek programu je v 9 hodin, poté následuje start prvních soutěžících. Celodenní akci uzavře od 19 hodin koncert v prostoru Liebiegova paláce.

Memoriál je věnován Simoně Karlovcové, nevidomé dívce, která byla prvním přihlášeným závodníkem prvního ročníku, ale kvůli zdravotním komplikacím se závodu nikdy nezúčastnila. Na její počest se nikdy nevzdává startovní číslo 1 a organizátoři i účastníci závodu na ni každoročně vzpomínají.

Sokolowski & Lukesle
& partners

Za Vaši spokojenost ručíme svým jménem

Nejsme největší,
ale hrajeme první ligu

www.slppartners.cz | t. +420 606 065 865

Elektrárna Dukovany oslavila 40 let provozu velkolepým koncertem pro veřejnost

Poslední květnovou sobotu se pod chladicími věžemi Jaderné elektrárny Dukovany uskutečnil koncert ke 40. výročí jejího provozu, který přilákal na 2400 návštěvníků všech věkových kategorií. Ani předpověď bouřek neodradila veřejnost od účasti na této výjimečné akci s pestrým hudebním programem, kterou energetici připravili jako poděkování regionu za dlouholetou spolupráci a podporu.

Vystoupení i pracovníků elektrárny

„40 let bezpečného a spolehlivého provozu je významným milníkem, který jsme chtěli oslavit společně s obyvateli regionu. Děkuje- me všem, kteří dorazili a vytvořili s námi jedinečnou atmosféru,“ uvedl Roman Havlín, ředitel Jaderné elektrárny Dukovany.

Hudební odpoledne zahájili kapely Like-it a Morava, jejichž členy jsou i zaměstnanci elektrárny. Podvečerní část progra-

mu patřila oblíbenému písničkáři Pokáčovi. Vyvrcholením večera bylo energické vystoupení populární skupiny MIG 21. Hudební zážitek po setmění doplnily světelné efekty na chladicích věžích se symbolickou čtyřicítkou.

„Jsem zaměstnanec elektrárny a vystoupit tady s kapelou pro kolegy i veřejnost byl pro mě obrovský zážitek. Jsem hrdý, že mohu být součástí tohoto výročí,“ doplnil Jiří Toman, člen kapely Morava.

Skvělá atmosféra, které přálo i počasí

Celý den se nesl ve znamení skvělé atmosféry, setkávání a pohody, přálo i počasí. Už dopoledne se na pozvání obcí Dukovany a Rouchovany sešlo u Jaderné elektrárny Dukovany na 150 rodáků obcí Heřmanice, Skryje a Lipňany, na jejichž katastru elektrárna stojí. Toto setkání bylo příležitostí k obnově starých přátelství a sdílení vzpo-

Koncert pod chladicími věžemi Jaderné elektrárny Dukovany, který se uskutečnil ke 40. výročí jejího provozu v sobotu 31. května 2025. Nechyběly ani světelné efekty promítané po setmění. Foto ČEZ

mínek. Součástí programu byla také výstava velkoformátových fotografií zachycujících význam-

né okamžiky čtyřicetileté historie elektrárny. Organizátoři děkují za ohle-

duplnost při dopravě – mnoho návštěvníků využilo speciálně vypravené autobusy z Třebíče.

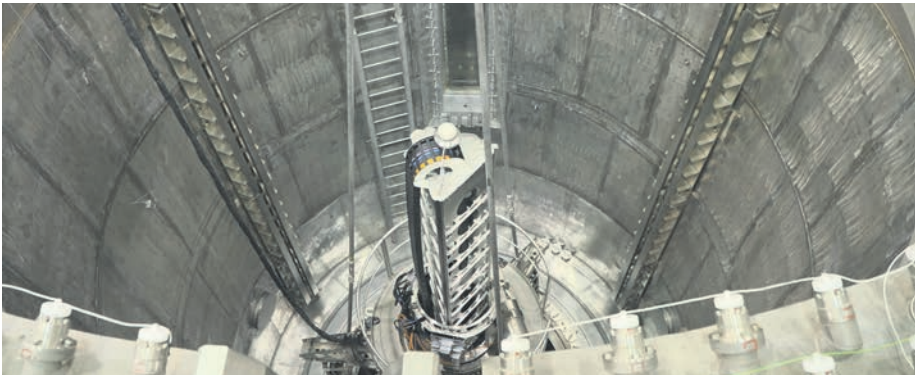
Dukovanský reaktor je ve výborné kondici

Mimořádně rozsáhlé kontroly stavu tlakové nádoby reaktoru třetího bloku mají za sebou energetici v Dukovanech. Nedestruktivními metodami (bez zásahů do konstrukce) ověřili, že je třetí blok připraven na další plánovaný provoz. Takto rozsáhlé kontroly dělají na každém z bloků jednou za osm let.

Reaktor podstoupil náročnou kontrolu

Z reaktoru nejprve energetici v rámci odstávky vyvezli všech 349 palivových kazet a veškeré vnitřní zařízení. Potom nastoupili specialisté se speciálním dálkově ovládaným manipulátorem, který zkontroloval celou plochu reaktoru pomocí ultrazvuku, vířivých proudů i vizuálních kontrol.

„Šlo o jednu z časově nejnáročnějších prací odstávky. Při kontrole nejedla hlavice manipulátoru po vnitřní části reaktoru trasu dlouhou přes 25 kilometrů

Tlaková nádoba reaktoru třetího bloku v Dukovanech prošla důkladnou revizí. Foto ČEZ

na ploše 130 m². Při tom zkontrolovala každý centimetr plochy reaktoru a získali jsme asi 50 GB dat. Jejich následné vyhodnocení a analýzy potvrdily vyhovující stav tlakové nádoby reaktoru,“ prozradil ředitel elektrárny Roman Havlín.

Kontroly byly náročné i s ohledem na personální zajištění. Po-

dílelo se na nich 16 vysoce kvalifikovaných odborníků, kteří vedle provádění samotných kontrol museli veškerá data zpracovat a vyhodnotit.

Zajištění provozu na nejméně 60 let

„Všechny naše bloky chceme v souladu se světovou praxí pro-

vozovat nejméně šedesát let. Stejnou podmínkou je perfektní znalost stavu klíčových komponent a především kondice reaktorových nádob,“ dodává člen představenstva a ředitel divize jaderná energetika společnosti ČEZ Bohdan Zronek.

Při kontrole je manipulátor pevně umístěn k dělicí rovině re-

aktoru. Středem prochází otočný výsuvný sloup, na jehož spodním konci je rozvodný box a příčná dráha s vozíky osazenými několika měřicími sondami a kamerami. Celý modulární kontrolní systém je navržen tak, aby byl zajištěn pohyb zkušebních sond v celém prostoru reaktoru až do hloubky asi 12 m. Z řídicího pulstu manipulátoru, který je umístěn přímo na reaktorovém sále, tak operátoři zkontrolují každý centimetr vnitřní plochy tlakové nádoby reaktoru včetně jejího dna. Hmotnost celého zařízení je 5520 kg.

Termín ukončení odstávky a opětovné zahájení výroby ČEZ upřesní v návaznosti na průběh prací plánovaných činností a na výsledky kontrol a testů.

Stranu připravil
Václav Tuček

Partnerem stránky je

ČISTÁ
ENERGIE
ZÍTŘKA

Květnu vládly holky

V Českobudějovické nemocnici se v měsíci lásky narodilo sto třicet šest miminek, z toho sedmdesát holek, šedesát šest kluků a dva páry dvojčat. Mezi oblíbenými jmény stále zůstávají Veronika, Zuzana, Matěj či Jakub. Někteří rodiče vybrali méně tradiční jména, jako Lotta, Mia, Ignác, Myra či Frederik. — kal

Zamíří k minerálním pramenům

Klub českých turistů pořádá v sobotu procházku nazvanou Za minerálními prameny. Startuje se v Bečovské botanické zahradě, přičemž trasy jsou dlouhé pět a patnáct kilometrů, a cíl je tamtéž. Na kontrolách bude připravené občerstvení s možností opékání vuřtů. Startovné je padesát korun pro dospělé, přičemž účastník obdrží diplom a suvenýr.

Zasypal automat kameny

Policisté z obvodního oddělení Karlovy Vary-město sdělili podezření ze spáchání přečinu poškození cizí věci muži (55) ze Sokolovska. Automat v centru Karlových Varů mu spolknul peníze a nic nevydal. A tak mu dal pěstí a pak jej zasypal kameny. Škoda je přibližně dvacet tisíc korun. — vor

Mádl by měl dostat cenu

Cenu města 2024 by měl podle radních Budějovic dostat herec, režisér a českobudějovický rodák Jiří Mádl, a to za natočení filmu Vlny. Návrh musí ještě schválit zastupitelstvo 16. června. Film vypráví o roku 1968, kdy v Československu vrcholilo pražské jaro. Vlny už se šesti cenami ovládly České lvy. — kal

Chovatel nechal zvířata hladovět. Podle úřadu to nevadí

Patrik Biskup

Žádná ochrana zvířat před nepřízní počasí a podvyživený poník. Takový byl výsledek šetření kontrolorů z veterinární správy u chovatele ve Vojtěšíně na severním Plzeňsku během loňského listopadu. Proto také podali správnímu orgánu podnět k projednání přestupku za porušení zákona na ochranu zvířat proti týrání.

Chovatel ale nakonec vyvázl bez trestu. Městský úřad v Nýřanech věc odložil.

Veterináři tehdy zjistili, že chovaná zvířata – tři ovce, dvě jalovice a jeden jezdecký poník – jsou v nevhodných podmínkách.

„Neměla přístup do přístřeší, v místě se vyskytovaly nevhodné předměty zvyšující riziko poškození jejich zdraví a u pětileté klisny jezdeckého ponyho jsme zjistili zhoršený výživný stav,“ uvedl Richard Bílý z Krajské veterinární správy v Plzni. Podle něj zvířata strádala a chovatel porušil zákon na ochranu zvířat proti týrání.

Příslušná úřednice odboru životního prostředí nýřanské radnice ale dospěla k závěru,

Ovce, jalovice ani poník neměli přístup do přístřeší

Richard Bílý, KVS

že není důvod s chovatelem zahajovat přestupkové řízení. Podle ní nejednal úmyslně či se záměrem zvířatům způsobit utrpení. Dále také upozorni-

la na nízkou míru společenské škodlivosti jeho jednání.

Podle zjištění Práva se chovatel hájil tím, že nemohl na zvířata pravidelně dohlížet s ohledem na rodinné neshody, kdy na tom nebyl dobře finančně ani psychicky.

Rozhodnutí úřadu Bílý nekomentoval. „Je to v jeho pravomoci. Není ale obvyklé, aby v případech, kdy posoudíme skutkový stav jako týrání, došel správní orgán k jinému závěru,“ řekl Bílý s tím, že chovatel má za zvířata odpovědnost.

V Českém Krumlově vystoupí v červenci i AirGym Art Company.

Foto: František Kormann

Cirkusové meandry

V Českém Krumlově bude v červenci první ročník festivalu Cirkusové meandry. Na jih Čech se sjedou přední české cirkusové soubory.

„Chtěli jsme do našeho města přinést nový, svěží kulturní vítr, a nový cirkus je žánr, který u nás zatím není běžně k vidění. Proto jsme se rozhodli oslovit organizátory největšího českého novocirkusového festivalu Letní Letná, aby nám pomohli s know-how a abychom společně vytvořili jedinečný festival uprostřed Českého Krumlova,“ řekl Dalibor Uhlíř (ČK rozumem a srdcem – Nezávislí), místostarosta Českého Krumlova.

Od 1. do 5. července vystoupí třeba Cirk la Putyka, Losers Cirque Company nebo AirGym Art Company. Budou i cirkusové dílničky pro děti. — kal

Za sedm krádeží hrozí pět let

Kradl v obchodním i rodinném domě, ale i v drogerii všechno, co mu přišlo pod ruku. Sokolovští kriminalisté zahájili trestní stíhání osmadvacetiletého muže ze Sokolova, kterého obvinili z krádeže, neoprávněného opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku a porušování domovní svobody a poškození cizí věci.

„Obviněný muž se měl od konce dubna do druhé poloviny května dopustit sedmi krádeží a způsobit svým jednáním celkovou škodu téměř šest set

tisíc korun,“ uvedl mluvčí karlovarské krajské policie Jakub Kopřiva. „Muž měl krást v Sokolově v obchodním domě, prodejní drogerie, místnosti určené k odkládání jízdních kol, rodinném domě, provozně rychlého občerstvení či za výtahem v panelovém domě v Lokti. Bral drobnosti, jako je holicí strojek, různé deodoranty či jinou kosmetiku. Odcizil ale i uschované horské jízdní kolo,“ dodal Kopřiva.

Začátkem května se dostal v Sokolově do garáže, kde se

snažil ze zaparkovaného vozidla odcizit autorádio, což se mu ale nakonec nepodařilo. „Z garáže vnikl do rodinného domu,

Způsobil svým jednáním škodu za téměř šest set tisíc korun

Jakub Kopřiva, policie

kteří prohledal a odcizil z něj dámskou kabelku, pouzdro na brýle, osobní doklady, finanční hotovost a mnoho dalších

drobností,“ prozradil policejní mluvčí s tím, že stejně tak si počínal v polovině května v dalším ze sokolovských rodinných domů.

„Kriminalisté ve spolupráci s policisty z obvodních oddělení se krádežemi usilovně zabývali, a nakonec osmadvacetiletého muže zadrželi. Ten byl po provedených úkonech na základě rozhodnutí soudce propuštěn ze zadržení. V případě prokázání viny hrozí muži trest odnětí svobody až na pět let,“ uzavřel. — vor

Voda zůstane v přírodě

Více než 5,4 milionu korun investují v Třinci do obnovy hráze v Oldřichovicích. Součástí prací je i modernizace vypustného zařízení a části místní komunikace. Revitalizace zajistí nejen zadržení většího množství vody v krajině, ale má také přispět ke zvýšení ochrany přírody, bezpečnosti při povodních a podpořit přírodní rovnováhu v lokalitě. Práce mají skončit na podzim.

Hřiště získalo lepší trávník

Rekonstrukci multifunkčního hřiště ve Sportovním areálu Stovky dokončila radnice ve Frýdku-Místku. Dosavadní povrch hřiště byl ve špatném technickém stavu a nevyhovoval kritériím. Nyní má hřiště nový umělý trávník s lajnami na fotbal. Samozřejmostí jsou nové branky a rohové praporky. Město za opravu zaplatilo zhruba 9,7 milionu korun.

Pronajímatel prodával byty

Největší poskytovatel nájemního bydlení v Česku, společnost Heimstaden, prodal za zhruba miliardu korun 581 bytů ve 32 rezidenčních nemovitostech. Majitele změnily bytové domy v Příboře, Vratimově, Opavě, Frýdlantu nad Ostravicí a Frenštátu pod Radhoštěm. Podle Heimstadenu, který v tuzemsku i nadále vlastní téměř 42 tisíc bytů, se podmínky nájemníků po prodeji nezměnily.

Peníze na výplaty

Na mzdy v sociálních službách v regionu přispěje moravskoslezské hejtmanství částkou 87 milionů korun. Kraj tím chce zmírnit deficit, který každoročně vzniká nedostatkem dotací ze státního rozpočtu. Finance zastupitelé schválí v září. — plk

Kde leží který hrob. Aplikace pomůže rodinám i badatelům

Petr Marek

Novou mapovou aplikaci Passport hřbitovů, která je součástí rozvíjeného geografického informačního systému (GIS), zpřístupnilo město Jeseník. Aplikace umožňuje veřejnosti snadno vyhledávat informace o pohřbených osobách, volných hrobových místech i historicky cenných hrobech.

Digitální evidence obou městských hřbitovů tak může nově sloužit jak pozůstalým, tak například genealogům a zá-

jemcům o regionální historii. „Aplikace vychází z dat původního systému pohřební služby, která byla aktualizována a převedena do podoby odpovídající moderním standardům. Výsledkem je digitální evidence obou veřejných pohřebišť spravovaných Pohřební službou Jeseník. Téměř všechna hrobová místa a hrobky byly pasportizovány a doplněny o informace, které mohou být užitečné nejen pro pozůstalé, ale také pro zájemce o genealogii nebo regionál-

ní historii,“ popisuje správce GIS Městského úřadu Jeseník David Žichovský.

Informace můžou být užitečné i pro zájemce o genealogii a historii

David Žichovský, MÚ

Kromě základního vyhledávání podle jména, roku narození či úmrtí pohřbeného lze v aplikaci zobrazit informace podle nájemce, spolunájemce

nebo čísla hrobu. U každého místa, včetně těch urnových, jsou k dispozici podrobné údaje včetně velikosti hrobu. Nechybí ani identifikace válečných a německých hrobů. Postupně jsou do systému doplňovány fotografie.

„Veřejná část systému zobrazuje pouze základní informace v souladu s ochranou osobních údajů. Správci hřbitovů mají navíc přístup například k evidenci smluv, nájemců a plátců,“ dodal jesenícký radní Tomáš Vlazlo (Jeseník srdcem).

Návštěvníci zoo mohou nově spatřit noháče

Olomoucká zoo rozšířila kolekci chovaných zvířat o noháče kapského. Domovinou tohoto hlodavce, který připomíná křížence mezi zajícem a malým klokanem, je jižní a východní Afrika, kde obývá suché oblasti savan, polopouště i travnaté pláně. V olomoucké zoo obývá pavilon s názvem Kalahari.

Foto: Zoo Olomouc

Nemocnici potvrdili kvalitu

Pavel Karban

Mezi dvanáct tuzemských nemocnic určených pro léčbu plicních nádorů se dostala i nemocnice AGEL Nový Jičín. Získala statut Centra vysoce specializované pneumonochirurgické péče, a to zejména na základě využívání robotické chirurgie a vysokého počtu specializovaných výkonů.

Chirurgické oddělení novojičínské nemocnice provede ročně asi 120 zákroků v ob-

lasti hrudní chirurgie, téměř polovinu tvoří operace primárních nádorů plic. „Věnujeme se komplexní léčbě všech nádorů dutiny hrudní. O pacienty se stará celý tým specialistů od pneumologů přes chirurgy až po onkology,“ vysvětlil Lukáš Adamčík, primář chirurgických operačních sálů, který se na onkochirurgii v oblasti hrudníku specializuje.

Od loňska využívají lékaři při plicních operacích robota. „Pro pacienta to má několik zásadních výhod. Především snižuje

riziko infekce díky redukci rozsahu operačních přístupů a vyšší míru přesnosti při výkonu,“ poukázal s tím, že chi-

O pacienty se stará tým specialistů od pneumologů po onkology

Lukáš Adamčík, primář

rurgům zase robot umožňuje přesněji rozlišit jednotlivé vrstvy tkáně, což přispívá k bezpečnosti a efektivitě zákroku.

Podle náměstka ředitele nemocnice pro léčebnou péči Lukáše Chlachuly nepředstavuje získání statutu radikální změnu. „Dlouhodobě pracujeme podle standardů specializovaného centra, takže oficiální udělení statutu jen formálně potvrzuje naši dosavadní praxi a kvalitu péče,“ zdůraznil.

Rakovina plic je jedním z nejčastějších onkologických onemocnění v Česku. Každý rok je nově diagnostikována u více než 6600 pacientů a více než 5000 lidí kvůli tomu zemře.

Jan Pištěk: Skryté příběhy

Pražský hrad otevře před letem novou výstavu. V Královském letohrádku představí výběr ze zásadních děl malíře Jana Pištěka, který patří ke generaci tvůrců, jež vstoupila na uměleckou scénu v polovině osmdesátých let. Přehlídka téměř šedesáti velkoformátových obrazů ukazuje fáze a proměny, jimiž Pištěkova tvorba prošla od svých počátků v roce 1988 až do současnosti. Potrvá do 7. září. Základní vstupné stojí 160 korun.

Peníze pro záchranku

Hlavní město přijalo z ministerstva financí na svůj účet téměř 11 milionů korun na podporu zdravotnické záchranné služby. Finance budou využity k plnění úkolů stanovených poskytovateli zdravotnické záchranné služby v rámci krizového řízení, havarijního plánování a dokumentace integrovaného záchranného systému. — **cie**

Dostanou nové ošacení

Městská policie v Praze porídí strážníkům nové svetry. Mezi lety 2026 až 2029 jich chce nakoupit 2300. S vypsáním zakázky souhlasili pražští radní. Město očekává, že za oblečení zaplatí zhruba 3,4 milionu korun. Podle důvodové zprávy materiálu, který radní projednali, má každý strážník nárok na nový služební svetr jednou za šedesát měsíců.

Odkryjí potok

Litovicko-Šárecký potok se v úseku nad oborou Hvězda v Praze 6 dočká obnovy. Veřejnou zakázku schválili na svém jednání radní. Koryto potoka, které je nyní zakryto betonovou konstrukcí, bude otevřeno a břehy zpevněny. Potok by měl zvládnout dvacetiletou vodu. Předpokládaná hodnota prací je přibližně 23,6 milionu korun. — **ČTK**

Školáci se dočkají dalších prostor, přibude družina

Lucie Fialová

Základní škola Ústavní v městské části Praze 8 získá novou družinu pro 150 dětí. Smlouva s vítězem soutěže je už podepsaná, výstavba by měla trvat jeden rok.

Budova je navržena jako jednopodlažní objekt s plochou střechou půdorysného tvaru L. Navazuje na vstup do školy, se kterou bude propojena chodbou. „Na novou budovu se velmi těšíme. Dnes musíme využívat prostory kmenových

tříd a jinou budovu,“ řekla ředitelka školy Ústavní Renata Sedláčková.

Předpokládaný rozpočet stavby činil 30 milionů korun, objekt se nakonec podařilo vy-soutěžit za 17 milionů korun.

„Školní družiny bývají často neprávem považovány za jakýsi nutný ocásek školy nebo hlídárny, které dodají v případě potřeby levnou sváteční výzdobu školy. Jsou ale důležitým dílkem skládačky, jak se děti zejména v prvních letech ve škole cítí a dotvářejí

školní klima. Jsou také důležitou součástí podpory rodiny a sladění pracovního života

**Dnes musíme využívat
prostory kmenových tříd
a jinou budovu**

Renata Sedláčková, ředitelka

rodičů s péčí o děti,“ podotkl místostarosta osmé části Matěj Fichtner (ANO).

Výstavba školní družiny v Ústavní je letošní první vel-

kou investiční akcí Prahy 8 do školní infrastruktury. Následovat bude přístavba jídelny a tělocvičny ZŠ Lyčkovovo náměstí.

Vzhledem k tomu, že osmá městská část patří k nejvíce se rozvíjícím městským částem, nacházejí se v různých fázích přípravy projekty do školských zařízení za více než dvě miliardy korun.

Největším připravovaným projektem je výstavba Základní školy Rohan za téměř miliardu korun, která pojme více než 900 žáků.

Nová zástavba nabídne tisícovku bytů

V pražských Malešicích vznikne nová rezidenční čtvrť. Projekt Habitat vyroste na brownfieldu o rozloze 70 tisíc m² u Černokostelecké ulice. V šesti fázích nabídne přes tisíc bytů. Projekt bude charakterizovat modrozelená infrastruktura. Dokončení první etapy za 851 milionů korun plánuje Skanska v roce 2027. Celý projekt by měl být hotov přibližně do deseti let. — **cie**

Vizualizace: Skanska

Nehody mají vážnější následky

Radek Plavecký

Nejhorší v počtu dopravních nehod i v počtu jejich obětí je v rámci republiky Středočeský kraj. Na silnicích nejrozlehlejšího regionu umírá zhruba pět lidí každý měsíc. Bylo to tak i v květnu.

Od počátku roku zemřelo 29 lidí, o jednoho člověka víc než za stejné období minulého roku. Do nelichotivých čísel se promítá obrovská frekvence dopravy a styl jízdy. V podobně velkých regionech, třeba Jihočeském nebo Jiho-

moravském, jsou tyto závažné následky zhruba na poloviční či ještě nižší úrovni.

Nehod sice o několik stovek ubylo, letos se jich podle policejních statistik od ledna do května stalo skoro 5,5 tisíce, ale mají vážnější následky. Kromě zemřelých přibýlo i těžce zraněných a zvýšila se způsobená škoda.

„Nejčastější příčinou nehod bylo nepřizpůsobení jízdy okolnostem, druhou nejčastější příčinou byla nepřiměřená rychlost,“ uvádí policejní statistiky.

Mezi poslední tragické neho-

dy patří například ta z počátku května, kdy se střetlo osobní a nákladní auto na silnici mezi Sedlčany a Příbramí.

**Hodně zranitelní
jsou i motorkáři
a také cyklisté**

Zemřel při ní řidič osobního vozu, jeho spolujezdkyně měla vážná zranění. Další obětí byl teprve 23letý řidič, který zahynul po nárazu osobního auta do stromu 11. května v Nových

Dvorech na Kutnohorskou. Na vysoké nehodovosti se podepisují i dálnice. Hromadná nehoda šesti osobních a tří nákladních aut na mladoboleslavské dálnici D10 poblíž Hlavence stála život člověka stejně jako havárie osobního auta na sjezdu z ústecké dálnice D8 před Prahou.

Hodně zranitelní jsou i motorkáři a cyklisté, kteří se s příznivým počasím častěji objevují na silnicích. Cyklista zemřel na konci května poté, co ho srazil nákladní na silnici poblíž Libčic nad Vltavou.

Skončila topná sezona

V lokalitách Trutnov a Vrchlabí v pondělí skončila topná sezona, ve Dvoře Králové nad Labem to bylo již v pátek. „Pro srovnání v loňském roce teplé počasí ukončilo topnou sezonu v těchto třech městech přibližně o měsíc dříve než letos, tedy koncem dubna,“ uvedla mluvčí Skupiny ČEZ Šárka Lapáčková Beránková. Topit jsme se na Trutnovsku začalo loni 13. září. — **lž**

Casanova v Duchcově

Duchcov na Teplicku si letos připomíná 300 let od narození svého nejslavnějšího obyvatele – Giacoma Casanovy. Slavného literáta a svůdníka žen připomenou od 5. do 7. června tradiční Casanovské slavnosti. Nabítený program zahájí už ve čtvrtek večer koncert Andrei Kalivodové a Moravského klavírního tria na zdejší státní zámku. Hlavní program odstartuje v pátek v 18 hodin na nádvoří zámku premiéra hudební komedie Casanova a Mozart. — **koc**

Swingový festival

Dvoudenní swingový festival Jardy Marčíka, který se už po osmadvacáté uskuteční o víkendu v Týništi nad Orlicí, přivítá mimo jiné zpěvačku DASHU a skupinu Pajky Pajk, Terne Čhavy nebo Kamilu Nývltovou s Josefem Vágnerem. Koná se Tyršově náměstí vždy od 18 hodin.

Více prvňáčků v Hradci

Do škol zřizovaných Hradcem Králové by mohlo letos nastoupit přes 960 prvňáčků, dalších 142 dětí požádalo o odklad školní docházky. V září je pro ně na školách připraveno 41 tříd. V loňském roce nastoupilo do prvních tříd 917 dětí. — **lž**

LIBERECKÝ KRAJ tel. 732 765 215.
VÝCHODNÍ ČECHY Hradec Králové tel. 602 614 938, Pardubice tel. 774 181 199,
Teplicko + Českolipsko tel. 602 296 455.
ÚSTECKÝ KRAJ tel. 724 549 427.
Inzerce: tel. 725 346 386,
antonin.koci@firma.seznam.cz.

Nová expozice vodního hradu představuje jeho proměny

Novou expozici nabízí návštěvníkům vodní hrad Lipý v České Lípě, představuje v ní stavební proměny památky v šesti stěžejních obdobích od roku 1300 do roku 1670.

Expozice vznikla ve spolupráci s Vlastivědným spolkem Českolipska v dílně historika Michala Panáčka, archeologa Jiřího Ungera a grafika a mediálního tvůrce Rudolfa Živce, řekl Milan Kořen z Kultury Česká Lípa, která hrad spravuje.

Prohlídkový prostor je součástí komentovaného okruhu, ale bude možné si ho projít i bez průvodce při individuální prohlídce. „Nové prostory staví do hlavní role projekt vizualizace stavebního vývoje hradu Lipý, jakožto důležitý milník v prezentaci současných poznatků o zdejší historii. Bude to pro naše návštěvníky taková procházka napříč staletími,“ doplnila ředitelka Kultury Česká Lípa Tereza Vraná.

Hrad Lipý založil rod Ronovců u slepého ramene Ploučnice, první písemná zmínka o něm pochází z roku 1277. Na zámek byl přestavěn v 16. století rodem Kouniců, o století později, kdy přestal být sídlem šlechty, začal jeho význam upadat.

V roce 1820 vypukl ve městě ničivý požár, který zachvátil i staré panské sídlo. V 19. století byl chátrající areál hradu pronajímán a poté přestavěn

na rafinerii cukru, která tam vydržela do začátku 20. století.

Před více než 60 lety chátrající hrad odstřelili v rámci cvičení vojáci. Ještě na konci 80. let 20. století byla na místě dnešního hradu jen nesořadná směsice nejrůznějších přístešků a budov, pod níž by gotickou stavbu nikdo nehledal.

Obnova hradu začala v roce 1992, veřejnosti se areál otevřel v roce 2003. Nejceněnější částí je gotický most. — **čtk**

Náraz do stromu skončil úmrtím

Tragické následky má nehoda, k níž došlo v sobotu před půl sedmou ráno na místní komunikaci v katastru obce Mladé Buky na Trutnovsku. V nemocnici podlehl svým zraněním 19letý spolujezdec, kterého z místa odvezla letecká záchranka. Vůz podle policie řídil stejně starý šofér, který usel za volant pod vlivem alkoholu. Ten utrpěl lehká zranění. — **lž**

Foto: HZS Královéhradeckého kraje

Poláčkovo léto slaví

Už tři dekády ožívá počátkem léta Rychnov nad Kněžnou divadelním festivalem Poláčkovo léto.

Letos se o zahajovací představení se postarají herci Těšínského divadla Český Těšín, kteří přivezou velký muzikál Balada pro banditu v režii Petra Kracika.

Zahajovací představení je na programu v sobotu 21. června od 19 hodin.

Z dalších představení připomeňme inscenaci Don Quijote v podání Městského divadla v Mostě nebo Hurvínek a nezvaný host v provedení Divadla Spejbla a Hurvínka.

Pravidelný host, Východočeské divadlo Pardubice, pro diváky připravilo muzikál Makropulus musical.

Šest festivalových dní nabídne sedm divadelních představení a šest koncertů. — **lž**

Kadaň proměnila díla umělců

Veřejný prostor v Kadani na Chomutovsku proměnila díla umělců a architektů. Vytvořili je pro landartový festival, jehož cílem je kultivovat plochy v historickém centru, u řeky Ohře, na sídlišti a jinde.

Součástí 12. ročníku festivalu jsou výstavy, performance, okružní jízda kolem dolu či mezinárodní konference na téma dětská hřiště v městském prostředí, uvádějí pořadatelé na webu.

Tématem letošního ročníku je podpora kultivace veřejného prostoru v sídlech Ústeckého

kraje, zejména v hospodářsky zasažených oblastech. Cílem je zapojit do debaty o utváření prostoru ve městech širokou veřejnost.

Kadaň podle starosty Jana Losenického (ODS) dlouhodobě spolupracuje s architekty a talentovanými studenty. Proměnilo se díky tomu Nábřeží Maxipsa Fika, Löschnerovo náměstí nebo parkány.

„Naše zkušenosti nám ukazují, že investice do kvalitního veřejného prostoru přináší občanům nejen estetický, ale i sociální užitek,“ uvedl starosta.

Tváří v tvář od Jiřího Němce.

Festival má podle ředitele Dana Merty sloužit jako inspirace pro další a místo, kde se odborníci propojí s aktivními občany. Kadaň je nejmenším městem, které kdy festival hostilo.

Pozornost veřejnosti už upoutala obří lehátka na náměstí, kyvadlo na radnici, socha na sídlišti či dřevěný pavilon pro hry. Na specifické klimatické podmínky Kadaně, která leží ve srážkovém stínu hor, reaguje instalace nazvaná Městské mikrobioty od studia Archiplands. — **čtk**

Průvod projde Jihlavou třikrát

Festival Havíření v Jihlavě připomene slavnou historii města spojenou s těžbou stříbra. Havířský průvod vyjde třikrát, organizátoři očekávají okolo 200 krojovaných postav. V doprovodném programu je přes 30 koncertů a pouličních divadel. Třídenní festival začne 20. června, průvod projde Masarykovým náměstím a ulicemi v pátek večer a v sobotu i neděli dopoledne. — ČTK

Troleje napojí v teplárnách

Úsporu 27 milionů si v příštím roce slibuje Dopravní podnik města Brna, který bude tři roky odebírat elektřinu od Tepláren Brno. Půlmiliardový kontrakt začne platit od ledna příštího roku a pokryje spotřebu skoro 60 tisíc MWh, což odpovídá spotřebě zhruba 20 tisíc domácností. Dosud dopravní podnik odebíral elektřinu od Pražské energetiky. — hor

Dřínová hora je rezervací

Na Vysočině přibyla přírodní rezervace Dřínová hora. Území s rozlohou 15,65 hektaru je v kaňonu řeky Jihlavy s dalešickou přehradou na Třebíčsku. Jsou tam lesy s teplomilnou vegetací i skalní stepi. Na Vysočině je 207 maloplošných chráněných území.

Sucho denně aktualizují

Internetová stránka Intersucho.cz aktualizuje od 1. června nejdůležitější mapové výstupy denně. Dosud to bylo jednou za týden v pondělí. Tvůrci ale po loňských zářijových povodních dospěli k názoru, že situace se někdy může měnit tak rychle, že je potřeba data rychle dostat k zemědělcům, lesníkům a dalším uživatelům. — ČTK

JIŽNÍ MORAVA Redakce: Brno, Nové Sady 2, PSČ 602 00, tel. 543 212 865, e-mail: brno@pravo.cz. VYSOČINA Redakce: Žďár nad Sázavou, tel. 601 393 288, Hodonín tel. 608 515 098. Inzerce (pro oba kraje): Ostrava, Přívozká 18, mob. tel.: 775 040 176, e-mail: alexandra.manova@firma.seznam.cz.

Umělá inteligence na webu ukáže, co je zrovna k obědu

Soupis obědových menu brněnských restaurací chtěl mít brněnský programátor Jaromír Hamala na jednom místě.

Na webu výrazně spolupracoval s umělou inteligencí (AI), která mu pomáhala psát web, a také vytvořil AI agenta, který umí na webech restaurací umístit na jeho web. Zároveň AI automaticky zestručňuje názvy jídel a překládá menu do angličtiny.

„Chtěl jsem mít přehledné místo obědových menu se struč-

nými názvy. A také si vyzkoušet webové technologie a otestovat, co všechno umí umělá inteligence,“ uvedl Hamala.

Reakce kolegů jsou pozitivní

Profesi programátora se věnuje zhruba 20 let, ale web dosud nikdy nevytvářel. „Když jsem nevěděl kudy dál, tak mi AI vždy pomohla. Před dvěma lety by to bylo ještě nemožné,“ pokazuje na pokroky ve fungování umělé inteligence včetně velkých jazykových modelů.

Jeho web Lepší Menu vznikl ve volném čase několik týdnů. Před několika dny naznal,

Restaurací každým dnem přibývá, už je jich téměř 200

Jaromír Hamala

že už je v takovém stavu, aby jej viděli a používali i jiní lidé než jen kolegové z práce.

„Reakce jsou pozitivní. Součástí webu je možnost přidat

prostřednictvím uživatelů restauraci a každým dnem jich přibývá, už jich je téměř 200,“ řekl Hamala.

Na rozdíl od konkurenčního webu nepotřebuje s restauracemi spolupracovat, ty nemusejí nikam nic manuálně zadávat.

„AI agent dostal instrukce najít polední menu na webu restaurace a poskytnout ho ve strukturované podobě. Sám tak nyní prohledává weby přídatných restaurací a menu přepíše a také zkrátí,“ řekl Jaromír Hamala. — ČTK

Kurátor uměleckých sbírek Pražského hradu Pavel Kozíol při instalaci replik gotických českých korunovačnických klenotů.

Foto: ČTK – Václav Šálek

Kunštát s klenoty

Oficiální repliky gotických českých korunovačnických klenotů a pohřebního roucha Jiřího z Poděbrad budou od soboty součástí výstavy na zámku Kunštát na Blanensku věnované osobnosti Jiřího z Kunštátu a Poděbrad.

„Jiří byl jedním z nejvýznamnějších českých panovníků a kunštátské panství v letech 1427 až 1464 vlastnil. Právě on uskutečnil pozdně gotickou přestavbu na hradní rezidenci,“ uvedl kastelán státního zámku Kunštát Radim Štěpán.

Kromě svatováclavské koruny bude k vidění i gotické žezlo a jablko, jejichž originály nejsou uloženy na Pražském hradě, ale v Císařské pokladnici ve Vídni.

Spolu s nimi bude vystavena i replika svatováclavského korunovačnického meče. — ČTK

Cyklistka i pejskařka pochybily

Petr Kozelka

Nepříjemné zranění na noze si odnesla z jízdy na kole padesátice projíždějící v těchto dnech jednou z brněnských ulic. Když totiž míjela ženu vedoucí tři psy, jeden z hafanů po cyklistce skočil a kousl ji do nohy.

Pokousaná žena skončila v nemocnici a majitelce psů nyní hrozí pokuta až 100 tisíc korun. Co vysvětlovat bude mít ale i cyklistka.

K incidentu vyjžděli záchranáři i strážníci, kteří po příjezdu našli zraněnou cyklistku ležet na trávě se silně krvácející ranou na noze. Jak na místě zjistili, zranění způsobil větší kříženec opodál stojící čtyřčártnice.

„Kříženec se prý majitelce vysmekl, když kolem nich žena projela po chodníku na kole. Obě aktérky události se shodly, že všechna zvířata byla na vodítku. Venčící žena incidentu litovala a se strážníky spolupra-

Majitelka neměla psy pod přímým vlivem, cyklistka neměla jet po chodníku

Jakub Ghanem, mluvčí MP

covala. Vysvětlila, že by před kolem raději ukročila stranou, ale měla obavy z podklouznutí na mokré trávě,“ popsal mluvčí Městské policie Brno Jakub Ghanem.

Cyklistku odvezli záchranáři do Vojenské nemocnice, za-

tímco majitelku psů strážníci poučili o povinnosti navštívit veterináře a doložit očkovací průkaz psa.

Ačkoli měla psy rádně připnuty na vodítku, bude se muset úředníkům zpovídat z možného porušení vyhlášky, neboť při venčení platí povinnost mít psy pod neustálým přímým vlivem.

Úředníci si ale posvítí i na zraněnou cyklistku, ta totiž jela po chodníku, kde cyklisté nemají co dělat.

Demonstrace studentů barcelonské univerzity proti ekonomickým vazbám Španělska a Izraele.

Foto: Getty Images

S Izraelem teď souzní minimum Evropanů

Jaromír Moravec

Podpora Izraele v západní Evropě dosáhla nejnižší úrovně, jakou kdy agentura YouGov zaznamenala. V průzkumu provedeném ve Velké Británii, Francii, Německu, Španělsku, Itálii a Dánsku Izrael pozitivně vnímala méně než pětina všech respondentů. Podporu Izraele začal YouGov sledovat v roce 2016.

V Německu, Francii a Dánsku podpora židovského státu dosáhla nového minima od roku 2016, zatímco v Itálii a Španělsku překonala tamní nejnižší hodnoty z roku 2021. Celkově napříč všemi šesti zeměmi Izrael pozitivně vnímá mezi 13 a 21 procenty respondentů. Negativně jej vidí mezi 63 a 70 procenty dotázaných, napsal deník The Guardian.

Aktuální propad v podpoře přichází zároveň s obnovenou izraelskou ofenzivou v Gaze poté, co se předešlé příměří rozpadlo v polovině března. Izraelské akce navíc v posledních

týdnech nabraly na intenzitě v rámci operace „Gideonovy vozy“, která má podle premiéra Benjamina Netanjahua za účel převzetí kontroly nad celou Gazou. Izrael také na přibližně dva měsíce uvalil Gazu do blokády, při níž do palestinského teritoria nepouštěl humanitární pomoc a celou jeho populaci tak přivedl na pokraj hladomoru.

Válka v Gaze začala teroristickým útokem Hamásu na izraelské území z října 2023, při kterém bylo zabito 1200 lidí a dalších 251 jich bylo odvečeno do zajetí. Při následné izraelské protiofenzivě bylo - podle Hamásem kontrolovaného ministerstva zdravotnictví v Gaze - dosud zabito přes 54 tisíc lidí. Údaje o padlých během probíhajících bojů nelze nezávisle ověřit, ale údaje je ministerstva považuje za poměrně přesné i izraelská armáda.

Jen velmi malé množství západoevropských respondentů nového průzkumu se domnívá, že bylo „poslání vo-

jáků do Gazy správné a odpověď Izraele obecně úměrná útokům Hamásu“. Nejméně dotázaných si to myslí v Itálii, jen šest procent, nejvíce ve Francii, kde tuto tezi podpořilo 16 procent respondentů.

Celkově napříč šesti zeměmi západní Evropy nyní Izrael pozitivně vnímá mezi 13 a 21 procenty respondentů

agentura YouGov

Mezi 29 a 40 procenty účastníků průzkumu převládá názor, že Izrael měl právo poslat vojáky do Gazy, ale zašel příliš daleko. Podle 12 až 24 procent z nich tam Izrael vojáky neměl posílat vůbec.

Zatímco podpora Izraele

klešá, míra schvalování útoků Hamásu, které válku zahájily, významně neroste. Ve všech zmíněných zemích zůstává mezi pěti a devíti procenty. Mírný meziroční nárůst zaznamenala jen ve Velké Británii - z pěti na šest procent - a v Itálii, z šesti na osm procent.

Sedm až osmnáct procent všech respondentů uvedlo, že jsou v současnosti spíše na straně Izraele, osmnáct až třiatřicet procent je na straně Palestinců. Jedinou zemí, kde byla tato čísla poměrně vyrovnaná, je Německo: 17 procent na straně Izraele, 18 procent na straně Palestinců. Průzkum také ukázal, že státy západní Evropy nevěří, že by na Blízkém východě mohl být v dohledné době trvalý mír.

Podobný vývoj není omezený jen na Evropu. Dubnový průzkum organizace Pew Research Centre v USA ukázal, že negativní názor na Izrael nyní má 53 procent dospělých Američanů. Před třemi lety tento údaj činil 42 procent.

Jižní Korea si zvolila prezidenta

Vítězem předčasných prezidentských voleb v Jižní Koreji se podle odhadů zveřejněných médií po uzavření volebních místností stal I Če-mjong z liberální opoziční Demokratické strany (DS). Získal 51,7 procenta hlasů, zatímco konzervativce Kim Mun-su ze Strany lidové moci (PPP) obdržel 39,3 procenta hlasů, ukázala společná projekce tří velkých jihokorejských televizních stanic.

Voliči vybírali nástupce prezidenta Jun Sok-jola, který byl sesazen poté, co se před půl rokem pokusil v zemi vyhlásit stanné právo. Vítězný kandidát nastoupí do prezidentského úřadu už dnes bez obvyklého dvouměsíčního přechodného období.

Jeho strana dlouhodobě vystupuje proti jaderné energetice, podle médií kritizuje i zapojení jihokorejské firmy KHNP do dostavby jaderné elektrárny v Dukovanech

I Če-mjong vedl prezidentskou kampaň se slibem, že pokoří „povstalecké síly“, které podle něj vedl sesazený Jun Sok-jol. Byl favorizován ve volebních průzkumech, a to díky hluboké frustraci veřejnosti z konzervativců v důsledku politické krize, kterou spustil Jun svými kroky.

Podle údajů národní volební komise včera hlasovalo přes 19 milionů lidí. Spolu s 15 miliony voličů, kteří tak učinili během dvoudenního předčasného hlasování minulý týden, dosáhla volební účast 78,4 procenta.

I Če-mjong včera slíbil, že bude jednat se Severní Koreou a zajistí mír na Korejském poloostrově. Již dříve se nechal slyšet, že se bude snažit o lepší vztahy také s Čínou, které jsou podle něj kvůli předchůdci Jun Sok-jolovi nejhorší v historii. Péči chce věnovat i americko-jihokorejské spolupráci.

I Če-mjongova strana dlouhodobě vystupuje proti jaderné energetice, kritizuje i zapojení jihokorejské KHNP do dostavby elektrárny v Dukovanech.

Loni dostal I Če-mjong svého podmíněný trest vězení s dvouletým odkladem kvůli tomu, že při kandidatuře v prezidentských volbách v roce 2021 uvedl v rozhovoru s médii nepravdivé informace. — ČTK

Spor o migraci v Amsterdamu. Krajiní pravice opouští vládu

Martin Dohnal, ČTK

Nizozemský ministerský kabinet se rozpadá poté, co lídr krajiní pravice Geert Wilders oznámil, že jeho Strana pro svobodu (PVV) z vlády odchází. Důvodem je spor ohledně migrační politiky. PVV je ve vládě nejsilnějším hráčem. Tři zbylí koaliční partneři krok odsoudili. Podle nich Wilders takzvaně plácne na špatném hrobě, ne-

boť ministryně zodpovědná za migraci Marjolein Faberová je z jeho vlastní partaje.

„Žádný podpis pod našimi azylovými plány. Žádná úprava rámcové dohody. PVV opouští koalici,“ uvedl včera Wilders.

Nizozemský premiér Dick Schoof v odstupu hodin oznámil, že předá do rukou krále svou rezignaci. Zemi až do voleb dočasně povede menšinová vláda a bude se snažit vypořá-

Nechává vše padnout kvůli něčemu, o čem není žádný spor. Nejde o azyl. Nechce převzít odpovědnost

Dilan Yesilgözová-Zegeriusová, koaliční VVD

dat zejména s bezpečnostními otázkami, uvedl.

Wilders minulý pondělí zve-

řejnil desetibodový plán, jak příchod nelegálních migrantů radikálně omezit. Počítal mimo jiné s odmítáním všech žadatelů o azyl na hranicích stejně jako s nasazením armády k ochraně hranic.

Spolu s Wildersovou partají byla ve vládě liberální VVD expremiéra Marka Rutteho, konzervativní NSC a zemědělsky orientovaná BBB. „Nechává vše padnout kvůli něčemu, o čem

není žádný spor. Nejde o azyl. Nechce převzít odpovědnost. Jak můžete nechat svou zemi dusit se v takové době?“ reagovala šéfka VVD Dilan Yesilgözová-Zegeriusová.

Koalice již loni v říjnu zavedla hraniční kontroly, omezila počet rodinných příslušníků, kteří se mohou připojit k osobě, která již získala azyl, a zkrátila délku platnosti udělovaných víz.

Tříletá dívka v tradičním kimonu. Japonští rodiče zdůvodňují nezvyklá jména snahou o individualitu. Foto: Getty Images – Buddhika Weerasinghe

Japonsko si pohlídá jména dětí

Už žádní novorozenci se jménem Pikaču, postavičky z Pokémonů. Japonsko zavádí nová pravidla pro výslovnost znaků kandži, která zabráni rodičům dávat svým dětem kuriózní jména. Potomci se už nebudou smět jmenovat Naiki podle značky Nike nebo Pü odpovídající medvídkovi Pü.

Revize zákona o rodinné matrice standardizuje ztvárnění asi 3000 znaků, které se různě vyslovují v závislosti na vzájemné kombinaci. Rodiče nově musejí úřadům představit fonetickou podobu jmen dětí, a pokud se odchýlí od normy, budou muset svůj záměr písemně vysvětlit, nebo změnit.

Rozruch již před 20 lety způsobila olympijská rychlobruslařka a cyklistka Seiko Hašimotová. Ta své děti narozené v roce 2004 a 2006 pojmenovala Girišia, tedy Řecko, a Torino, neboli Turín, podle míst, kde se konaly olympijské hry. — ČTK

Na Slovensku bude 17. listopad pracovní

Ivan Vilček — Bratislava

Den, kdy si Česká republika a Slovensko připomínají sametovou revoluci, u našich východních sousedů již nebude dnem pracovního klidu, rozhodli tento týden šéfové slovenských koaličních stran. Sedmáctý listopad však nadále zůstává státním svátkem. Předsedové Směru, Hlasu a Slovenské národní strany

Robert Fico, Matúš Šutaj Eštok a Andrej Danko odůvodnili tento krok potřebou šetřit. A s tím související nezbytností snížit počet státních svátků spojených s pracovním klidem.

„Vládní strany si uvědomují potřebu nahradit výpadek z příjmů státního rozpočtu pro rok 2025 s cílem zabezpečit úspěšný průběh nevyhnutelné konsolidace veřejných financí,“ citoval z písemného pro-

Také výročí vzniku Československa 28. října je v zemi státním svátkem, ale není dnem pracovního klidu

hlášení slovenského kabinetu web topky.sk.

Podle návrhu bude pracovním dnem už 17. listopad 2025 a stejně to bude i v dal-

ších letech. Koaliční politici jsou navíc připraveni jednat o podobném postupu také v případě dalšího státního svátku. Není zatím jasné, o který by se mělo jednat.

Podobně postupovalo Slovensko také v případě 28. října, výročí vzniku Československé republiky v roce 1918. Od rozdělení Československa nebyl tento den nejprve vůbec státním svátkem, pouze památným

dnem. Změnilo se to v roce 2020, kdy byl 28. říjen státním svátkem, ale není dnem pracovního klidu.

Církevních a státních svátků, kdy lidé nepracují, je nyní na Slovensku 15, včetně zmíněného 17. listopadu. Tedy o dva více než v Česku.

Slováci slaví například 6. ledna Tři krále nebo 29. srpna výročí Slovenského národního povstání.

Ohroženo je i pokračování prací na vesmírném teleskopu Nancy Grace Romanové.

Foto: Getty Images - The Washington Post

Vědci NASA úpí kvůli likvidačním škrtnům

Jaromír Moravec

Některé z největších záhad vesmíru se kvůli škrtnům administrativy amerického prezidenta Donalda Trumpa v rozpočtu Národního úřadu pro letectví a vesmír (NASA) možná nikdy nepodaří odhalit, varují američtí vědci. Rozpočet vesmírné agentury se má podle současných plánů snížit o 24 procent na 18,8 miliardy dolarů (415,3 miliardy korun), což je nejnižší částka od roku 2015.

Škrty v NASA mají nejvíce postihnout právě vědecké mise. Ty by ve srovnání s loňským rozpočtem přišly až o 53 % finančních prostředků, uvedl deník The Guardian. Plán ještě musí posvětit americký Kongres, ale Trumpovi republikáni v něm mají většinu. Zavírání laboratoří a finiš misí do hloubky vesmíru včetně těch, které právě probíhají, jsou tak velmi reálné.

Mezi nejprominentnější možné oběti Trumpových škrtnů patří mise Mars Samp-

le Return, která má na Zemi přivést vzorky kamení a prachu z Marsu, nebo projekty Davinci+ a Veritas oznámené za vlády Joea Bidena. V jejich rámci se NASA měla na začátku příštího desetiletí poprvé od roku 1989 vrátit ke studiu Venuše.

Ohrožen by mohl být rovněž vesmírný teleskop Nancy Grace Romanové, jenž NASA stál 3,9 miliardy dolarů (86,2 miliardy korun) a do provozu by měl být uveden v květnu 2027. Očekává se, že by mohl odhalit dalších 200 tisíc planet mimo naši sluneční soustavu.

Zastánci výzkumu NASA se nyní snaží ovlivnit zákonodárce, aby se prezidentovi vzepřeli a financování agentury alespoň zachovali, pokud ho rovnou nezvýší.

„Za událost hromadného vymírání je označováno něco jako asteroid, jenž zasáhne Zemi a život, který jinak perfektně fungoval. Zdravé ekosystémy, které byly vyvážené a fungovaly, jsou vyhlazeny ve velkých

počtech. To je ve své podstatě tento návrh rozpočtu,“ prohlásil Casey Dreier, vedoucí oddělení vesmírné politiky organizace The Planetary Society.

Kolik je planet jako Země? Tento druh otázek zůstane bez odpovědi, protože jsme se rozhodli, že na ně neodpovíme

Casey Dreier,
The Planetary Society

„Zdecimovalo by to projekty, které fungují, splňují rozpočet a lhůty a umožňují kvalitní vědu. Došlo by k propouštění stovek, ne-li tisíců vědců a inženýrů v důsledku chybějících peněz na výzkum a investic do technologií,“ dodal.

Vláda sice plánuje seškrtnat celkový rozpočet NASA, šéf Bílého domu však ve stejné chvíli požaduje, aby prioritní záležitostí bylo vysílání astronautů do vesmíru.

Předně chce Trump dostat první lidskou posádku na Mars, což je také deklarovaný cíl jeho dosud Kongresem nepotvrzeného kandidáta na šéfa NASA Jareda Isaacmana.

Aby splnil protichůdné cíle – vyslat člověka na Mars a snížit rozpočet agentury – obětuje Trump všechny ostatní mise a projekty.

„Tím uzavře kohoutek objevů, investic, které děláme nyní a vyplatí se za pět, deset nebo dvacet let a jež mohou od základu změnit pochopení našeho místa ve vesmíru a našeho původu. Je Mars obyvatelný pro život? Je Venuše? Kolik je ve vesmíru planet, jako je Země? Tento druh otázek zůstane bez odpovědi, protože jsme se prostě rozhodli, že na ně neodpovíme,“ vyjádřil se k Trumpovým plánům Dreier.

USA snižují stavy v Sýrii

Spojené státy začaly zmenšovat svou vojenskou přítomnost v Sýrii a zredukovaly tam počet svých základů z osmi na tři, přičemž cílem je ponechat si pouze jednu. V rozhovoru s tureckou televizí to podle agentury AFP řekl americký velvyslanec v Turecku Thomas Barrack. — ČTK

Kreml schůzku tří prezidentů nechce

Zatímco Ukrajina usiluje o třístrannou schůzku mezi prezidentem Volodymyrem Zelenským, šéfem Kremlu Vladimírem Putinem a americkým prezidentem Donaldem Trumpem, proti níž nejsou ani USA, Moskva ji odmítá. Takové setkání je v blízké budoucnosti nepravděpodobné, oznámil včera Putinův mluvčí Dmitrij Peskov. — doh

Summit NATO se Zelenským i Trumpem

Americký prezident Donald Trump se zúčastní summitu NATO koncem měsíce v Haagu, oznámil včera Bílý dům. Pozvánku na toto jednání dostal i ukrajinský prezident Volodymyr Zelenskij. — ČTK

Poškodili jsme Krymský most, tvrdí Ukrajinci

Ukrajinská tajná služba tvrdí, že včera brzy ráno odpálila pilíře Krymského mostu, který spojuje poloostrov s Ruskem. Akce se připravovala několik měsíců, napsala agentura Unian. Ač most stojí, v jakém je aktuálně stavu, není jasné. Provoz na něm byl dočasně zastaven. — jiz

Baerbocková povede Valné shromáždění

Novou předsedkyní Valného shromáždění OSN byla 167 hlasy ze 193 zvolena bývalá německá ministryně zahraničí Annalena Baerbocková. — bau

High School Heist je poutavý názvem

Kristýna Skalníková

Dívat se na svět očima dětí a dospívajících, pokud už mezi ně nepatříte, se s přibývajícím věkem stává těžší a těžší. Přesto existovali filmoví tvůrci, kteří tuto schopnost měli, například loni zesnulá Věra Plívová-Šimková. Režisér a scenárista Jan Haluza, jenž je oproti této ikoně podstatně mladší, se se svým počinem High School Heist do podobného postavení vpravuje jen ztěžka.

Recenze

Usiluje přitom o světovost, a to nejenom líbivým anglickým názvem, který pravděpodobně opsal od proslulého netflixovského seriálu Money Heist neboli Papírový dům. Jak Haluza prozradil při tiskové konferenci, právě titul filmu měl vymyšlený jako první.

Posléze ho prý napadl námět o krádeži maturitních otázek z ředitelny. Ten mu však připadal slabý, podle svých slov jej chtěl udělat osobnější. Škoda že právě na individualitu a důvěrnost ve finále zcela zapomněl.

Ve snímku nás seznamuje s dlouhým defilé herců začátečníků i naprostých nováčků. Takřka všechny postavy, které ztvárňují, nesou jméno a stručnou charakteristiku, ač se to pro posun děje jeví zbytečné.

Zřejmě aby později nenastal chaos, jenž tak či onak okamžitě přichází, je jednu po druhé představuje jakási moderátorka příběhu. Ta jediná má vskutku nezaměnitelnou tvář Viktorie Vítové, známé z thrilleru #annaismissing.

Dozvídáme se o vcelku klasických středoškolských šarvát-

Jednu z hlavních náctiletých rolí ztvárnil Prokop Zach, syn herce Romana Zacha.

Foto: Michaela Buchtová

kách, v jejichž čele stojí obávaný darebák Yvoš (hraje ho Tomáš Weber) a jeho rodící se konkurent Tony (Prokop Zach), který se na rozdíl od něj považuje za outsidersa. Uprostřed jejich sporu stojí jak jinak než třídí femme fatale Valerie v podání debutující Magdalény Bařákové.

Dívčinu počestnost a oblíbenost u spolužáků hodlá Yvoš coby její zhrzený bývalý přítel zničit. Díky lsti, kterou použil na Tonyho, má totiž v rukávu Valerieiny nahé fotky, jež plánuje promítnout během školní akademie, čemuž se jeho nepřítel s dalšími kamarády pokusí zabránit.

Nadčasové dětské filmy, mezi něž se High School Heist s trochu starší cílovou skupinou deseti- až patnáctiletých

Lepšímu dojmu nenapomáhá ani místy neslyšitelná hatmatilka

diváků snaží zařadit, vynikají lehkou scénaristickou rukou. Ovšem Haluza hned od začátku navzdory neustálé přítomnosti uvaděčky a určité dovednosti napínat valí množství jmen a údajů, které halí banální zápletku o obyčejné pomstě.

Směšuje do ní vpravdě současná témata, která hýbou světem generace Z, jimiž jsou kyberšikana a zvětšující se výskyt duševních problémů mladých. Činí tak ale pouze náznakem a v dosti podobných rámcích jako mnozí jiní filmaři.

Lepšímu dojmu nenapomáhá ani místy neslyšitelná hatmatilka, kterou adolescentní protagonisté hovoří. Kombinuje sofistikovaný slovník jako z diplomové práce s výrazy, jež byly svého času v módě. Tím je kupříkladu cringe, tedy pocit trapnosti za jiného člověka. Ten ale spíš cítí publikum za pisatele dialogů.

Herci jsou tu a tam obratní a občas pronesou i srozumitelnou větu. To ale nezakryje fakt, že režijní vedení je snad s výjimkou Webera a Vítové otřesné. Haluza s nadsázkou prohlásil, že film natočil pro sebe. Bohužel při tom málo myslel na ty, které na něj láká.

High School Heist

Česko 2025, 99 min. Režie: Jan Haluza, hrají: Tomáš Weber, Prokop Zach, Magdalena Bařáková, Max Dolanský, Maximilián Koček a další

Hodnocení 35 %

Bude třetí film ze série Mamma Mia!

Jaroslav Špůlák

Zvěsti o vzniku třetího dílu úspěšné filmové série Mamma Mia! se šíří již léta. Nejčastěji za nimi stojí Judy Craymerová, producentka zodpovědná za divadelní uvedení i filmové pokračování Mamma Mia! Here We Go Again (2018). Fanouškům příběhů s písněmi skupiny ABBA teď dala novou naději.

V roce 2020 deníku Daily Mail řekl: „Myslím, že jednoho dne bude další film, protože Mamma Mia! by měla být trilogie. Lidé z Universal Pictures by si přáli, aby ho natočila.“

Před několika dny serveru Deadline prozradila: „Víme, co s filmem chceme dělat. A to se stane.“ Dodala, že ačkoli se film zatím nenatáčí, přípravy jsou v plném proudu.

Jako potenciální přírůstek mezi představiteli hlavních rolí zmínila americkou popovou zpěvačku Sabinu Carpenterovou. Ta získala světovou popularitu díky hitu Espresso a je známá i svými sympatiemi ke skupině ABBA. Během koncertů uvádí coververze jejich písní, což, jak Craymerová přiznala, upoutalo pozornost filmařů.

„Hrála by bohyni nebo ně-

Zleva Amanda Seyfriedová, Meryl Streepová, Agnetha Fältskogová, Annifrid Lyngstadová a Christine Baranskiová.

Foto: Profimedia.cz

jakou příbuznou, která by se krásou podobala Meryl Streepové,“ uvedla producentka. Datum premiéry třetího filmu ještě nebylo oznámeno.

První filmový díl Mamma Mia! se do kin dostal v roce 2008 a rychle si získal srdce diváků. Objevili se v něm Meryl Streepová, Amanda Seyfriedová, Pierce Brosnan a Colin Firth.

V roce 2018 se na plátne kin dostalo pokračování s názvem Mamma Mia! Here We Go Again. Hráli v něm Amanda Seyfriedová, Lily Jamesová, Christine Baranskiová, Julie Waltersová a další.

Varský festival uvede Sbormistra i Duchoně

Lenka Hloušková

Devětapadesátý ročník Mezinárodního filmového festivalu zveřejnil seznam snímků, které uvede. O prestižní ceny bude v hlavní soutěži usilovat mimo jiné český Sbormistr režiséra Ondřeje Prokavského.

Zvláštního uvedení se pak dočká například nový slovenský snímek Duchoně. Předsdou hlavní poroty bude mexický producent Nicolás Celist. Zasedne v ní také režisér Jiří Mádl nebo švédská herečka Tuva Novotný.

„Nebudu předstírat, že to nebylo náročné. Viděli jsme kolem dvou tisíc filmů,“ uvedl na tiskové konferenci umělecký ředitel MFF KV Karel Och s tím, že snímky byly velmi rozdílné. „Šlo nejenom o rozpočty, ale také o jejich délku.“

Doplnil, že do hlavní soutěže se dostal Sbormistr také proto, že se v něm objevují výjimečné herecké výkony a výjimečná je i režie.

Organizátoři akce upřesnili, že v hlavní soutěži se představí dvanáct filmů. „Ten dvanáctý ale ještě nezveřejníme s ohledem na bezpečí tvůrců. Uděláme to těsně před festivalem,“ vysvětlil Och.

Letošní nabídku v hlavní soutěži charakterizoval jako tituly, u nichž se ti, kteří je vybírali, „moc nezasmáli“. Jisté tak je, že mezi tituly nebudou chybět dokumenty, včetně jednoho, který vypráví o válce na Ukrajině. Snímek nazvaný Divia zavede diváky do přírody, která rovněž konfliktem trpí.

V další soutěži karlovarského festivalu, Proximě, bude letos třináct snímků. „Letošní lin-

ka je silně latinskoamerická,“ charakterizoval její nachystaný program Och. Do čela zmíněné poroty zasedne indonéská producentka Yulia Evina Bhara.

Nebudu předstírat, že to nebylo náročné. Viděli jsme kolem dvou tisíc filmů

Karel Och, umělecký ředitel

„Máme radost, že do všech porot přijaly naše pozvání velké osobnosti. Přijedou do Varů na devět dnů, čehož si vážíme,“ uvedl dále umělecký ře-

ditel s tím, že část porotců se na festival vrací.

Ve zvláštním uvedení se pak budou ve Varech promítat i možné letní hity česko-slovenských kin, k nimž patří především Duchoně režiséra Petera Bebjaka.

Vypráví příběh slovenské popové osobnosti Karola Duchoně. Bebjak se do Varů ostatně vracívá opakovaně, v hlavní soutěži před lety bodoval se svým snímek Čára (2017).

„Duchoně je strhující portrét fascinujícího zpěváka, jehož tvorba se díky mladým slovenským tvůrcům znovu dostává do popředí,“ konstatoval Och s tím, že režiséra mohou lidé znát také díky jeho televizní tvorbě.

Je mimo jiné autorem mimořádně úspěšného projektu Devadesátky (2022), zfilmoval dvě knihy populárního slovenského autora thrillerů Jozefa Kariky, jeho drama Stínohra bylo uvedeno do kin před třemi lety. Diváci budou moci zhlédnout také tuzemský Karavan, který se v květnu představil ve francouzském Cannes. V hlavní roli se divákům představí Aňa Geislerová. MFF KV začne 4. července a potrvá do 12. července. Právo a Novinky.cz jsou mediálními partnery akce.

Och také připomněl, že letošní ročník připomene rovněž nedávno zesnulého Jiřího Bartošku, pravděpodobně ve filmové podobě.

Umělecký ředitel MFF KV Karel Och a ředitel Kryštof Mucha hovoří o programu. Foto: PRAVO – Petr Horník

Africká mise Tance Praha

O slavnostní zahájení festivalu Tanec Praha se letos postarala inscenace z Mosambiku s názvem Vagabundus. Avizovala tak, že kromě zástupců evropské scény přijdou letos na přehlídku, která v divadle Ponoc potrvá do 26. června, tanečníci z několika afrických zemí a z Brazílie. Současný tanec festival opět představí i v regionech. Jednotlivé choreografie budou kromě metropole k vidění v dalších osmnácti městech. Závěr sedmatřicátého ročníku přehlídky bude hostit pražské Hudební divadlo Karlín, které uvede inscenaci Lovetrain2020. Strhující taneční poctu osmdesátým letům připravil mezinárodně uznávaný choreograf Emanuel Gat. — mh

Pam Rabbit do Fora Karlín

Pam Rabbit je aktuálně jednou z nejoblíbenějších zpěváků mladé české posluchačské generace. Zvítězila v kategorii Sólová interpretka v Cenách Anděl 2023, její singl Space získal o rok později ocenění za skladbu roku, stejný singl byl ověnčen i na Cenách české hudební kritiky Apollo. Nyní oznámila termín svého dosud největšího koncertu. Odehraje ho 18. března 2026 v pražském Foru Karlín. — AB

Metallica prý opsala riff

Dave Mustaine, kytarista a zpěvák kapely Megadeth, říká, že píseň Metallicity Enter Sandman byla inspirována tvorbou jiné skupiny. Riff, který ji otevírá, prý nebyl původním nápadem Metallicity, ale má původ v tvorbě americké thrashmetalové kapely Excels. „Možná nejsou tak velcí jako oni, ale podívejte se na jejich píseň Tapping Into The Emotional Void. Docela podobný riff,“ řekl. Výše zmíněná píseň Excels byla vydána v roce 1989, dva roky před uvedením černého alba od Metallicity, na němž Enter Sandman je. Podle magazínu NME členové Excels zvažovali podniknutí právních kroků v této věci, ale nakonec se rozhodli to neudělat. — jaš

Byčkovova pocta Mahlerovi

Richard Hruban

Osmdesáté Pražské jaro završilo vystoupení České filharmonie se šéfdirigentem Semjonem Byčkovem.

Mahlerova Symfonie č. 8 Es dur, nazývaná podle počtu účinkujících i posluchačů mnichovské premiéry v roce 1910 Symfonie tisíců, je monumentální kantáta s obrovským interpretačním aparátem. Na provedení v Obecním

domě se podílely i Pražský a Český brněnský filharmonický sbor, Kühnův dětský sbor a osm sólistů. Filharmonie byla posílena v sekci smyčců i dechů, včetně pěti harf, varhan a dalších nástrojů.

Byčkov seřval první část Veni creator spiritus do kompaktního celku. V expresivním, téměř neustávajícím crescendo vyslovil jak klíčové sborové téma, tak i související pasáže ve strhujícím podání všech

solistů. Sopranistky Sarah Wengenerová, Kateřina Kněžíková a Miriam Kutrowatzová, mezzosopranistky Jennifer Johnstonová a Stefanie Irányiová, tenorista David Butt Philip, barytonista Adam Plachetka a basista David Leigh podali výsostně a expresivní výkony na hranicích svého umění. Závěrečnou kódu představovalo velkorysé a extatické Gloria.

Druhá část symfonie působila v kontrastu s první jako pra-

men průzračné mahlerovské hudební řeči, Byčkov se všemi protagonisty pečlivě diferencoval jednotlivé vokálně-instrumentální obrazy, které v provedení pěvců ztvárňujících faustovské postavy neustále měnily zvukomalebními prostředky výraz této fascinující hudby. Velkolepá Mahlerova symfonická architektura dosáhla svého završení i v podobě slavnostního, k nebi stoupajícího Choru mystica.

Křížovka

Jan Werich, český herec a spisovatel: „Jedna ženská...“

tajenka: avatár, idem, templ	americký basket- balista Michael ???	ztráta svalového napětí	americká hudební skupina	spadané listí	1. DÍL TAJENKY		Stendhalův literární hrdina	iniciály herečky Rybové	značka domácích spotřebičů	oráčův nástroj		písm. řec. abecedy	iniciály herce Murphyho	2. DÍL TAJENKY	předložka	jednotka duté míry
část Prahy 3						práh (ve vodě)					synagoga					
svazky klestí						dravý pták unikající popílek					kaprovité ryby město Győr česky					
zrající sýr								duchovní vůdce součást karate					název hlásky Ž 4. planeta slun. sous.			
iniciály tenisty Nalban- diana			malý díl doktor sociálně politic. věd						název hlásky H dlužná částka			zubař býv. zkr. titulu chem. zn. rubidia				
vzduch anglicky				chaos uhelný prach						nehodnotné zboží kachna zoolog.					francouz- ský rallye- man	cizí ženské jméno
nemocť							prkenné stropy být na nohou				okuláry Nílský kříž zastar.					
	hrana	opravna lodí nádoby na smažení				horká lázeň pův. obyv. Pyrenejí						část schodiště nevidomý				
vytvořit opruzení								jméno Jan německy křičet					vidina ve spánku nemocniční oddělení			
had z Knihy džunglí			lovec ryb Kateřina domáčky						hudební dílo kostky latinsky							
ribonuk- leová kyselina				bývalá zn. cigaret čajová růže						zn. pokrm. tuku ekonomíc- ký zkr.					staro- zákonní prorok	nekritické uctívání osoby
vtělení boha do člověka							bitoslovce nechuti ústní hláska				druh kachny jméno skl. Janáčka					
luční rostlina						napuchlý plošné míry slovensky							pták běžec ucházení (plynu)			
	odzdola	zpěvný pták komediant						SPZ Prahy po chuti				úloha pokušení				
jméno spisova- tele Pavla				státní pokladna ven anglicky					tonáž rozsáhlá oslavná promluva							
ano rusky			smířit se se ztrátou přímá							svižný pohyb přadná rostlina					ženské jméno 16. 3.	asijské pohoří
krevní sraženina						starořec- ké jméno žár sloven.					oklepání bitoslovce projevení nezájmu					
horská rostlina							vývojová tendence římských 1051						Eliška domáčky ident. číslo organizace			
sít čerpacích stanic				seriálový kutil snížený tón a				slovenský souhlas obrněný transportér				totéž latinsky inic. zpěv. Tesaříka				
jméno herečky Medřické					svobodný šlechtický statek					tečením slabým proudem						
Jiráskův román					cizí ženské jméno					mužské jméno 16. 11.						

TAJENKA: VIDÍ NĚKDY DÁL NEŽ PĚT MUŽSKÝCH S DALEKOHLEDEM.

▶ Sudoku

Řešení této logické hry spočívá v doplnění políček takovým způsobem, aby každý sloupec, každá řádka i každý dílčí čtverec obsahoval všechny číslice 1 až 9, každou z nich právě jednou.
 Obtížnost shora: 1. sudoku – **snadné**, 2. sudoku – **obtížné**, 3. sudoku – **velmi obtížné**.

Osmisměrka

..., jeden z nejúspěšnějších českých moderátorů, moderuje oblíbené pořady Inkognito a Máme rádi Česko. Je ženatý a má dvě děti. Vystudoval katedru produkce na DAMU.

P	Z	T	S	O	T	A	Š	E	L	P	Č	L	D	Í
L	A	I	E	I	M	O	N	O	T	U	A	I	S	N
O	M	E	C	I	T	Í	L	I	T	O	V	I	P	Á
V	Ě	P	Z	O	L	A	Ž	O	N	A	Á	U	L	V
Á	S	Ř	L	P	Z	Š	R	Č	N	C	R	B	A	Á
R	T	I	O	N	L	A	E	I	R	I	O	V	V	T
N	N	P	Y	L	O	N	Č	I	T	S	Y	M	I	Í
A	A	Á	O	B	O	T	O	Á	D	H	V	O	D	Č
K	N	L	O	K	O	U	N	M	R	E	B	E	L	O
D	O	E	E	K	O	O	U	A	O	Á	M	E	O	P
Í	S	N	N	V	I	L	Z	K	K	C	N	O	U	A
L	T	I	Í	P	L	E	N	T	A	S	N	Í	K	Z
H	Ř	N	M	Č	N	S	Ě	O	T	S	I	Ě	A	Č
B	K	A	E	Í	E	Y	N	V	S	T	U	D	N	A
O	Š	T	Ě	P	E	K	Í	Ř	A	T	S	F	K	Í

AŠANT – AUTONOMIE – BŘINKOT – ČLENSTVÍ – ČUTOR – DISKANT – DIVAN – FUSAK – KANTON – KOMEDIE – KONÍČEK – KYSELO – LÍTICE – LOUKA – MYSTIČNO – NEKONEČNO – OBHLÍDKA – ODMOCNINA – OKOLNOST – OKOUN – OŠTĚPEK – OTČINA – PIVOT – PLAVIDLO – PLENTA – PLEŠATOST – PLOVÁRNA – PŘIPÁLENINA – PURITÁN – PYLON – REBEL – SPLAV – STAŘÍK – STUDNA – ŠAMPIONÁT – ŠOTOLINA – VÍNKO – VYHRAZENÍ – VYORÁVAČ – ZAČÁRÁNÍ – ZAMĚSTNANOST – ZAPOČÍTÁVÁNÍ – ZNĚNÍ – ZPLNOMOCNĚNÍ – ŽALOZPĚV

TAJENKA: LIBOR BOUČEK

					8	3	6	
			8		9			2
	9	2	3		7			4
		3				7		6
	7						8	
8		5				4		
4				8		1	6	5
5					7		9	
	3	1	9					

					9		7	8
	2	7		8			4	5
	8		4			1		
		5						3
	4						5	
2						6		
			8		1		3	
5	3			2		7	8	
9	7		6					

5								1
		2	3		6	9		
	3			5			7	
6		1				7		3
			9		7			
8		7				1		4
	4			2			3	
		5	7		1	4		
3								5

8	2	4	8	3	6	9	1	5	7	2	4	8	3	1
5	8	6	4	7	2	9	3	1	6	5	7	2	8	3
4	2	9	8	3	1	6	5	7	2	9	3	1	6	5
8	6	5	7	1	9	4	2	3	6	5	7	1	9	4
6	7	4	6	3	2	8	5	1	7	3	6	5	1	7
2	1	3	5	8	4	7	9	6	3	2	1	3	5	8
8	9	6	7	1	5	4	2	3	6	5	7	1	5	4
3	8	9	4	5	7	1	6	2	5	4	3	8	9	4
6	2	7	1	8	3	9	4	5	2	7	1	8	3	9
1	5	7	2	4	8	3	6	9	1	5	7	2	4	8

Salon

čtvrtek 5. 6.

Miroslav Huptych:

My lidé děláme bláznivé věci

Nad novou knihou Margaret Atwoodové

Gazela a Chrástal

Thomas Mann

a Československo. 150. výročí narození slavného nobelisty

Štefan Švec

o tuňce narcisů

právo

ČT1

10.15	Václav Hybš 80
11.30	AZ-kvíz
12.00	Zprávy ve 12
12.20	Předpověď počasí, sportovní zprávy
12.30	Sama doma
14.00	Dobrodružství kriminalistiky (22/26.). Hon na rozhlasových vlnách
14.50	Zajíc v pytli
15.50	Na krok od nebe VII. (6.). Hnízdo lásky – 2. část
16.45	Na cestě po Goa
17.15	AZ-kvíz
17.40	Černé ovce
18.00	Události v regionech
18.25	Kde domov můj?
18.55	Události za okamžik a počasí
19.56	Branky, body, vteřiny
20.05	Losování Sportky a Šance
20.10	Vraždy v kruhu (6/12.). Duch zákona. Na hokejovém stadionu se nestřílí jen do branek.
21.25	13. komnata
	Evžena Erbana
21.55	Gejzír
22.24	Výsledky losování Šťastných 10
22.25	Vejška. Česká komedie (2014)
23.45	Signora Volpe II. (2/3.). Smrtící síť
1.15	AZ-kvíz
1.40	Banánové rybičky
2.15	Dobré ráno
4.45	Kluci v akci

ČT2

8.30	Bizon – ikona Severní Ameriky
9.25	Tajemství korunovace Alžběty II.
10.10	Humboldtův proud (2/3.). Životodárná síla
11.05	Karel III., monarcha a člověk
12.05	Peklo na zemi (2/8.)
12.55	Fascinující svět dopravy. Vlaky budoucnosti
13.50	První kontakt – Setkání s mimozemšťany (2/2.)
14.40	Bez léčby to jde
15.05	Zděšení pro svět aneb Skutečná cena lodní dopravy
16.00	Vzkaz Aleny Wagnerové
16.15	V novém světle
16.40	Televizní klub neslyšících
17.05	Metrokosmos (5/5.). Vídeň
17.35	Myslivost: Neznámé příběhy. Český dokument
18.30	Příběhy staveb. Automatické mlýny
18.40	Ztracené poklady Egypta III. (8.)
19.25	Záhady starého Egypta (1/10.). Odkud přišli Egypťané?
19.40	Postřehy odjinud
19.50	Zprávy v českém znakovém jazyce
20.00	Americké ostrovy s Martinem Clunesem (3/4.). Britský dokumentární cyklus
20.55	České řeky z výšky (10/10.)
21.20	Rozdělený svět 1939–1962 (3/6.)
22.15	Fascinující svět dopravy
23.10	Krvavý král (4/6.)

NOVA

6.00	Snídaně s Novou. Snídaně s Novou
8.20	Ulice (4930.). Seriál
9.25	Jedna rodina (152.). Ukradená embrya
10.50	Dr. House VI. (1.). Zlomený
11.45	Tescoma s chutí
12.00	Polední TN
12.25	Ordinace v růžové zahradě 2 (413.). Seriál
13.40	Kriminálka Miami III. (21.). Tři výstřely
14.40	Kriminálka Miami III. (22.). Pomsta
15.35	Výměna manželek
16.57	Odpolední Počasí
17.00	Odpolední TN
17.30	Na lovu II
18.30	Ulice (4931.)
19.30	TELEVIZNÍ NOVINY
20.20	Extrémní proměny Slovensko. Barbora Záhorcová
22.10	Survivor Česko & Slovensko IV. (31.). Posledních pět hráčů svádí napínavý souboj o nesmrtelný titul
0.15	Kriminálka Miami III. (21.). Tři výstřely
1.15	Kriminálka Miami III. (22.). Pomsta
2.15	Víkend
2.45	Na vaší straně
3.30	Ulice (4930.).
4.15	Ordinace v růžové zahradě 2 (412.)

PRIMA

6.00	Nový den
7.10	M*A*S*H
7.40	M*A*S*H
8.15	M*A*S*H
8.45	M*A*S*H
9.25	Kamarádi (58.)
10.50	ZOO Nové začátky (107.).
11.45	Closer I. (5.)
12.45	Closer I. (6.).
13.40	Policie v akci. Čtyři případy, čtyři osudy
14.35	Inkognito
15.45	Ano, šéfe! Hotel Hejtmanský dvůr – Slaný
16.50	Prostřeno! Česko
18.00	ZOO Nové začátky (108.). Jak dlouho to Riky vydrží?
18.55	HLAVNÍ ZPRÁVY
19.40	Krimi zprávy
19.55	Showtime
20.15	Parták na baterky (6.). Magická vražda. Při kouzelnickém vystoupení dojde k nehodě, kdy kouzelník usmrtí svou asistentku.
21.35	Show Jana Krause. Jan Kraus, jak ho znáte, v úspěšné show! Aktuální hosté, témata bez cenzury a ta nejlepší late night show.
22.35	Show Jana Krause
23.40	Ano, šéfe! Hotel Hejtmanský dvůr – Slaný
0.45	Policie v akci. Čtyři případy, čtyři osudy
1.40	Closer I. (5.). Klimax
2.35	Closer I. (6.). Rande snů
3.35	Případ pro dva VII. (3.)

SEZNAM TV

8.20	Malinkaté domky (14.).
9.15	Případy detektiva Murdocha (11.).
10.15	JAG (21.)
11.15	JAG (22.)
12.15	Zúčtování.
14.25	Vražedná čísla (3.)
15.20	JAG (23.)
16.20	JAG (24.).
17.20	Malinkaté domky (15.). Malinkaté domky a všechno to, co k Malinkatým domkům patří! Jste připraveni se bát?
18.10	Vražedná čísla (4.)
19.10	Případy detektiva Murdocha (12.).
20.10	Synové a dcery Jakuba skláře (8.). Konec války je na dohled a místní se v Albrechticích snaží vzpamatovat a zapomenout na vše zlé.
21.45	Strážce duší (8.). Nová záhada vzbuzuje u badatelů podezření, každý den nepotkáváme cestovatele časem. Myslíte si, že blouzní?
22.45	Stopy zločinu (2.)
0.05	JAG (23.)
1.05	JAG (24.).
2.05	Vražedná čísla (4.).
2.55	Ušák Jaromíra Bosáka (102.). „Když jsem viděl v televizi, znamená to, že máme problém,“ říká ředitel komunikace AC Sparta Praha
3.20	Kalendář přírody (7.). Pro školáky se červenec nese ve znamení prázdnin

PRIMA COOL

16.05	Hvězdná brána III. (14.)
17.10	Jak jsem poznal vaši matku VIII. (17.)
17.30	Griffinovi XIX. (14.–15.)
18.25	Simpsonovi XXVI. (9.–12.)
20.15	Autosalon.tv
21.20	Fotr na tripu IX
22.00	Top Gear speciál: Nejlepší závody (3.)

PRIMA KRIMI

14.15	Closer: Nové případy
15.10	Komisař Rex II. (14.)
16.10	Big Ben I. (7.)
18.10	Vraždy v Kitzbühelu I. (5.–6.)
20.15	Stíny smrti
22.05	Sběratelé kostí II. (14.)
23.00	Closer: Nové případy V. (21.)

PRIMA LOVE

16.05	Mé lepší já (17.)
17.00	Mé lepší já (18.)
18.00	Záchranáři z hor V. (10.)
18.55	Záchranáři z hor V. (11.)
20.00	Inga Lindström. Německo (2021)
21.50	ZOO (222.)
23.10	Kamarádi (58.)
0.30	Ve hře je láska (84.)

PRIMA ZOOM

19.25	Rivalové sportovního světa (10.)
20.00	Od makra k mikru: Zázraky světa (2.)
21.05	Království levhartů. Americký dokument (2019)
22.05	Guy Martin: Bitva o Británii (2.)

ČT SPORT

16.55	Kvalifikace na MS ve fotbalu 2026
17.25	Fotbal: Liga národů
17.55	Fotbal: Liga národů UEFA žen 2025
19.45	Veslování: Medailonky klubů
20.10	Sportovní aerobik 2025
21.15	Fotbal: Česko – Č. Hora

NOVA ACTION

19.30	Mistři zastavárny XXI. (18.)
20.30	Top Gear XXIV. (6.)
21.35	Dannyho autřák V. (8.–9.)
22.30	Kriminálka New York VII. (11.)
23.30	Kobra 11 XVI. (14.–15.)
1.30	Top Gear XXIV. (5.)

NOVA FUN

17.15	Chůva k pohledání V. (7.–8.)
18.10	Dva a půl chlapa X. (19.)
18.40	Dva a půl chlapa X. (20.)
19.05	Malý Sheldon IV. (3.–4.)
20.00	Teorie velkého třesku VII. (21.–24.)
21.45	Přátelé V. (10.)
22.10	Přátelé V. (11.)

NOVA LADY

16.25	Odvážný a krásná (33.)
17.25	Odvážný a krásná (34.)
18.20	Posel ztracených duší V. (15.–16.)
20.15	Beverly Hills 90210 VII. (20.–21.)
22.05	Ordinace v růžové zahradě 2 (320.–321.)
0.35	Plavba snů: Barma

NOVA GOLD

15.55	To je vražda, napsala III. (8.–9.)
18.00	Kriminálka Miami III. (21.–22.)
20.00	To je vražda, napsala III. (12.–13.)
22.05	Beze stopy IV. (3.)
1.55	To je vražda, napsala III. (12.)

HBO

18.10	Venom. Americký akční film (2018)
20.00	Mickey 17. Americké sci-fi/Korejská republika (2025)
22.15	Zkouška II. (1.)
22.50	Zkouška II. (2.)
23.30	Americký gangster. Americké drama (2007)

HBO

16.05 Akční

Top Gun: Maverick

Pete „Maverick“ Mitchell (Tom Cruise) je elitní pilot, který se už třicet let vyhýbá povýšení, aby nemusel opustit kokpit stíhačky. Přestože má problémy s autoritami, dostane nabídku stát se instruktorem v programu Top Gun a připravit nové piloty na nebezpečnou misi. Jedním z nich je i Bradley (Miles Teller), syn jeho zesnulého partáka Goose, jehož smrt mu Bradley stále vyčítá. Režie Joseph Kosinski. (2022)

ČT1

22.25 Komedie

Vejška

Petr Kocourek (Tomáš Vorel jr.) se hlásí na školu, kde potká krásnou Julii (Eva Josefková) a okamžitě se do ní zamiluje. Jeho kamarád Michal Kolman (Jiří Mádl) sice studuje VŠE, ale místo učení se věnuje svádění spolužáček a rychlým autům. Zkoušky zvládá podvody nebo díky vlivu svého otce. S Kocourkem se spojuje graffiti, která malují po Praze. Při jedné noční akci je Kocourek dopaden policií. Režie Tomáš Vorel st. (2014)

Dnes

23 až 30 °C

Polojasno až oblačno,

místy přeháňky a bouřky.

Nejvyšší denní teploty

25 až 30 st., v 1000 m na

horách kolem 21 st. Slabý

JZ vítr, v bouřkách na Z

zesílí. Tlaková tendence:

mírný pokles.

Rozptylové podmínky přes

den dobré.

Biopředpověď

Střední a vysoká zátěž.

Jen na severu Čech, Moravy

a ve Slezsku střední zátěž,

ve zbytku území může výrazné

oteplení výrazně zvýšit zátěž

zejména u jedinců s kardio-

vaskulárními nemocemi,

chorobami dýchacího ústrojí

a starších občanů.

Zítř

21 až 26 °C

Polojasno až oblačno,

místy déšť nebo přeháňky,

ojedíněle bouřky. Ráno

18 až 13 st. Slabý Z vítr.

Pozítří

21 až 26 °C

Oblačno, místy přeháňky.

Ráno 16 až 11 st. Mírný JZ

vítr.

Teplotní rekordy 4. 6.

Od roku 1775 měřené

v pražském Klementinu

Nejvyšší:

32,6 °C (1947)

Nejnižší:

3,8 °C (1810)

Průměr:

17,5 °C

Slunce a Měsíc

vychází

4.56

zapadá

21.05

14.07

1.58

50° s. š., 15° v. d.

Počasí v Evropě

Vysvětlivky

jasno

mlha

polojasno

oblačno

zataženo

polojasno dešťová přeháňka

oblačno dešť

zataženo dešť

polojasno dešť se sněhem

oblačno dešť se sněhem

zataženo dešť se sněhem

polojasno sněhová přeháňka

oblačno sněžení

zataženo sněžení

polojasno bouřka

oblačno bouřka

zataženo bouřka

pod 0°

1 až 5°

6 až 10°

11 až 15°

16 až 20°

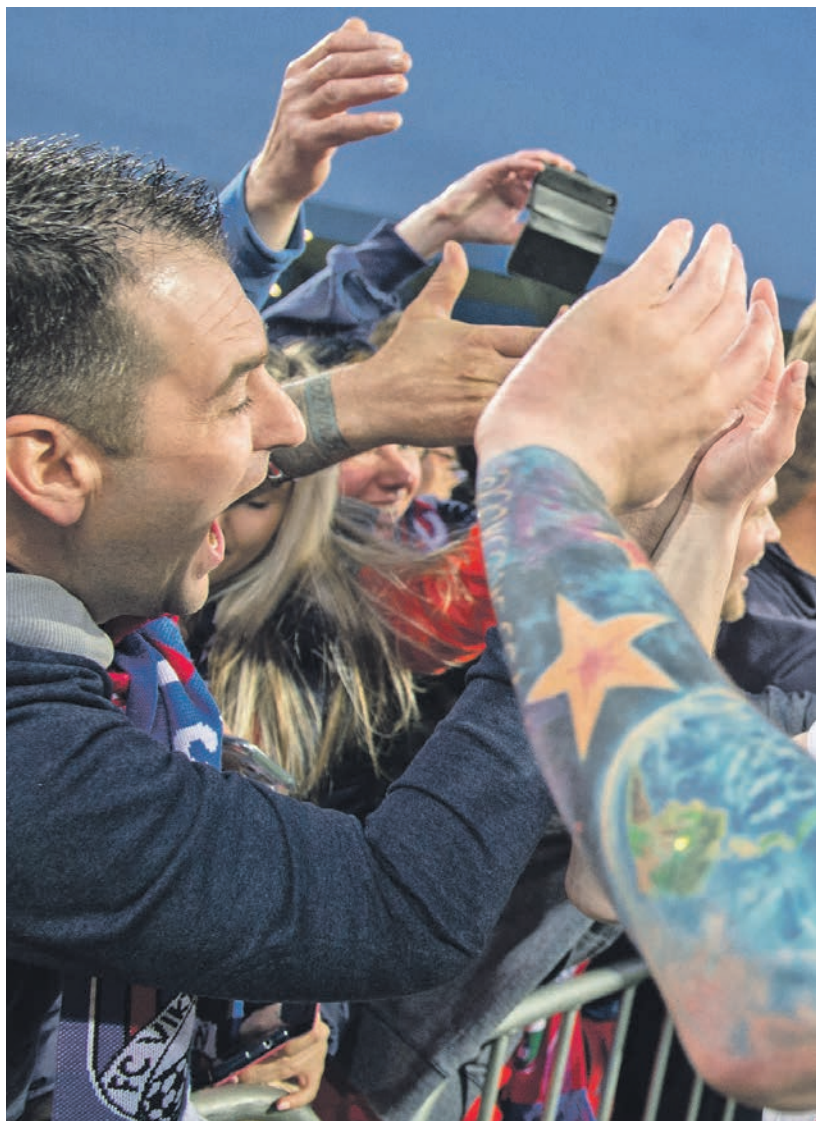
21 až 25°

26 až 30°

31 až 35°

36 až 40°

nad 40°

Bývalý plzeňský fotbalista **Ondřej Vaněk** po náročné terapii říká:

Tekly ze mě potoky slz. Znovu jsem se narodil

Robert Neumann

Má nálepku bohéma a průsviháře. Ondřej Vaněk během úspěšné fotbalové kariéry opravdu nebyl vzorem pro mládež. Bývalý záložník a dvojnásobný mistr české ligy s Plzní žil mimo hřiště na sto procent a v paměti mnoha fanoušků zůstal spojený s kauzou Kokeš, kdy u soudu musel vysvětlovat kontakty s drogovým dealerem.

Mnoho lidí si pomyslí cosi o kozlovi, který se stal zahrádkářem. Když uslyší, že chystáte projekt, v němž bu-

dete i vy jako mentor pomáhat fotbalistům, kteří uvízli v problémech.

Kdo jiný by měl vědět, jak se kluci, kteří si procházejí problémy, cítí a jak jim pomoci? Prošel jsem si úplně vším. Je vám 34 let, jak jste ze sebe dokázal dostat demony, které vás po kariéře dostaly téměř na dno?

Nebylo to snadné, ale jsem novým člověkem. Mám pocit klidu duše. Náhle. Terapie vám navíc podpoří kreativitu, pokud ji máte v sobě. Já ano. Mám teď dokonce problém hlavu zastavit, pořád mně šrotuje. **Ten, kdo zná vaši minulost, si musí klepat...**

...na čelo, jasně. Terapie mi to-

”

Jezdil jsem do světa, pil jsem. Sem tam jsem si dal i čáru. Nechci nic tajit

tálně změnila život do pozitivna. Nebyl jsem hloupej, školu jsem procházel, aniž bych se učil. Byl jsem ale dřív ve svojí fotbalové bublině, byl jsem frajírek. Koukal jsem na lidi jenom přes jejich vzhled. Teď se mi podařil restart, nastavil

jsem si správně hlavu. Znovu jsem se narodil. Byl jsem uvězněný v těle dvacetiletého kluka, teď je ze mě chlap.

Neměl jste z terapie psychedeliky obavu?

Nešel jsem na ni z voleje, měl jsem nastudované materiály. Společností je terapie podávána negativně, až zastrašujícím způsobem. Nikoho nenabádám, aby ji zkusel. Nepropaguji ji. Jen mluvím z vlastní zkušenosti, co mi pomohlo. Jsem rád, že jsem do toho šel, jinak bych se z bahna nedostal. Jsem vděčný bývalé přítelkyni, díky které jsem si uvědomil, že nějaký problém mám.

Utápěl jste se v alkoholu? Naprosto chápu Tomáše Řep-

ku, když říkal, že období po kariéře je polosmrt. Vyskočíš z fotbalu a nikoho nezajímáš. Když hraješ, nestaráš se o nic. Klub dělá první poslední, vodí tě za ručičku. Po kariéře je fotbalista hozený do vody. Je toho strašně moc, co musí zvládnout. Mám za sebou dvanáct operací kolen, doktoři mi řekli, že už nikdy nebudu sportovat. Ani rekreačně. Začal jsem kvůli tomu fotbal nenávidět, tři a půl roku jsem si ho nepustil ani v televizi. Jezdil jsem do světa, pil jsem. Sem tam jsem si dal i čáru. Nechci nic tajit, prostě to tak bylo.

Ostatně termín kokeš, jenž padl z vašich úst při odpovídání na telefonátu

Ondřej Vaněk vlevo na snímku ze současnosti, na dalších z fotbalové minulosti.

Foto: PRÁVO – Robert Neumann a Vlastimil Vacek (2x)

s drogovým dealerem a který si policisté přeložili jako kokain, z vás asi už nikdo nesmyje.

Bohužel. Ani kdybych dal pět gólů v ligovém zápase, nebyl bych tak často v médiích jako tenkrát kvůli té kauze. Byl jsem i v hlavních zprávách. Už jsem tuto věc uzavřel, nechci ji rozebírat. Nedělal jsem nic špatného. Nic, co by mě ohrožovalo. Vrátním se ještě k předchozí otázce. Od problémů jsem zběhle utíkal, zvolil jsem nejjednodušší řešení. Naštěstí jsem si uvědomil, že jsem v háji, a odhodlal se jít na terapii.

Jak probíhala?

Škraboška na očích, meditační hudba. Vedle mě terapeut s papírem a tužkou. Naváděl mě na bolavá témata, na momenty, kdy jsem sešel z cesty. Dostával jsem je postupně z hlavy. Jako když zmáčknete na počítači klávesu delete. Mazal jsem špatné, dvanáct hodin. Brečel jsem. Jako když otevřete kohoutek, tekly ze mě potoky slz. Fakt něco neuskutečného. Teď s vámi vedu takovou diskusi. Tohle byste nečekal, že?

Rozhodně ne.

Dělám, co mě naplňuje. Mám radost ze života, mám ze sebe dobrý pocit. Byl jsem dřív klasičtý příklad fotbalisty. Během kariéry jsem se nevěnoval ničemu. Kávička po tréninku, doma televize nebo PlayStation. Honil jsem holky, kupoval si drahé oblečení. Výborná náplň...

Ted' nad tím musíte kroutit hlavou.

Nelituju ničeho. Samozřejmě vím, jaký jsem byl blbec. Po kariéře jsem tápal přes tři roky, nejhorší byl ten poslední.

Měl jste deprese?

Nemohl jsem být sám se sebou. Nebyl jsem ale zase ve stavu, že bych si sám doma otevřel flašku nebo si dal do sebe nějakou látku. I v nejhorších obdobích jsem četl knihy o různých cestách a terapiích, jak ven z potíží. Jasně, užíval jsem si života. Mám ale výhodu, že teď už nemám co dohánět.

Bral jste to jako výhodu?

Z fotbalu mám pevnou vůli, zarputilost, disciplínu. Věděl jsem, že když se do něčeho pustím, dám to. Vážně, přeprogramovaná hlava je moje největší životní výhra. Kdepak tituly ve fotbale. Vzhledem k prodělané negativní zkušenosti jsem se té

problematické rozhodl věnovat a pomáhat jiným fotbalistům.

Jakým způsobem?

Spoluju se s kluky, kteří už nehrají, postupně projekt představujeme. Založili jsme společnost Sportovec 2.0. Vymyslel jsem geniální systém, jak do klientů dostávat informace, které je navedou na správnou cestu. Všechno bude formou pokecu online. Fotbalovým jazykem. Žádný psycholog, žádný psychiatr. Mentory budou bývalí hráči včetně mě. Budu čerpat ze sebe.

Prozradíte jména mentorů?

Například Honza Rajnoch, který si prošel také těžkým obdobím. Jmen je hodně, zveřejnit je chci až při oficiálním spuštění projektu. Brzy o něm budou na instagramu veškeré informace.

O co přesně půjde?

O vzdělávací věci, o komplexní program. Základní finanční gramotnost, základy podnikání a podobně. Budou nachystaná i videa, kvízové otázky. Samozřejmě se budou řešit psychické problémy, závislosti. Alkohol, drogy. Pochopitelně v anonymním módu. Tyto záležitosti budou s klienty řešit

kluci, kteří si jimi prošli. Poté je přepinkneme na odborníky. Budeme tedy fungovat jako jakýsi most. Což je gros všeho, protože fotbalisti raději svěří nejdřív všechno nám.

Budete fotbalistům nabízet i práci?

Ano. Prostřednictvím videí od majitelů firem. Kluci si musejí uvědomit, že mají spoustu skvělých vlastností, kterými normální lidi nedisponují. Mají v sobě disciplínu, umí pracovat pod tlakem, v týmu. Předpoklady pro uplatnění v běžném životě mají fotbalisté, potažmo sportovci obecně, obrovské. Začneme první ligou, pak se budou přidávat další soutěže. Mám to hezky nachystané. Aby si každý našel tu svoji cestu.

Budete s klienty probírat i možnou terapii psychedeliky?

Nikoli. Tohle byl můj osobní problém, ze kterého jsem se dostal. Hlavní myšlenkou je, aby se kluci nedostali na dno. Aby nedošli někam, odkud už není návratu. Franta Rajtoral byl můj kamarád, v Turecku se oběsil. Strašný. Nemuselo k tomu dojít, pokud by fungoval podobný projekt.

Ondřej Vaněk

- Narozen: 5. července 1990
- Fotbalový post: záložník
- Kluby: 1. FC Brno (1998–2008), Slavia Praha (2008–2010), Hlučín (2010–2011), Jablonec (2011–2014), Kayserispor (Turecko, 2014), Viktoria Plzeň (2014–2016), Ufa (2016–2019), Zbrojovka Brno (2019–2020)
- Česká reprezentace: 8 zápasů/ žádný gól
- Česká liga: 139/ 17
- Největší úspěchy: mistr české ligy (2014/2015, 2015/2016), postup do Evropské ligy (2015), vítěz Českého poháru (2013)
- Případ Kokeš: Byl aktérem aféry – v květnu 2016 měl u drogového dealera podle odposlechu objednat omamné látky – kokeše neboli kokain. Vaněk u soudu figuroval jen jako svědek, záznam nesměl být použit jako důkaz.

Česko ne! Coufal řeší co dál

Jan Malý

Netuší, kde bude v příští sezoně hrát. „Jestli chcete, po tiskovce vám dám číslo na (agenta) Karola Kisela a můžete mu zavolat. Určitě bude vědět víc,“ usmál se fotbalový obránce Vladimír Coufal, když byl tážán na svou budoucnost.

Ideální by bylo zůstat v Anglii. To je asi úplná priorita. Objevují se i jiné možnosti, například jít někam do tepla

Vladimír Coufal,
český fotbalový obránce

Vladimír Coufal ještě v dresu West Hamu.

Foto: CameraSport/Getty Images – Rob Newell

Minulostí je pro něj pětileté angažmá ve West Hamu a přítomností příprava s národním týmem na zápasy kvalifikace o mistrovství světa s Černou Horou a v Chorvatsku.

Coufal nervózní z prozatímní nejistoty není. „Připadám ti nesvůj?“ otočil se na vedle sedícího reprezentačního spoluhráče Václava Černého. „Jsem v klidu, v pohodě. To je fotbalový život,“ dodal zkušený obránce.

Jméno si v Premier League udělal. Dá se čekat, že bude mít na výběr. „Přání mám, ale to se asi nesplní,“ podotkl Coufal s úsměvem. „Ideální by bylo zůstat v Anglii. To je asi úplná priorita. Zároveň se objevují i jiné možnosti, například jít někam do tepla. Líbilo by se mi třeba Španělsko. Uvidíme, ale o návratu do české ligy se za-

tím vůbec nebavím,“ připojil bývalý hráč Slavie či Liberce. Už v zimě o něj stál anglický Fulham, West Ham ho však do týmu městského a ligového rivala neprodal.

„V tu chvíli mi řekli, že mě nepustí. Už jsem se přes to přenesl. Měli na takové rozhodnutí právo, byl jsem jejich hráč. Ted' už je to všechno jedno,“

prohodil Coufal. Smlouva ve West Hamu mu dobíhá do konce června. O tom, že nový kontrakt nedostane, se dozvěděl od trenéra Grahama Pottera tři týdny před koncem ligy. Za Kladiváře odehrál 180 soutěžních zápasů, ve kterých si připsal 20 asistencí, a vyhrál s nimi Konferenční ligu.

Při loučení došlo i na slzy.

„Bylo to hodně emočně vypjaté a těžké,“ zmínil Coufal a našel zajímavé přirovnání. „Je to, jako když nechcete opustit holku, kterou milujete, a ona vás opustí. Je to strašně těžké. Chcete s ní zůstat, ale ona chce jít jiným směrem,“ uvedl Coufal.

Ohlíží se ale se spokojeností. „Odehrál jsem tam pět let na

slušné úrovni, odkaz jsem tam zanechal. Reakce jsou neuvěřitelné, ani jsem to nečekal,“ prohlásil dvaatřicetiletý bek.

S národním týmem se nyní chystá na důležité duely. „Černohorci jsou nepříjemní fotbalisté, jsou šikovni s balonem. O Chorvatech se ani nemusíme bavit. To je top kvalita, top světoví hráči,“ dodal Coufal.

Chci vytěžit co nejvíc, přeje si Černý

Jan Malý

Má za sebou velmi povedenou sezonu a věří, že si bude moct vybírat ze zajímavých nabídek. Fotbalový reprezentant Václav Černý skončil misi v Glasgow Rangers, zůstává hráčem německého Wolfsburgu a čeká, co bude dál. „Chtěl bych vytěžit co nejvíc, protože sezona dobrá byla,“ poznamenal Černý na srazu národního týmu, se kterým se chystá na kvalifikační zápasy o mistrovství světa proti Černé Hoře a v Chorvatsku.

Bilance Černého v Rangers je poutavá. 52 soutěžních zápasů,

18 gólů, 9 asistencí. Roční hostování ve skotském klubu mu sedlo. „Po všech stránkách. Doba byla sice krátká, ale odehrál jsem strašně moc zápasů. Mám vzpomínky na celý život, loučení bylo hezké. Vybudoval jsem si s fanoušky krásný vztah. Myslím, že za ten rok jsem jim dal hodně zážitků a hezkých momentů. Stejně jako oni mně. Tím je řečené vše,“ podotkl sedmadvacetiletý křídelník.

Mrzelo ho, že klubu nepomohl k žádné trofeji. Rangers skončili v lize druzí za Celtikem, v Evropské lize vypadli

Václav Černý

ve čtvrtfinále s Bilbaem a nedosáhli ani na jeden domácí pohár. Černého ale těšilo, jak stěžejní roli si v týmu vydobyl. „A stadion byl magický,“ přidal další bod skotského angažmá.

Ovšem nároky Wolfsburgu, jemuž patří a který ho před dvěma roky kupoval za zhruba osm milionů eur z nizozemského Twente, nebudou malé. Německý klub nebude chtít moc finančně trtit.

„Jediné, co vím, je, že se vrátím po hostování bez opce do Wolfsburgu. Mám tam ještě na dva roky smlouvu. Klub mo-

mentálně nemá trenéra,“ vykreslil základní situaci Černý.

Na minulém srazu v březnu řekl, že kontakt ze strany Wolfsburgu je nulový. Přístup se v tomto směru změnil. „Nějaký kontakt proběhl, protože všichni chceme vědět, na čem jsme. Víme, co klub ode mě očekává. A taky vím, co můžu já čekat od klubu. Tohle se vyjasnilo. Dostal jsem tréninkový plán na léto, protože smlouva normálně běží,“ popsal Černý.

To, kde bude nakonec v nové sezoně hrát, bude řešit až po dvou kvalifikačních duelech.

Adam Ondra před posledním tancem na boulderové stěně říká:

Když zafandí syn, praskají uši

Michal Osoba

Rozlučka s jednou etapou kariéry se blíží, jeden z nejuznávanějších lezců planety Adam Ondra se naposledy představí v disciplíně boulder. Ideálně v sobotu, kdy na pražské Letné proběhne při Světovém poháru mužské semifinále a finále. A vzpomínky na euforii z předloňského druhého místa jsou v hlavě 32letého rodáka z Brna živé.

S předstihem jste ohlásil, že v závodním lezení už se budete věnovat jen obtížnosti. I v boulderingu jste ale dosáhl na úspěchy včetně světového zlata. Přijde po posledním závodě nostalgie?

Zatím ji tolik necítím, protože jde o konec jen v jedné disciplíně a moje kariéra bude pokračovat v lezení na obtížnost. Na pátek se těším, Letná je neuvěřitelným místem, snad zabiju minimálně o semifinále a prokoušu se do sobotních bojů, kdy bývá atmosféra ještě lepší.

Kolik času jste přípravě na svůj rozlučkový boulderový závod věnoval?

Současně jsem byl zapojen i do svých skalních projektů. Některé prvky moderního boulderingu jsem nezkoušel tak často jako v minulých letech, ale hodně jsem se věnoval fyzii, abych zaléčil zlobivé rameno, s nímž jsem se potýkal. **Jak na tom aktuálně je?** Při normálním lezení mě nezlobí, ale bouldering je v moderním pojetí hodně krutá disciplína. Může dojít na situaci, kdy se budu rozhodovat, jestli zkusit ten pohyb. Budu rád,

když se do toho nedostanu. Chci udělat dobrou show pro diváky, ale zároveň musím myslet na budoucnost. **Vybaví se vám ještě rok 2023, kdy Letná aplaudovala vašemu druhému místu?**

To byla pohádka. Top na třetím boulderu si dobře pamatuju. Kdybych se přiblížil tomu, co jsem tehdy zažil, bylo by to skvělé. Ale беру to tak, že prvotní úspěch bude postup do semifinále. Navýšily se kvóty, do semifinále postupuje 24 lidí místo 20 a do finále osm místo šesti, což je příjemnější, ale mladá generace je stále početnější.

Konkurence je opět elitní.

V mužské kategorii je to v podstatě plná palba. Japonce Sorato Anraku je letos dominantní,

vyhrál tři závody Světového poháru, jen blázen by ho nepovažoval za favorita. Korejec Dohyun Lee je také v dobré formě, i další Japonci budou silní.

Letná je neuvěřitelným místem, snad zabiju minimálně o semifinále

Bude vás opět podporovat i přímo na Letné syn Hugo?

To je velká motivace. Naučil se velmi dobře fandit, když ho uslyším, tak to bude dobré. **Jak fandí?**

To by vám praskly uši, okoukal i můj zvukový projev při lezení. **Co vás čeká dál po Praze?**

Kromě skalních plánů je to mistrovství světa v Soulu na

konci září, kde už tedy absolvuji jen lezení na obtížnost. **Jaké jsou ty skalní plány?**

Ten dlouhodobý je vylézt další cestu 9c, obhlížel jsem cestu B. I. G. ve Flatangeru, i DNA ve Francii. Kdyby se jedna podařila, byl by to velký úspěch.

Nedávno přišly pro vás dobré zprávy v podobě přidělení MS do Brna v roce 2027 a rozdělení disciplín na tři sady medailí při hrách v Los Angeles 2028. Dodaly vám novou motivaci k tréninku na stěně?

Snažím se tu motivaci na závody nevyčerpat a tahle sezona je výjimečná, protože mám víc času na aktuální lezení. Až se bude blížit MS v roce 2027 a olympiáda, tak se zase přeorientuju víc na závodní lezení.

Lezec Adam Ondra na tiskové konferenci před Světovým pohárem v Praze.

Foto: PRÁVO - Vlastimil Vacek

Siniaková si léčí singlové jizvy

Marek Burkert — Paříž

Všechny jistoty ještě nepadly. I když jsou čeští tenisté na Roland Garros ve dvouhrách ze hry už od soboty, pořád je tu ještě čtyřhra a v akci Kateřina Siniaková.

S Američankou Taylor Townsendovou už postoupily do dnešního čtvrtfinále (cca 12.30 hod.) antukového grandslamu proti Danilinové z Kazachstánu a Krunicové ze Srbska, když přetlačily maďarsko-brazílskou

dvojici Babosová, Stefaniová 6:7, 6:3, 6:4.

Od chvíle, co spolu Siniaková s Townsendovou nastupují, mají na kurtu výjimečnou chemii, která se projevuje na skvělých výsledcích. Wimbledon 2024 – triumf, US Open 2024 – semifinále, Australian Open 2025 – triumf. Devětadvacetiletá Češka obhájí i vítězství na French Open, které ale vzhledem k tehdejšímu zranění Američanky uhrála s její krajankou Coco Gauffovou.

„Samozřejmě bych byla hrozně moc ráda, kdyby to zase klaplo, ale je to relativně daleko. Jsme první nasazené a to je velice těžká role,“ řekla nejlepší světová deblistka.

V singlu je to pro tenistku z Hradce Králové o dost složitější. Od Wimbledonu 2021 nepostoupila na grandslamech ani jednou přes druhé kolo. V Paříži vypadla hned v úvodní rundě po třísetové přetahované s Ruskou reprezentující Austrálií Darjou Kasatkinovou.

Los ostatně Siniakovou obvykle moc nešetří. V Melbourne vyfasovala Igu Świątekovou, ve Flushing Meadows Madison Keysovou.

„Už to беру, že je to normální. Ať už je na druhé straně kdokoli,“ povzddechla si Siniaková, která si singlové jizvy úspěšně léčí ve čtyřhře. A když na nejvyšší pozici deblového rankingu WTA bude figurovat na konci roku, dožene tím Martinu Navrátilovou, které se to podařilo pětkrát.

Posila v Edenu

Fotbalisty Slavie posílil křídelník Sanyang. Devatenáctiletý Gambijec přestoupil do Edenu ze švédského Östers. A další změny? Zambijec Sakala z Boleslavi odchází do Bohemians, odkud Křapka zamířil do Zlína.

Amiel je zpět

Basketbalisty mistrovského Nymburka povede opět Izraelcec Amiel. Nahradil Itala Tabelliniho, který zamířil za lukrativnějším angažmá. Amiel působil v Nymburce jako kouč už v letech 2017 až 2021. Předtím tam absolvoval pět sezon v roli Ginzburgova asistenta. — ČTK

Tenis

French Open v Paříži

Muži, dvouhra - čtvrtfinále: Alcaraz (2-Šp.) - Paul (12-USA) 6:0, 6:1, 6:4, Musetti (8-It.) - Tiafoe (15-USA) 6:2, 4:6, 7:5, 6:2.

Ženy, dvouhra - čtvrtfinále: Sabalenková (1-Běl.) - Čeng Čchin-wen (8-Čína) 7:6 (3), 6:3, Świąteková (5-Pol.) - Svitolinová (13-Ukr.) 6:1, 7:5.

Juniorky, dvouhra - 2. kolo: A. Kováčková (10-ČR) - Burcescuová (Rum.) 6:3, 6:2, Jonesová (1-Austr.) - Valdmannová (ČR) 6:1, 2:6, 6:4, Tarabaová Wallbergová (Švéd.) - Paštiková (ČR) 6:3, 6:7 (2), 7:5.

Challenger v Prostějově

Muži - 1. kolo: Mrva (ČR) - Pokorný (SR) 6:3, 6:4, Neumayer (Rak.) - Kopřiva (3-ČR) 2:6, 6:4, 6:4, Tabilo (2-Chile) - Bartoň (ČR) 5:7, 6:4, 6:1, Ševčenko (6-Kaz.) - Brunclík (ČR) 7:6 (7:4), 6:3, Gombos (SR) - Svrčina (7-ČR) 6:3, 6:4, Piros (Maď.) - Forejtek (ČR) 7:6 (6), 6:1.

Fotbal

Liga národů žen - skupina B4

Albánie - Česko 1:2 (45.+2 Berishová – 87. Bartoňová z pen., 89. Hyskaová vlastní). **Chorvatsko - Ukrajina 2:0.**

1. Ukrajina	6	4	1	1	8:6	13
2. Česko	6	4	1	1	17:4	13
3. Albánie	6	2	0	4	10:12	6
4. Chorvatsko	6	1	0	5	4:17	3

Česky budou hrát podzimní baráž o návrat do elitní divize.

MSFL - 32. kolo

Zlínsko - Start Brno 1:3.

Co se děje dnes

Fotbal

21.00 h Liga národů - semifinále: Německo - Portugalsko
18.00 h CFL skupina A - 31. kolo: Písek - České Budějovice B
18.00 h MSFL - 32. kolo: Unie Hlubina - Hodonín.

Tenis

10.00 h Challenger (Prostějov)
11.00 h French Open (Paříž)

Volejbal

22:30 h Ligy národů žen: Brazílie - Česko (Rio de Janeiro)

Adam Ondra před posledním tancem na boulderové stěně říká:

Když zafandí syn, praskají uši

Michal Osoba

Rozlučka s jednou etapou kariéry se blíží, jeden z nejuznávanějších lezců planety Adam Ondra se naposledy představí v disciplíně boulder. Ideálně v sobotu, kdy na pražské Letné proběhne při Světovém poháru mužské semifinále a finále. A vzpomínky na euforii z předloňského druhého místa jsou v hlavě 32letého rodáka z Brna živé.

S předstihem jste ohlásil, že v závodním lezení už se budete věnovat jen obtížnosti. I v boulderingu jste ale dosáhl na úspěchy včetně světového zlata. Přijde po posledním závodě nostalgie?

Zatím ji tolik necítím, protože jde o konec jen v jedné disciplíně a moje kariéra bude pokračovat v lezení na obtížnost. Na pátek se těším, Letná je neuvěřitelným místem, snad zabiju minimálně o semifinále a prokoušu se do sobotních bojů, kdy bývá atmosféra ještě lepší.

Kolik času jste přípravě na svůj rozlučkový boulderový závod věnoval?

Současně jsem byl zapojen i do svých skalních projektů. Některé prvky moderního boulderingu jsem nezkoušel tak často jako v minulých letech, ale hodně jsem se věnoval fyzii, abych zaléčil zlobivé rameno, s nímž jsem se potýkal. **Jak na tom aktuálně je?**

Při normálním lezení mě nezlobí, ale bouldering je v moderním pojetí hodně krutá disciplína. Může dojít na situaci, kdy se budu rozhodovat, jestli zkusit ten pohyb. Budu rád,

když se do toho nedostanu. Chci udělat dobrou show pro diváky, ale zároveň musím myslet na budoucnost.

Vybaví se vám ještě rok 2023, kdy Letná aplaudovala vašemu druhému místu?

To byla pohádka. Top na třetím boulderu si dobře pamatuju. Kdybych se přiblížil tomu, co jsem tehdy zažil, bylo by to skvělé. Ale беру to tak, že prvotní úspěch bude postup do semifinále. Navýšily se kvóty, do semifinále postupuje 24 lidí místo 20 a do finále osm místo šesti, což je příjemnější, ale mladá generace je stále početnější.

Konkurence je opět elitní.

V mužské kategorii je to v podstatě plná palba. Japonec Sorato Anraku je letos dominantní,

vyhrál tři závody Světového poháru, jen blázen by ho nepovažoval za favorita. Korejec Dohyun Lee je také v dobré formě, i další Japonci budou silní.

Letná je neuvěřitelným místem, snad zabiju minimálně o semifinále

Bude vás opět podporovat i přímo na Letné syn Hugo?

To je velká motivace. Naučil se velmi dobře fandit, když ho uslyším, tak to bude dobré. **Jak fandí?**

To by vám praskly uši, okoukal i můj zvukový projev při lezení. **Co vás čeká dál po Praze?**

Kromě skalních plánů je to mistrovství světa v Soulu na

konci září, kde už tedy absolvuji jen lezení na obtížnost. **Jaké jsou ty skalní plány?** Ten dlouhodobý je vylézt další cestu 9c, obhlížel jsem cestu B. I. G. ve Flatangeru, i DNA ve Francii. Kdyby se jedna podařila, byl by to velký úspěch.

Nedávno přišly pro vás dobré zprávy v podobě přidělení MS do Brna v roce 2027 a rozdělení disciplín na tři sady medailí při hrách v Los Angeles 2028. Dodaly vám novou motivaci k tréninku na stěně?

Snažím se tu motivaci na závody nevyčerpat a tahle sezona je výjimečná, protože mám víc času na aktuální lezení. Až se bude blížít MS v roce 2027 a olympiáda, tak se zase přeorientuju víc na závodní lezení.

Lezec Adam Ondra na tiskové konferenci před Světovým pohárem v Praze. Foto: PRÁVO - Vlastimil Vacek

Siniaková si léčí singlové jizvy

Marek Burkert — Paříž

Všechny jistoty ještě nepadly. I když jsou čeští tenisté na Roland Garros ve dvouhrách ze hry už od soboty, pořád je tu ještě čtyřhra a v akci nejlepší světová deblistka Kateřina Siniaková. S Američankou Taylor Townsendovou už postoupily do dnešního čtvrtfinále antukového grandslamu proti Danilinové z Kazachstánu a Krunicové z Chorvatska, když přetlačily maďarsko-bra-

zilskou dvojici Babosová, Stefaniová 6:7, 6:3, 6:4.

Od chvíle, co spolu Siniaková s Townsendovou nastupují, mají na kurtu výjimečnou chemii, která se projevuje na skvělých výsledcích. Wimbledon 2024 – triumf, US Open 2024 – semifinále, Australian Open 2025 – triumf. Devětadvacetiletá Češka obhájí i vítězství na French Open, které ale vzhledem k tehdejšímu zranění Američanky uhrála s její krajankou Coco Gauffovou.

„Samozřejmě bych byla hrozně moc ráda, kdyby to zase klaplo, ale je to relativně daleko. Jsme první nasazené a to je velice těžká role,“ řekla Siniaková.

V singlu je to pro tenistku z Hradce Králové o dost složitější. Od Wimbledonu 2021 nepostoupila na grandslamech ani jednou přes druhé kolo. V Paříži vypadla hned v úvodní rundě po třísetové přetahované s Ruskou reprezentující Austrálii Darjou Kasatkinovou.

Los ostatně Siniakovou obvykle moc nešetří. V Melbourne vyfasovala Igu Świątekovou, ve Flushing Meadows Madison Keysovou.

„Už to беру, že je to normální. Ať už je na druhé straně kdokoli,“ povzddechla si Siniaková, která si singlové jizvy úspěšně léčí ve čtyřhře. A když na nejvyšší pozici deblového rankingu WTA bude figurovat na konci roku, dožene tím Martinu Navrátilovou, které se to podařilo pětkrát.

Amiel u mistra

Basketbalisty mistrovského Nymburka povede opět Izraelec Amiel. Nahradil Itala Tabelliniho, který zamířil za lukrativnějším angažmá. Amiel působil v Nymburce jako kouč už v letech 2017 až 2021. Předtím tam absolvoval pět sezon v roli Ginzburgova asistenta.

Posila v Edenu

Fotbalisty Slavia posílil křídelník Sanyang. Devatenáctiletý Gambijec přestoupil do Edenu ze švédského Östers. A další změny? Zambijec Sakala z Boleslavi odchází do Bohemians, odkud Křapka zamířil do Zlína. Kosek z Chrudimi přestoupil do Slovácka. — ČTK

Tenis

French Open v Paříži

Muži, dvouhra - 4. kolo: Sinner (1-It.) - Rubljov (17-Rus.) 6:1, 6:3, 6:4, **čtvrtfinále:** Musetti (8-It.) - Tiafoe (15-USA) 6:2, 4:6, 7:5, 6:2.

Ženy, dvouhra - čtvrtfinále: Sabalenková (1-Běl.) - Čeng Čchin-wen (8-Čína) 7:6 (3), 6:3, Świąteková (5-Pol.) - Svitolinová (13-Ukr.) 6:1, 7:5.

Juniorky, dvouhra - 2. kolo: A. Kováčková (10-ČR) - Burcescuová (Rum.) 6:3, 6:2, Jonesová (1-Austr.) - Valdmannová (ČR) 6:1, 2:6, 6:4, Tarabaová Wallbergová (Švéd.) - Paštíková (ČR) 6:3, 6:7 (2), 7:5.

Challenger v Prostějově

Muži - 1. kolo: Mrva (ČR) - Pokorný (SR) 6:3, 6:4, Neumayer (Rak.) - Kopřiva (3-ČR) 2:6, 6:4, 6:4, Tabilo (2-Chile) - Bartoň (ČR) 5:7, 6:4, 6:1, Ševčenko (6-Kaz.) - Brunclík (ČR) 7:6 (7:4), 6:3, Gombos (SR) - Svrčina (7-ČR) 6:3, 6:4, Piros (Maď.) - Forejtek (ČR) 7:6 (6), 6:1.

Fotbal

Liga národů žen - skupina B4

Albánie - Česko 1:2 (45.+2 Berishová - 87. Bartoňová z pen., 90. Hyškaová vlastní), Chorvatsko - Ukrajina 2:0.

1. Ukrajina	6	4	1	1	8:6	13
2. Česko	6	4	1	1	17:4	13
3. Albánie	6	2	0	4	10:12	6
4. Chorvatsko	6	1	0	5	4:17	3

MSFL - 32. kolo

Zlínko - Start Brno 1:3.

Co se děje dnes

Fotbal

21.00 h Liga národů - semifinále: Německo - Portugalsko
18.00 h CFL skupina A - 31. kolo: Písek - České Budějovice B
18.00 h MSFL - 32. kolo: Unie Hlubina - Hodonín.

Tenis

10.00 h Challenger (Prostějov)
11.00 h French Open (Paříž)

Volejbal

22:30 h Ligy národů žen: Brazílie - Česko (Rio de Janeiro)

◀ Sportovní lezení

Adam Ondra se těší na Světový pohár v Praze 31

Fotbal

Ondřej Vaněk bude pomáhat hráčům v problémech 28 a 29

Středa | 4. června 2025

Právo

Postava míří z Brna do NHL

Václav Petřů

Spekulace potvrzeny. Brankářský hrdina hokejové Komety Michal Postava má namířeno do NHL, jak potvrdil v rozhovoru pro oficiální web brněnského klubu jeho majitel Libor Zábanský. Podle informací Práva řeší mladý gólman aktuálně především nabídky z Detroitu a Edmontonu. V mistrovském kádru se loučí taky kanadský obránce Nick Beaudin a útočník Tomáš Rachůnek.

Pro nás to znamená, že budeme řešit brankářskou otázku

Libor Zábanský,
majitel Komety Brno

„Vůbec se nedivím, že má Michal nabídky z NHL, protože si svými výkony řekl o smlouvu a já mu to moc přeju. Pro nás to znamená, že budeme řešit brankářskou otázku,“ prohlásil Zábanský.

Nyní má Kometa podepsané brankářské duo Gašper Krošelj a Jan Kavan. První jmenovaný matador je v klubu v roli mentora. Že by brněnský klub vsadil po Postavově odchodu na mladého odchovan-

Michal Postava zažil s Brnem radost z extraligového titulu.

Foto: PRÁVO – Vlastimil Vacek

ce Kavana jako na gólmanskou jedničku, Zábanský vylučuje.

„U Honzy je situace jiná, Michal už má za sebou odchytané špičkové sezony v Přerově. Nechtěl bych teď na sotva dva-

cetiletého kluka hodit balvan obhajoby s názvem Kometa,“ vysvětlil Zábanský.

Na uprázdňené místo prvního brankáře by podle informací Práva mohl přijít Aleš Stezka,

s nímž Kometa jednala už před rokem, ale zkušený gólman se rozhodl prodloužit smlouvu v Seattlu, kde se ovšem do A týmu neprosadil.

Jasno je již o dalších pohy-

bech směrem ven z klubu. „Odchází Nicolas Beaudin, protože post ofenzivního prvního beka je s příchodem Filipa Krále jasně daný. Pro Nicolase by nebyl prostor na ledě, ale ani v rozpočtu, což je férové říct. Je tady i odchod Tomáše Rachůnka, který není hráčem do třetí nebo čtvrté lajny, a prostor v prvních dvou tam nevidím,“ poznamenal Zábanský.

Ten se vyjádřil také k plánovanému odchodu mladého odchovance Jakuba Konečného, jenž odešel za vyšším vytížením na Kladno.

„Vickrát v sezoně jsem u něj byl, mírně řečeno, rozladěný,“ poznamenal Zábanský a připomínal konkrétní výhrady.

„Aby si někdo vynucoval víc prostoru, stěžoval si, že nehraje přesilovky, a podobně, tak to ne. Nakonec sportovnímu manažerovi Tomáši Vincourovovi řekl, že v Kometě nechce nadále působit, takže jsme rozvázali smlouvu.“

Majitel klubu se taky vyjádřil ke spekulacím ohledně příchodu spartana Michala Kempného do Komety. „Nechápu, kde se tato informace vzala. Nikdy jsme o tom neuvažovali,“ dodal Zábanský.

Sparta včera ohlásila tři jiné změny. Z jejího kádru odchází obránce Vojtěch Mozík, Valteri Kemiläinen a útočník Miiikka Salomäki. Nebyla jim nabídnuta nová smlouva.

Rulík zůstává. Ani jeho tým se nemění

Jan Škvor

Radim Rulík bude i nadále koučem české hokejové reprezentace. Rozhodl o tom výkonný výbor Českého hokeje. Společně s Rulíkem pokračují i všichni jeho asistenti Jiří Kalous, Tomáš Plekanec, Marek Židlický a Ondřej Pavelec, stejně jako generální manažer Jiří Šlégr a manažer Milan Hnilička.

„Jsem velmi rád, že mně i celému realizačnímu týmu byla

vyjádřena důvěra. Myslím si, že dva roky zkušeností můžeme ve třetím roce působení na lavičce zúročit,“ prohlásil brzy 60letý trenér, jenž loni ve své první sezoně na reprezentační střídačce dovedl národák ke zlatu na domácím MS v Praze.

Letos na šampionátu ve Stockholmu Češi vypadli ve čtvrtfinále s domácími Švédy a obsadili konečně šesté místo.

Rulík měl smlouvu i pro příští sezonu a neočekávalo se, že by ji výkonný výbor předčas-

Myslím si, že dva roky zkušeností můžeme ve třetím roce působení na lavičce zúročit

Radim Rulík,
trenér hokejistů ČR

ně ukončil. Ostatně už bezprostředně po skončení šampionátu se svazový prezident Alois Hadamczik nechal slyšet, že ke změně na střídačce není žádný důvod.

„Potěšilo mě to a jsem za důvěru prezidenta velmi rád. Na kritiku na výkonném výboru jsem připravený, ta po šestém místě přijde,“ uvedl Rulík před týdnem ve studiu Sport.cz.

Po jednání výkonného výboru přišlo potvrzení o jeho setrvání. „Přál jsem si, ať s trenéry pokračujeme ve stejném složení, protože spolupráce mezi námi je výborná, skvěle si rozumíme,“ řekl Rulík.

Výkonný výbor zároveň

schválil složení realizačních týmů u mládežnických reprezentací. Hlavním koučem osmnáctky se stal bývalý trenér Olomouce Jan Tomajko, jenž nahradil Davida Čermáka.

Do kategorie U17 postupuje hlavní trenér Marek Melenkovský, jenž v uplynulé sezoně působil jako trenér výběru do 16 let a který nahrazuje Františka Ptáčka.

V nejmladší kategorii U16 bude novým koučem Tomáš Andrys.